

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556

จังหวัดมหาสารคาม

2013 AGRICULTURAL CENSUS
CHANGWAT MAHA SARAKHAM

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

NATIONAL STATISTICAL OFFICE

MINISTRY OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม
โทรศัพท์ 043 777 446
โทรสาร 043 777 119
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : sarakham@nso.go.th

Division-in-Charge

Maha Sarakham Provincial Statistical Office
Tel. 043 777 446
Fax : 043 777 119
E- mail : sarakham@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่

สำนักสถิติพยากรณ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 2
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทรศัพท์ 0 2142 1234 0 2141 7501
โทรสาร 0 2143 8133
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : services@nso.go.th

Distributed by

Statistical Forecasting Bureau
National Statistical Office
The Government Complex,
Ratthaprasasanabhakti Building, 2nd Floor,
Chaeng Watthana Rd., Laksi, Bangkok 10210
Tel : + 66 (0) 2142 1234 + 66 (0) 2141 7501
Fax : + 66 (0) 214 38133
E-mail : services@nso.go.th
http : // www.nso.go.th

ปีที่จัดพิมพ์

2557

Published

2014

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม
โทรศัพท์ 0 4377 7446

Printed by

Maha Sarakham Provincial Statistical Office.
Tel. 0 4377 7446

คำนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งครั้งนี้เป็นการจัดทำสำมะโนการเกษตร ครั้งที่ 6 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานการประกอบการเกษตร สำหรับใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาด้านการเกษตรในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น

ข้อมูลสถิติที่ได้จากการทำสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ได้นำเสนอไปแล้ว 2 ฉบับ คือ รายงานผลเบื้องต้น ซึ่งนำเสนอผลข้อมูลลักษณะการทำกรเกษตรในภาพรวมของประเทศ และรายงานผลล่วงหน้าซึ่งประมวลผลจากครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรตัวอย่างร้อยละ 1 นำเสนอภาพรวมโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร และลักษณะของครัวเรือนเกษตร ในระดับภาคและประเทศ สำหรับรายงานฉบับนี้เป็นรายงานผลฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประมวลผลข้อมูลในรายละเอียดจากครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด เพื่อเสนอข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ของโครงสร้างพื้นฐานหลักและโครงสร้างอื่น ๆ ทางกรเกษตรเป็นรายจังหวัด รายภาค และทั่วราชอาณาจักร

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 เป็นโครงการจัดเก็บข้อมูลสถิติขนาดใหญ่ ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ในครั้งนี้สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รับความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการเกษตร ในการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลสถิติ นอกจากนี้ ประชาชนได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งยังได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงขอขอบคุณทุกท่าน มา ณ ที่นี้

Preface

The National Statistical Office has conducted the Agricultural Census every 10 years in accordance with the recommendation of the Food and Agriculture Organization (FAO) and this census round was the sixth of its series. The census aims to provide basic information of the structure of agriculture and that information provides as a guideline for developing agricultural policies and plans as well as for monitoring agricultural development for both national and local level.

Prior to this report, the result of the 2013 Agricultural Census had been published for the Preliminary Report and the Advanced Report. The preliminary report presented the characteristics of farming in the whole country and the advanced report that processing of household's agricultural holders from 1% sample presented the overview of agricultural infrastructure and the characteristics of the household at the regional and national levels. This is the completed report that processed the detail of household's agricultural holders and presented the detail of the infrastructure and other structures about agriculture at the provincial, regional and national levels.

The National Statistical Office would like to take this opportunity to express our gratitude to the Department of Agricultural Extension, Ministry of Agriculture and Cooperatives, on the supply of their manpower – the agricultural extension officers and the village agricultural volunteers – to carry out the census. The National Statistical Office would like to extend our thanks to all people for their active participation in the census and to express our appreciation to all public and private agencies for their support and cooperation throughout the conduct of the census.

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรมาแล้ว 5 ครั้ง โดยครั้งแรกจัดทำเมื่อ พ.ศ. 2493 และถัดมาในปี 2506 2521 2536 และ 2546 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการจัดทำทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 นี้เป็นการจัดทำครั้งที่ 6 เพื่อให้ประเทศไทยมีข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรที่สำคัญ แสดงภาพการทำเกษตรของประเทศได้ถึงระดับพื้นที่ย่อย และทราบถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านการเกษตรในรอบ 10 ปี เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการเกษตรทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น

การทำสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน 378 คน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล จำนวน 75 คน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน สถิติจังหวัด ออกไปสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนทุกครัวเรือน ในจังหวัด เพื่อหาผู้ถือครองทำการเกษตรในเดือนพฤษภาคม 2556 โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพาขนาดกลาง (Tablet) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม ได้นำเสนอรายงานผลเบื้องต้น ซึ่งเป็นสรุปผลข้อมูลบางส่วนไปแล้ว สำหรับรายงานฉบับนี้ เป็นรายงานผลฉบับสมบูรณ์ที่สรุปผลจากข้อมูลทั้งหมดของจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. ผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 13 อำเภอ มีผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น ณ วันสำมะโน (1 พฤษภาคม 2556) 135,744 ราย (ร้อยละ 50.1 ของครัวเรือนทั้งจังหวัด)^{1/} มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 2,263,054 ไร่ (เฉลี่ย 16.7 ไร่/ราย)

อำเภอวาปีปทุมมีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ 17,203 ราย (ร้อยละ 12.7) และมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร 286,163 ไร่ (ร้อยละ 12.6) รองลงมา คือ อำเภอโกสุมพิสัย 17,176 ราย และมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด 291,386 ไร่ (ร้อยละ 12.6 และ 12.9 ตามลำดับ) อำเภอชื่นชม มีผู้ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุด 3,835 ราย (ร้อยละ 2.8) และมีเนื้อที่ถือครองน้อยที่สุดเช่นกัน คือ 54,267 ไร่ (ร้อยละ 2.4)

^{1/} ครัวเรือนทั้งจังหวัดปี 2556 มีจำนวน 271,033 ครัวเรือน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

ขอบข่ายสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 คือ การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และการทำนาเกลือสมุทร เพื่อขาย (รวมการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และการเลี้ยง วัว ควาย เพื่อใช้งาน)

เมื่อพิจารณาเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเฉลี่ยพบว่า อำเภอภูทังมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยสูงสุด 25.2 ไร่ รองลงมาคือ อำเภอนาคู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอนาเชือก (18.9 18.1 และ 18.0 ไร่ ตามลำดับ) โดยอำเภอเมืองมหาสารคาม มีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยต่ำสุด คือ 13.5 ไร่

ตาราง 1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

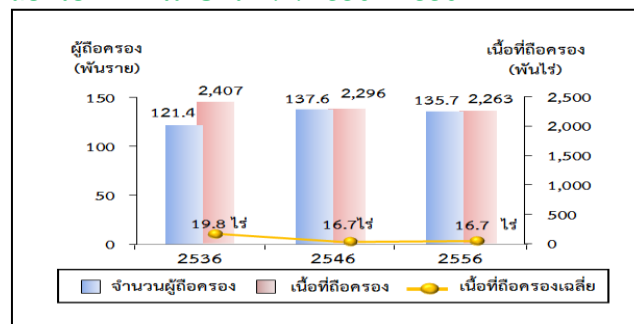
รายอำเภอ พ.ศ. 2556

อำเภอ	จำนวนผู้ถือครอง (ราย)		เนื้อที่ถือครอง (ไร่)		เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย (ไร่)
	จำนวน	%	จำนวน	%	
รวม	135,744	100.0	2,263,054	100.0	16.7
เมืองมหาสารคาม	14,784	10.9	199,002	8.8	13.5
แกดำ	5,229	3.9	74,777	3.3	14.3
โกสุมพิสัย	17,176	12.6	291,386	12.9	17.0
กันทรวิชัย	10,502	7.7	157,093	6.9	15.0
เชียงยืน	8,659	6.4	119,135	5.3	13.8
บรบือ	16,500	12.2	288,255	12.7	17.5
นาเชือก	9,411	6.9	169,779	7.5	18.0
พยัคฆภูมิพิสัย	14,702	10.8	265,969	11.8	18.1
วาปีปทุม	17,203	12.7	286,163	12.6	16.6
นาคู	6,231	4.6	117,828	5.2	18.9
ยางสีสุราช	5,672	4.2	92,053	4.1	16.2
ภูทัง	5,840	4.3	147,347	6.5	25.2
ชื่นชม	3,835	2.8	54,267	2.4	14.2

เมื่อพิจารณาในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาจากปี 2546 พบว่า ทั้งจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรลดลงจาก 137,618 เป็น 135,744 ราย (ร้อยละ 1.4) และจาก 2,296,251 เป็น 2,263,054 ไร่ (ร้อยละ 1.5) โดยมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเฉลี่ยเท่ากัน คือ 16.7 ไร่ ตามลำดับ

2. ลักษณะการทำเกษตร

แผนภูมิ 1 เปรียบเทียบจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556

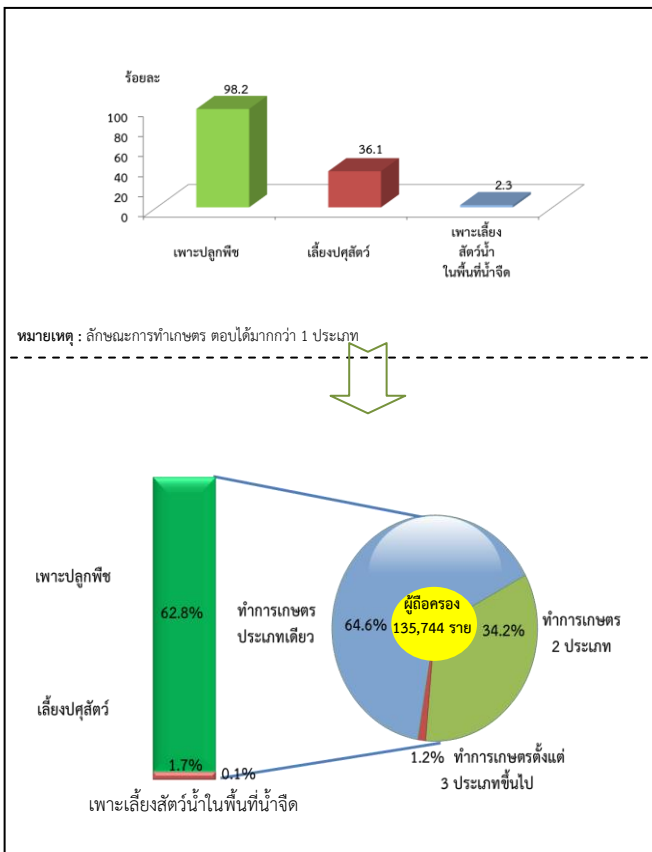

จากสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตร 135,744 ราย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.2) ทำการเพาะปลูกพืช ซึ่งในจำนวนนี้มีการทำการเกษตรประเภทอื่นร่วมด้วย (ร้อยละ 35.4) เช่น เลี้ยงปศุสัตว์ หรือ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

โดยผู้ถือครองทำการเกษตรประเภทเดียวมีมากถึง ร้อยละ 64.6 คือ เพาะปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งในแต่ละประเภท เช่น การปลูกพืช อาจปลูกพืชหลายชนิด หรือเลี้ยงปศุสัตว์หลายชนิด เป็นต้น

สำหรับผู้ที่ทำเกษตร 2 ประเภทร่วมกัน มีร้อยละ 34.2 และทำการเกษตรตั้งแต่ 3 ประเภทขึ้นไป มีน้อยมากเพียงร้อยละ 1.2

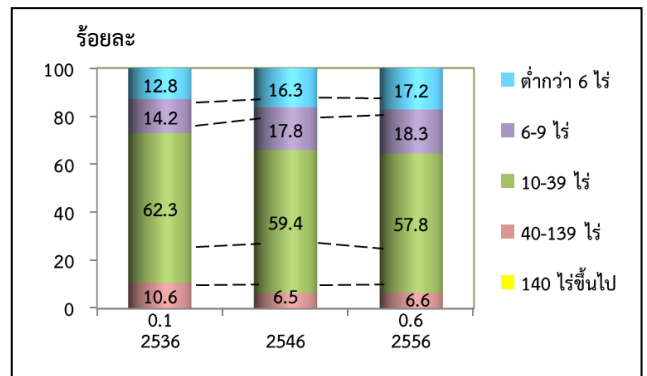
แผนภูมิ 2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม ลักษณะการทำการเกษตร พ.ศ. 2556

3. ขนาดเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

ผู้ถือครองทำการเกษตรของจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.3) มีเนื้อที่ถือครองขนาดต่ำกว่า 40 ไร่ ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 57.8 เป็นผู้ถือครองที่มีเนื้อที่ขนาด 10 - 39 ไร่ สำหรับผู้ถือครองทำการเกษตรที่ถือครองเนื้อที่ขนาดใหญ่ (140 ไร่ขึ้นไป) มีเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น

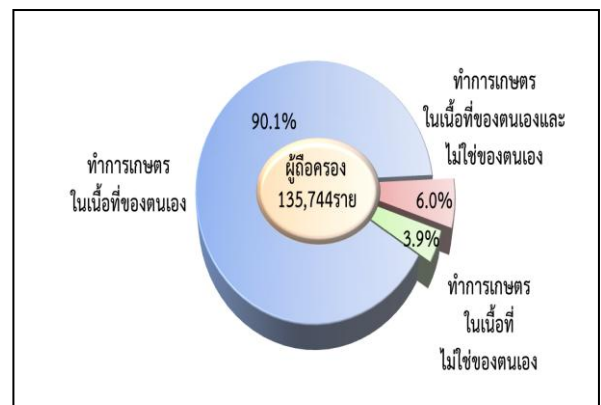
แผนภูมิ 3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น พ.ศ. 2536 - 2556

4. ลักษณะการถือครองที่ดิน

ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.1) ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองอย่างเดียว ผู้ถือครองฯ ร้อยละ 6.0 ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองและทำการเกษตรในเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง สำหรับผู้ที่ทำการเกษตรโดยไม่มีเนื้อที่ถือครองเป็นของตนเองเลยมีร้อยละ 3.9

แผนภูมิ 4 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีที่ดิน จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน พ.ศ. 2556

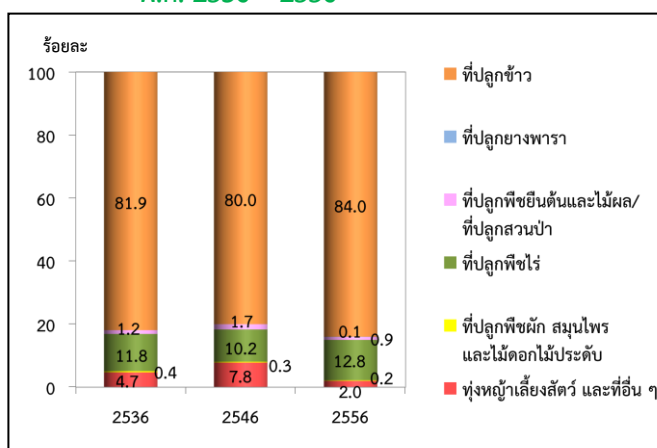

5. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งจังหวัด 2,263,054 ไร่ พบว่า เนื้อที่มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 84.0) เป็นที่ปลูกข้าว รองลงมาเป็นที่ปลูกพืชไร่ (ร้อยละ 12.8)

จากการทำสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ พบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ที่ปลูกข้าว ยางพารา และพืชไร่/ปลูกพืชผัก สมุนไพรและไม้ดอกไม้ประดับ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น อย่างชัดเจน แต่สำหรับที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล/สวนป่า และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และที่อื่นๆ กลับมีสัดส่วนลดลง

แผนภูมิ 5 เปรียบเทียบเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2536 – 2556

6. การใช้ปุ๋ย

ผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกพืช ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.4) มีการใช้ปุ๋ย ซึ่งในจำนวนนี้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.9) มีการใช้ปุ๋ยเคมี โดยมีผู้ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียวยุทธละ 49.7 ส่วนที่ใช้ปุ๋ยชีวภาพ หรือใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว มีเพียงร้อยละ 0.6 และ 0.7 ตามลำดับ

หากพิจารณาในช่วงปี 2546 ถึง 2556 จะพบว่า แนวโน้มการใช้ปุ๋ยสูงขึ้นจากร้อยละ 97.6 ในปี 2546 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 98.4 ในปี 2556 โดยเฉพาะการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยประเภทอื่น ๆ มีมากถึงร้อยละ 46.2 ในปี 2556 ในขณะที่การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว มีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ 54.3 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 49.7 ในปี 2556

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่ พบว่ามีปริมาณการใช้ปุ๋ยเพิ่มมากขึ้นจาก 36.3 กก./ไร่ ในปี 2546 เป็น 45.2 กก./ไร่ ในปี 2556

ตาราง 2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ปุ๋ย พ.ศ. 2536 - 2556

รายการ	2536	2546	2556
1. จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช	118,927 (100%)	134,969 (100%)	133,157 (100%)
ไม่ใช้ปุ๋ย	2,884 (2.4)	3,269 (2.4)	2,098 (1.6)
ใช้ปุ๋ย	116,043 (97.6)	131,730 (97.6)	131,059 (98.4)
ปุ๋ยเคมี	33,011 (27.8)	73,445 (54.3)	66,233 (49.7)
ปุ๋ยอินทรีย์	1,769 (1.5)	1,234 (0.9)	282 (0.7)
ปุ๋ยชีวภาพ	*	*	855 (0.6)
ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอื่นๆ	81,263 (68.3)	57,303 (42.4)	61,455 (46.2)
ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ	*	*	1,633 (1.2)
2. เนื้อที่เพาะปลูกที่ใช้ปุ๋ยเคมี (ไร่)	2,055,221	2,022,841	2,123,683
3. ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ (1,000 กก.)	55,588	73,485	96,065
เฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	27.0	36.3	45.2

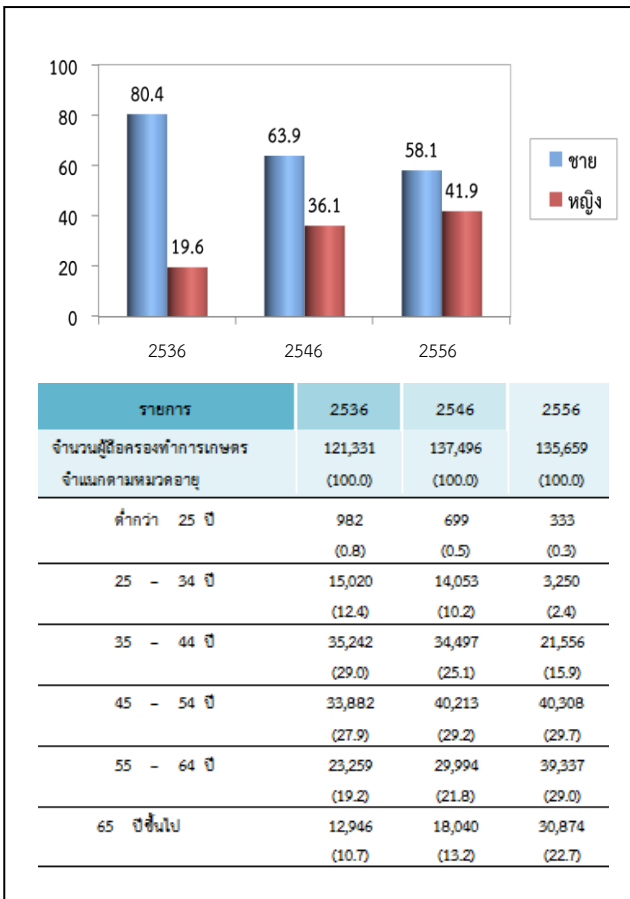
* สำนะโนการเกษตร พ.ศ. 2536 และ 2546 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ

7. ลักษณะทางด้านประชากรและการทำงาน

ผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นบุคคลธรรมดา เป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชายร้อยละ 58.1 และหญิง ร้อยละ 41.9 โดยจะเห็นว่าแนวโน้มของผู้ถือครองที่เป็นชาย มีสัดส่วนลดลงจากปี 2546 – 2556 เป็นร้อยละ 63.9 และ 58.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า ผู้ถือครองส่วนใหญ่ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป โดยผู้ถือครองในช่วงอายุ 35 – 64 ปี มี แนวโน้มลดลง จากร้อยละ 76.1 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 74.6 ในปี 2556 แต่กลุ่มผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ก็มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น จากร้อยละ 13.2 เป็นร้อยละ 22.8

แผนภูมิ 6 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม เพศ และหมวดอายุ พ.ศ. 2536 – 2556

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร	121,331	137,496	135,659
จำแนกตามหมวดอายุ	(100.0)	(100.0)	(100.0)
ต่ำกว่า 25 ปี	982	699	333
	(0.8)	(0.5)	(0.3)
25 - 34 ปี	15,020	14,053	3,250
	(12.4)	(10.2)	(2.4)
35 - 44 ปี	35,242	34,497	21,556
	(29.0)	(25.1)	(15.9)
45 - 54 ปี	33,882	40,213	40,308
	(27.9)	(29.2)	(29.7)
55 - 64 ปี	23,259	29,994	39,337
	(19.2)	(21.8)	(29.0)
65 ปีขึ้นไป	12,946	18,040	30,874
	(10.7)	(13.2)	(22.7)

จังหวัดมหาสารคามมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 373,842 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.2 ของประชากรทั้งจังหวัด^{2/} โดยเป็นหญิงมากกว่าชายเล็กน้อย คือร้อยละ 52.2 และ 47.8 ตามลำดับ มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.8 คน ลดลงจากปี 2546 ซึ่งมี 4.1 คน

เมื่อพิจารณาจำนวนสมาชิกตามกลุ่มอายุ พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเกษตรที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 46.5 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 69.8 ในปี 2556

ตาราง 3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และหมวดอายุ พ.ศ. 2556

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัทฯ)	543,721	559,765	373,842
	(100.0)	(100.0)	(100.0)
เฉลี่ยต่อครัวเรือน	4.5	4.1	2.8
จำแนกตามเพศ			
ชาย	267,636	279,684	178,586
	(49.2)	(50.0)	(47.8)
หญิง	276,085	280,081	195,257
	(50.8)	(50.0)	(52.2)
จำแนกตามหมวดอายุ			
ต่ำกว่า 25 ปี	248,834	191,198	75,325
	(45.8)	(34.2)	(20.2)
25 - 34 ปี	90,004	108,126	37,551
	(16.6)	(19.3)	(10.0)
35 - 44 ปี	84,418	94,910	67,271
	(15.5)	(17.0)	(18.0)
45 - 54 ปี	62,987	80,180	79,402
	(11.6)	(14.3)	(21.2)
55 - 64 ปี	36,583	52,125	65,567
	(6.7)	(9.3)	(17.5)
65 ปีขึ้นไป	20,895	33,224	48,728
	(3.8)	(5.9)	(13.1)

^{2/} ประชากรทั้งจังหวัดในปี 2556 มีจำนวน 955,644 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

โดยลักษณะการทำงานของสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.8) ทำงานเชิงเศรษฐกิจ โดยเป็นผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวมากถึงร้อยละ 84.1 ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวอย่างเดียวร้อยละ 53.1 ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวและทำงานอื่นด้วยร้อยละ 31.0 ขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวเลยมีเพียงร้อยละ 6.7 และมีข้อสังเกตว่า สัดส่วนของผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวอย่างเดียวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 34.9 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 53.1 ในปี 2556

ตาราง 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงาน พ.ศ. 2536 - 2556

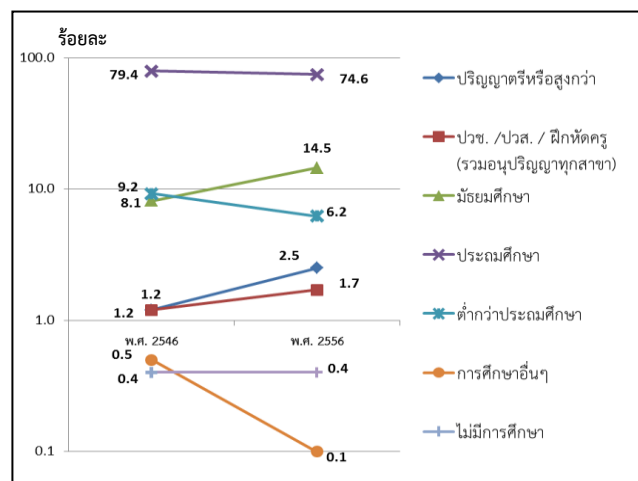
รายการ	2536	2546	2556
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป	440,316 (100%)	496,575 (100%)	353,097 (100%)
จำแนกตามลักษณะการทำงาน			
ทำงานเชิงเศรษฐกิจ	410,634 (93.3)	417,062 (84.0)	320,823 (90.8)
ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวอย่างเดียว	255,529 (58.0)	173,049 (34.9)	187,545 (53.1)
ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวเป็นหลัก และทำงานอื่นด้วย	104,639 (23.8)	168,827 (34.0)	69,986 (19.8)
ทำงานอื่นเป็นหลักและทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัวด้วย	30,157 (6.9)	46,222 (9.3)	39,762 (11.2)
ทำงานอื่นเป็นหลัก (ไม่ทำงานเกษตรในที่ดินครอบครัว)	20,309 (4.6)	28,964 (5.8)	23,531 (6.7)
ไม่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ	29,682 (6.7)	79,513 (16.0)	32,274 (9.2)

8. การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น กล่าวคือ ผู้ถือครองฯ ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเกือบ 2 เท่า (ร้อยละ 8.1 เป็นร้อยละ 14.5)

และระดับปริญญาตรี และ ปวช./ปวส. ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 1.2 เป็นร้อยละ 2.5 และร้อยละ 1.2 เป็นร้อยละ 1.7) ในขณะที่สัดส่วนของผู้ถือครองฯ ที่สำเร็จระดับประถมศึกษาจากลบลดลง (ร้อยละ 79.4 เป็นร้อยละ 74.6) และผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาก็ลดลงเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 9.2 เป็นร้อยละ 6.2)

แผนภูมิ 7 การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2546 - 2556

9. รายได้และหนี้สินของครัวเรือน

ผู้ถือครองทำการเกษตรเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 43.9) มีรายได้ของครัวเรือนมาจากการทำการเกษตรอย่างเดียว ซึ่งมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นถึง 5 เท่า จากปี 2546 (จากร้อยละ 9.3 เป็นร้อยละ 43.9) ขณะที่ผู้มีรายได้จากการทำการเกษตรและจากแหล่งอื่นมีร้อยละ 56.1

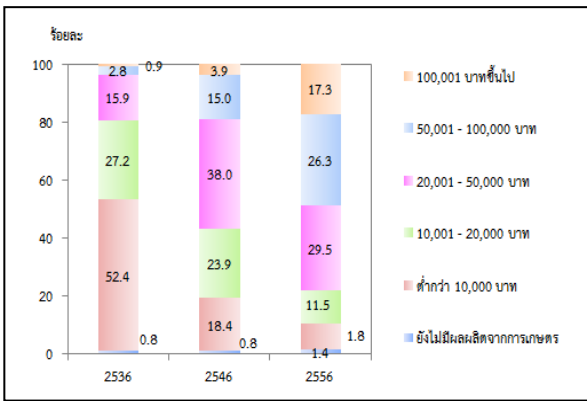
ตาราง 5 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. 2536 - 2556

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัท)	121,324 (100%)	137,496 (100%)	135,659 (100%)
แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน			
จากการเกษตรอย่างเดียว	49,085 (40.5)	12,842 (9.3)	59,524 (43.9)
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	72,239 (59.5)	124,653 (90.7)	76,134 (56.1)
ส่วนใหญ่จากการเกษตร	39,094 (32.2)	54,695 (39.8)	39,360 (29.0)
ส่วนใหญ่จากการรับจ้างทำงานเกษตร	2,089 (1.7)	5,088 (3.7)	3,586 (2.6)
ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น	31,056 ^{3/} (25.6)	64,870 ^{3/} (47.2)	33,188 (24.5)

^{3/} ข้อมูลจำนวนผู้ถือครองที่รายงานแหล่งที่มาของรายได้จากแหล่งอื่น ปี 2536 และ 2546 รวมข้อมูลจากเกษตรและแหล่งอื่นพอกัน ไปด้วย

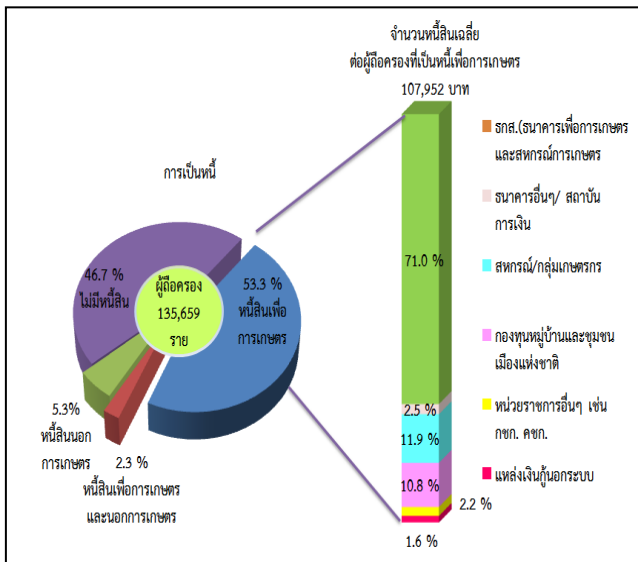
โดยผู้ถือครองทำการเกษตร มีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร อยู่ในช่วง 50,001 - 100,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 31.5) รองลงมาคือ รายได้ 20,001 - 50,000 บาท และ 100,001 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 29.5 และ 17.3 ตามลำดับ) โดยสัดส่วนผู้มีรายได้ตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 13.4

แผนภูมิ 8 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556

เมื่อพิจารณาหนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองพบว่าผู้ถือครองฯ ร้อยละ 53.3 มีหนี้สิน ซึ่งในจำนวนนี้มีหนี้สินเพื่อการเกษตร (ร้อยละ 45.7) โดยคิดเป็นหนี้สินเฉลี่ย 107,952 บาทต่อครัวเรือนที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.0) กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

แผนภูมิ 9 หนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2556

10. การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร

ผู้ถือครองทำการเกษตรของจังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 57.8 มีการจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร โดยผู้ถือครองมีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวอย่างเดียว ร้อยละ 56.5 จ้างลูกจ้างประจำอย่างเดียว ร้อยละ 0.2 ส่วนที่มีการจ้างทั้งลูกจ้างประจำและชั่วคราว มีเพียงร้อยละ 1.1 สำหรับลูกจ้างประจำในปี 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 17,200 คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นลูกจ้างคนไทยทั้งหมด

ผู้ถือครองมีแนวโน้มการจ้างลูกจ้างประจำทำงานเกษตรในถือครองสูงขึ้น โดยจะเห็นว่าในช่วง 2546 - 2556 จำนวนลูกจ้างประจำสูงขึ้น จาก 8,518 คน เป็น 17,200 คน

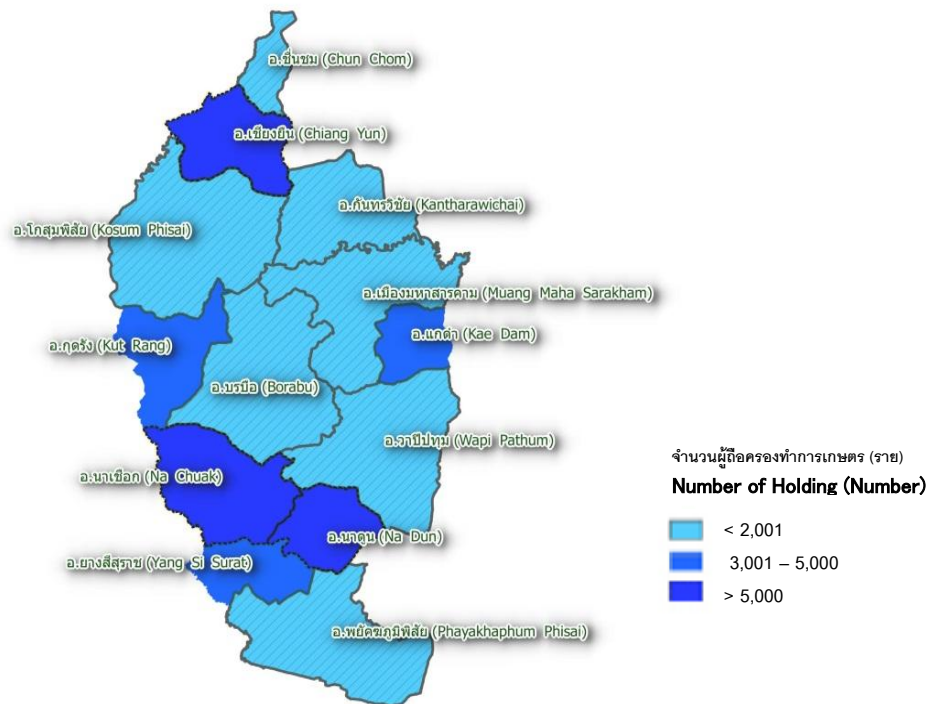
ตาราง 6 การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร พ.ศ. 2536-2556

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น	121,421 (100%)	137,610 (100%)	135,744 (100%)
ไม่จ้างลูกจ้างทำงานเกษตร	69,944 (57.6)	43,226 (31.4)	57,341 (42.2)
จ้างลูกจ้างทำงานเกษตร	51,477 (42.4)	94,384 (68.6)	78,403 (57.8)
จ้างลูกจ้างประจำ	266 (0.2)	238 (0.2)	238 (0.2)
จ้างลูกจ้างชั่วคราว	50,098 (41.3)	93,532 (68.0)	76,663 (56.5)
จ้างลูกจ้างประจำและชั่วคราว	1,113 (0.9)	614 (0.4)	1,502 (1.1)
จำนวนลูกจ้างประจำทำงานเกษตร	*	8,518 (100%)	17,200 (100%)
เพศ			
ชาย	*	4,437 (52.1)	9,018 (52.4)
หญิง	*	4,081 (47.9)	8,182 (47.6)
แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ			
คนไทย	*	8,443 (99.1)	17,200 (100.0)
คนต่างด้าว	*	75 (0.9)	-

* สำนะโนการเกษตร พ.ศ. 2536 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ

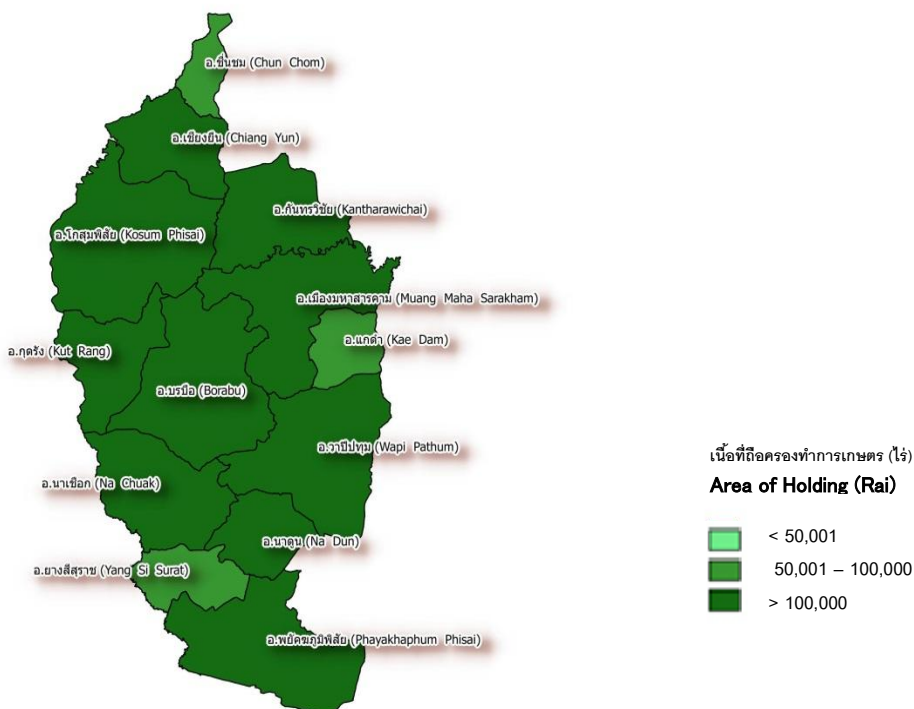
แผนภูมิ 1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร รายอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.2556

Figure 1 Number of Holdings by Amphoe, Maha Sarakham Province 2013

แผนภูมิ 2 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.2556

Figure 2 Area of Holding by Amphoe, Maha Sarakham Province 2013

การทำเกษตร

ผู้ถือครองทำการเกษตร	
ทั้งจังหวัด	135,744 ราย
อ.เมืองมหาสารคาม	14,784 ราย(10.9%)
อ.แกด้า	5,229 ราย(3.9%)
อ.โกสุมพิสัย	17,176 ราย(12.6%)
อ.กันทรวิชัย	10,502 ราย(7.7%)
อ.เขียงยืน	8,659 ราย(6.4%)
อ.บรบือ	16,500 ราย(12.2%)
อ.นาเชือก	9,411 ราย(6.9%)
อ.พยัคฆภูมิพิสัย	14,702 ราย(10.8%)
อ.วาปีปทุม	17,203 ราย(12.7%)
อ.นาตูน	6,231 ราย(4.6%)
อ.ยางสีสุราช	5,672 ราย(4.2%)
อ.กุฉีกรัง	5,840 ราย(4.3%)
อ.ชื่นชม	3,835 ราย(2.8%)
เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	
ทั้งจังหวัด	2,263,054 ไร่
อ.เมืองมหาสารคาม	199,002 ไร่(8.8%)
อ.แกด้า	74,777 ไร่(3.3%)
อ.โกสุมพิสัย	291,386 ไร่(12.9%)
อ.กันทรวิชัย	157,093 ไร่(6.9%)
อ.เขียงยืน	119,135 ไร่(5.3%)
อ.บรบือ	288,255 ไร่(12.7%)
อ.นาเชือก	169,779 ไร่(7.5%)
อ.พยัคฆภูมิพิสัย	265,969 ไร่(11.8%)
อ.วาปีปทุม	286,163 ไร่(12.6%)
อ.นาตูน	117,828 ไร่(5.2%)
อ.ยางสีสุราช	92,053 ไร่(4.1%)
อ.กุฉีกรัง	147,347 ไร่(6.5%)
อ.ชื่นชม	54,267 ไร่(2.4%)

เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย	
ทั้งจังหวัด	16.7 ไร่
มหาสารคาม	13.5 ไร่
อ.แกด้า	14.3 ไร่
อ.โกสุมพิสัย	17.0 ไร่
อ.กันทรวิชัย	15.0 ไร่
อ.เขียงยืน	13.8 ไร่
อ.บรบือ	17.5 ไร่
อ.นาเชือก	18.0 ไร่
พิสัย	18.1 ไร่
อ.วาปีปทุม	16.6 ไร่
อ.นาตูน	18.9 ไร่
อ.ยางสีสุราช	16.2 ไร่
อ.กุฉีกรัง	25.2 ไร่
อ.ชื่นชม	14.2 ไร่
ลักษณะการทำเกษตร ^{1/} (จำนวนผู้ถือครอง)	
เพาะปลูกพืช	133,316 ราย (98.2%)
เลี้ยงปศุสัตว์	49,055 ราย (36.1%)
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	3,085 ราย (2.3%)
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร	
ทั้งจังหวัด	373,842 ราย
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร อายุ 10 ปีขึ้นไป	
ทั้งจังหวัด	353,097 ราย
ลูกจ้างทำงานเกษตร	
จำนวนลูกจ้างประจำทั้งสิ้น	17,200 คน
คนไทย	17,200 คน (100.0%)
คนต่างด้าว	- คน (-)

^{1/} ลักษณะการทำเกษตร ตอบได้มากกว่า 1 ประเภท

สรุปประเด็นเด่น (ต่อ)

การศึกษาผู้ถือครองทำการเกษตร		
รวมทั้งสิ้น	135,659	ราย
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3,358	ราย (2.5%)
ปวช./ปวส./ฝึกหัดครู (รวมอนุปริญญาทุกสาขา)	2,257	ราย (1.7%)
มัธยมศึกษา	19,710	ราย (14.5%)
ประถมศึกษา	101,289	ราย (74.6%)
ต่ำกว่าประถมศึกษา	8,360	ราย (6.2%)
การศึกษาอื่น	130	ราย (0.1%)
ไม่มีการศึกษา	554	ราย (0.4%)

รายได้และหนี้สินของครัวเรือน

รายได้จากผลผลิตทางการเกษตร		
รวมทั้งสิ้น	135,659	ราย
100,001 บาทขึ้นไป	23,482	ราย (17.3%)
50,001 – 100,000 บาท	42,788	ราย (31.5%)
20,001 – 50,000 บาท	40,063	ราย (29.5%)
10,001 – 20,000 บาท	15,610	ราย (11.5%)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	11,864	ราย (8.8%)
ยังไม่มีผลผลิตจากการเกษตร	1,853	ราย (1.4%)

แหล่งที่มาของรายได้		
รวมทั้งสิ้น	135,659	ราย
จากการเกษตรอย่างเดียว	59,524	ราย(43.9%)
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	76,134	ราย(56.1%)
ส่วนใหญ่จากผลผลิตทางการเกษตร	39,360	ราย(29.0%)
ส่วนใหญ่จากการรับจ้างทำงานเกษตร	3,586	ราย(2.6%)
ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น	33,188	ราย(24.5%)

หนี้สินเพื่อการเกษตร		
จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการเป็นหนี้	135,659	ราย
ไม่มีหนี้สิน	63,370	ราย (46.7%)
มีหนี้สิน	72,289	ราย (53.3%)
เพื่อการเกษตร	61,992	ราย (45.7%)
นอกการเกษตร	7,125	ราย (5.3%)
เพื่อการเกษตรและนอกการเกษตร	3,171	ราย (2.3%)
จำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร	7,804	ล้านบาท
หนี้สินเฉลี่ยต่อผู้ถือครองที่เป็นหนี้	107,952	บาท

จำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตรจำแนกตามแหล่งเงินกู้ ^{2/} (ล้านบาท)		
รวมทั้งสิ้น	7,804	
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	5,541	(71.0%)
ธนาคารอื่นฯ/ สถาบันการเงิน	194	(2.5%)
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	932	(11.9%)
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	842	(10.8%)
หน่วยราชการอื่นๆ	170	(2.2%)
แหล่งเงินกู้นอกระบบ	125	(1.6%)

ข้าว

จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว	130,585	ราย

เนื้อที่เพาะปลูกข้าว	1,947,049	ไร่

เนื้อที่เก็บเกี่ยว	1,754,157	ไร่

ผลผลิตข้าว	757,702	(1,000 กก.)

ผลผลิตเฉลี่ย	432	กก./ไร่

ยางพารา

จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกยางพารา	1,068	ราย

เนื้อที่เพาะปลูกยางพารา	8,484	ไร่

^{2/} ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง

Executive Summary

the 2013 Agricultural Census

National Statistical Office (NSO) conducted the First Agricultural Census in 1950 1963 1978 1993 and 2003, respectively. Agricultural Census takes place every 10 years with the recommendations of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). National Statistical Office (NSO) conducted the 2013 Agricultural Census which is the sixth round of its series. The census aims to provide basic information on the structure of agriculture at administrative units and that information over ten years provides as a guideline for developing agricultural policies and plans as well as monitoring agricultural development for both national and local level.

For this Agricultural Census, National Statistical Office of Ranong collected data in fieldwork involved by 378 agricultural volunteers at village level and the 75 agricultural extension officers at tumbon level and the NSO provincial staff for interviewing all household in Maha Sarakham in order to find the agricultural households. The census fieldwork was carried out during May 2013 by using a portable device (Tablet). National Statistical Office of Maha Sarakham reported the summary of some data already. For this report, the result is a complete summary of all of the Maha Sarakham Province. The findings are as following.

1. Number and area of holdings

Maha Sarakham composed five districts. As of the census day (1st May 2013), Maha Sarakham had totally 135,744 of agricultural holdings, which was accounted for 50.1 percent of total households of the province.^{1/} The total area of holdings was 2,263,054 rai or averagely 16.7 rai per holding.

The majority of agricultural holdings, 17,203 members (12.7%), located in Amphoe Waphi Pathum which also had area of holdings for 286,163 rai (12.6%). The Amphoe Kosum Phisai was the second in the number of holdings, 17,176 members and had the biggest area holdings for 291,386 rai (12.6% and 12.9% respectively). Amphoe Chun Chom had the least number of holdings for 3,835 members (2.8%) and had the least area of holdings for 54,267 rai (2.4%).

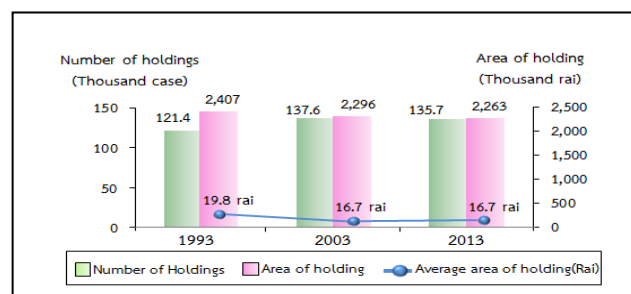
Considering to the average area of holdings, it was found that that Amphoe Kut Rang had highest of the average area of holding (25.2rai), followed by Amphoe Na Dun, Amphoe Phayakhaphum Phisai and Amphoe Na Chuak (18.9% 18.1% and 18.0% respectively). While Amphoe Muang Maha Sarakham had the lowest of the average area of holding was 13.8 rai.

Table 1 Number and area of holdings by amphoe (2013)

Amphoe	Number of holdings (million case)		Area of holding (million rai)		Average area of holding (rai)
	number	%	number	%	
Total	135,744	100.0	2,263,054	100.0	23.9
Muang Maha Sarakham	14,784	10.9	199,002	8.8	13.5
Kae Dam	5,229	3.9	74,777	3.3	14.3
Kosum Phisai	17,176	12.6	291,386	12.9	17.0
Kantharawichai	10,502	7.7	157,093	6.9	15.0
Chiang Yun	8,659	6.4	119,135	5.3	13.8
Borabuu	16,500	12.2	288,255	12.7	17.5
Na Chuak	9,411	6.9	169,779	7.5	18.0
Phayakhaphum Phisai	14,702	10.8	265,969	11.8	18.1
Waphi Pathum	17,203	12.7	286,163	12.6	16.6
Na Dun	6,231	4.6	117,828	5.2	18.9
Yang Si Surat	5,672	4.2	92,053	4.1	16.2
Kut Rang	5,840	4.3	147,347	6.5	25.2
Chun Chom	3,835	2.8	54,267	2.4	14.2

Considering changes of agricultural holding during the past 10 years, the number of holdings and the area of holdings lowered from 137,618 to 135,744 members (1.4%) and from 2,296,251 to 2,263,054 rai (1.5%), the average area of holdings equivalent was 16.7 rai.

Figure 1 Comparing number and area of holdings (1993 – 2013)

^{1/} In 2013, total households in Ranong Province is 271,033 households (from the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior)

Census scope: Covering four agricultural activities which were crops, livestock, freshwater culture and sea salt farm, of which the agricultural operation was mainly for selling purpose (including planting rice for owned consumption and raising cattle/buffalo for farm work)

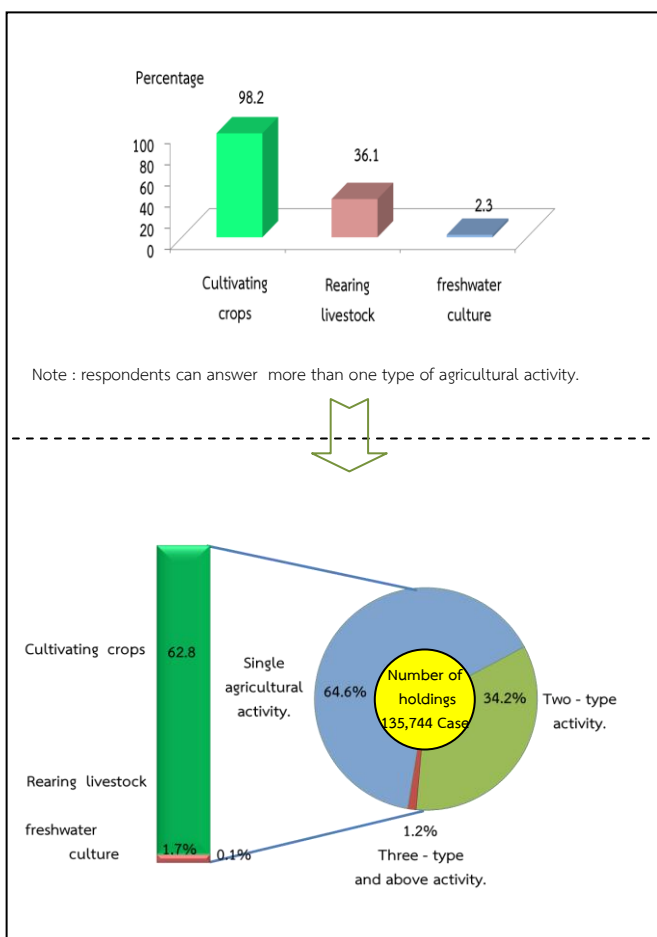
2. Type of agricultural activity

The Agricultural Census in 2013, it was found that the most of agricultural holdings 135,744 members (98.2%) was cultivating crops. Of this number, about 35.4percent was also operated with the other type agricultural activities such as livestock, freshwater culture.

The census result also showed that 64.6 percent of the holdings engaged with a single agricultural activity, but with the single type activity, the holdings might operate with a variety of crops or a variety of livestock.

The holdings of two types of agricultural activities was found 34.2 percent, while the holdings of three types and above of agricultural activity was found only 1.2 percent.

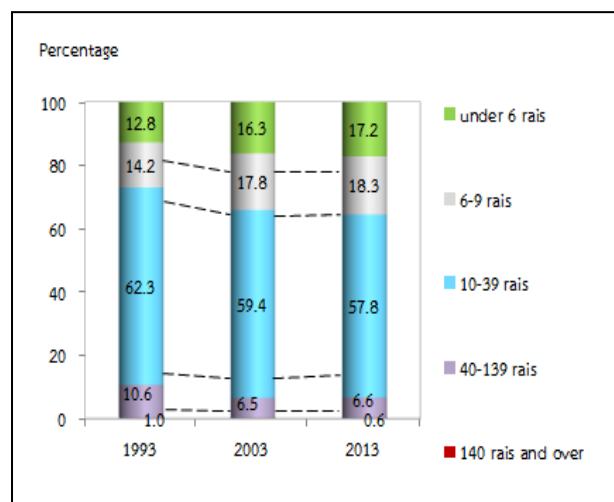
Figure 2 Number of holdings by type of agricultural activity (2013)

3. Size of total area of holding

Most of agricultural holdings (93.3%) had an area of holding less than 40 rais, which of this number 57.8 percent was of agricultural holdings having area 10 – 39 rais. There was only 0.1 percent for the agricultural holdings having area 140 rais and above.

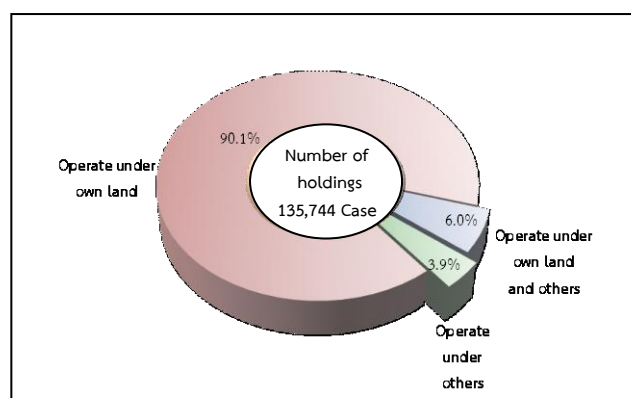
figure 3 Number of holdings by size of total area of holding (1993 – 2013)

4. Land tenure and documentary of right

The majority of holdings operated solely under own land (90.1%). About 6.0 percent was the holdings operated under own land and other land. The rest 3.9 percent was the holdings operated under other land.

Figure 4 Number of holdings with land by land tenure and documentary of right (2013)

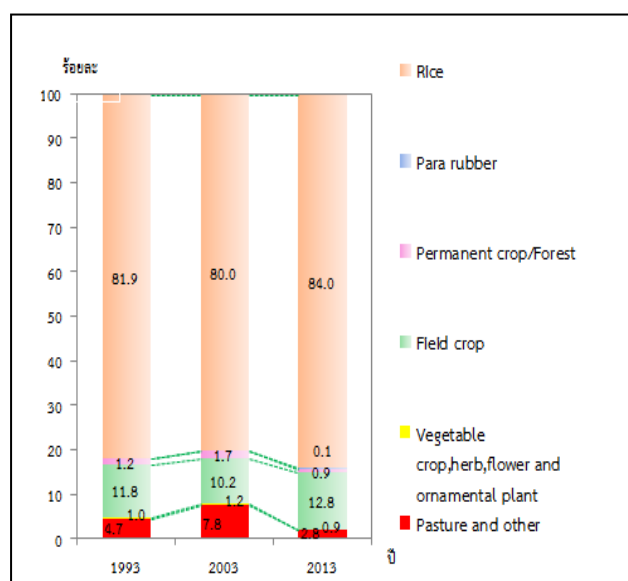

5. Area of holding by land use

From the total area of holdings, 2,263,054 rai, more than half of the area (84.0%) was the area under rice, followed by field crops / forest (33.5%).

The result of this Agricultural Census has revealed that during the past 10 years, the area of rice, para rubber and field crop grew significantly. In contrast, the area under permanent crop/forest, and the area of pasture and others were decrease.

Figure 5 Comparing area of holding by land use (1993 – 2013)

6. Fertilizer

The majority of agricultural holdings (98.4%) used fertilizer. Most of them (95.9%) used inorganic fertilizers, of which the holdings using inorganic fertilizers only was 49.7 percent, while used organic only 0.6 percent and used bio only 0.7 percent.

Considering the fertilizer use from 2003 to 2013, it was discovered that holdings used fertilizer increasingly from 97.6 percent in 2003 to 98.4 percent in 2013. There were especially using inorganic fertilizer and other fertilizer with up to 46.2 in 2013. In contrast, the holding using only inorganic fertilizer had reduced from 54.3 percent in 2003 to 49.7 percent in 2013.

In regard to the average number of using inorganic fertilizer per rai, it was found that its use fertilizer increasingly from 36.3 kg. per rai in 2003 to 45.2 kg. per rai in 2013.

Table 2 Number of holdings by using fertilizer (1993 – 2013)

Item	1993	2003	2013
1. Number of holdings with crop	118,927 (100%)	134,969 (100%)	133,157 (100%)
Not using fertilizer	2,884 (2.4)	3,269 (2.4)	2,098 (1.6)
Use fertilizer	116,043 (97.6)	131,730 (97.6)	131,059 (98.4)
Inorganic	33,011 (27.8)	73,445 (54.3)	66,233 (49.7)
Organic	1,769 (1.5)	1,234 (0.9)	882 (0.7)
Bio	*	*	855 (0.6)
Inorganic and other	81,263 (68.3)	57,303 (42.4)	61,455 (46.2)
Organic and Bio	*	*	1,633 (1.2)
2. Area treated inorganic fertilizer (rai)	2,055,221	2,022,841	2,123,683
3. Quantity used inorganic fertilizer (1,000 kg.)	55,588	73,485	96,065
Average per rai (kg.)	27.0	36.3	45.2

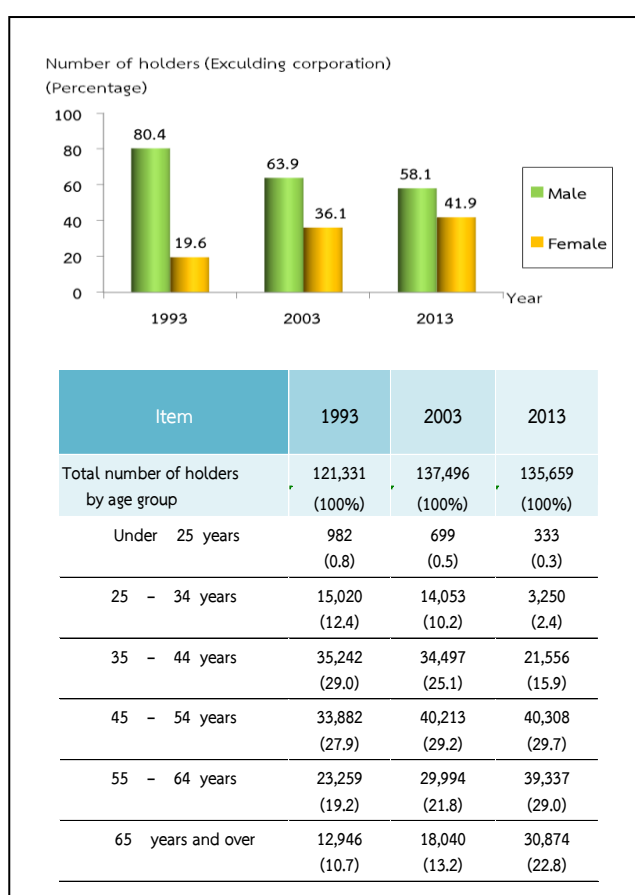
* In 1993 and 2003, no question about bio-fertilizer.

7. Demographic characteristics and activity status

The 2013 census result showed that 58.1 percent of private agricultural holders were male, and the rest 41.9 percent were female. During 2003 to 2013, the proportion of male holders decreased from 63.9 percent to 58.1 percent respectively.

Considering by age of holder, it was found that the proportion of the holders aged 35 years and above, 35 – 64 year lowered from 76.1 percent in 2003 to 74.6 percent in 2013. It was also observed the increase for the proportion of the holders aged 65 years and above from 13.2 percent to 22.8 percent.

Figure 6 Number of holders by sex and age group (1993 – 2013)

Concerning members of agricultural households in Maha Sarakham Province, they were totally 373,842 members, which was accounted for 39.2 percent^{2/} of the whole population of Maha Sarakham. The proportion of female members was found a little higher than male members, 52.2 percent and 47.8 percent respectively. The household size was averagely 2.8, which decreased from 4.1 in year 2003.

Considering by age of members, it was discovered that the group of members aged 35 years and above increased from 46.5 percent in 2003 to 69.8 percent in 2013.

Table 3 Number of holder's household members by sex and age group (2013)

Item	1993	2003	2013
Total number of holder's household member (Excluding corporation)	543,721 (100.0)	559,765 (100.0)	373,842 (100.0)
Average per household	4.5	4.1	2.8
By sex			
Male	267,636 (49.2)	279,684 (50.0)	178,586 (47.8)
Female	276,085 (50.8)	280,081 (50.0)	195,257 (52.2)
By age group			
Under 25 years	248,834 (45.8)	191,198 (34.2)	75,325 (20.2)
25 - 34 years	90,004 (16.6)	108,126 (19.3)	37,551 (10.0)
35 - 44 years	84,418 (15.5)	94,910 (17.0)	67,271 (18.0)
45 - 54 years	62,987 (11.6)	80,180 (14.3)	79,402 (21.2)
55 - 64 years	36,583 (6.7)	52,125 (9.3)	65,567 (17.5)
65 years and over	20,895 (3.8)	33,224 (5.9)	48,728 (13.1)

^{2/} In 2013, total population in Maha Sarakham Province is 174,776 persons. (from the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior)

Most of the members aged 10 years and above (90.8%) engaged the economically activities. It was found that 84.1 percent of the members aged 10 years and above engaged with agricultural activity in their holding. Of this number, 53.1 percent engaged with agricultural activity in their holding alone, 31.0 percent engaged with agricultural activity in their holding and other work. It was discovered that 6.7 percent was the members not having engaged with agricultural activity in their holding. It was noticed that the proportion of members who work in their holding alone increased from 34.9 percent in 2003 to 53.1 percent in 2013.

Table 4 Number of holder's household members 10 years of age and over by activity status (1993 – 2013)

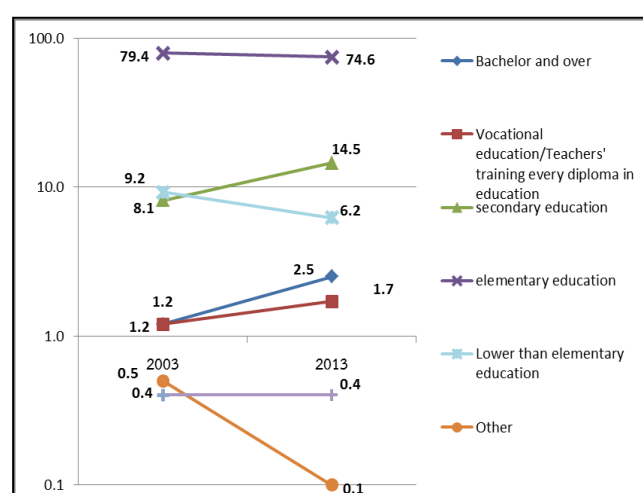
Item	1993	2003	2013
Number of holder's household members 10 years of age and over	440,316 (100%)	496,575 (100%)	353,097 (100%)
By activity status			
Economically active	410,634 (93.3)	417,062 (84.0)	320,823 (90.8)
Engaged in agricultural work on the holding only	255,529 (58.0)	173,049 (34.9)	187,545 (53.1)
Mainly engaged in agricultural work on the holding and other works	104,639 (23.8)	168,827 (34.0)	69,986 (19.8)
Mainly engaged in other works and in agricultural work on the holding	30,157 (6.9)	46,222 (9.3)	39,762 (11.2)
Mainly engaged in other works (Not engaged in agricultural work on the holding)	20,309 (4.6)	28,964 (5.8)	23,531 (6.7)
Not economically active	29,682 (6.7)	79,513 (16.0)	32,274 (9.2)

8. Education level of the holders

Comparing the census result between 2003 and 2013, it was showed that the proportion of holders with secondary education level had increased (8.1% and 14.5%, respectively).

For the proportion of holders with bachelor degree and vocational degree, were also increase (from 1.2% to 2.5% and from 1.2% to 1.7% respectively). However, the proportions of holders with primary education level had decreased (from 79.4% to 74.6%). The same pattern was also for the holders who had lower than elementary education, which was decrease from 9.2 percent to 6.2 percent.

Figure 7 Education of holders (2003 – 2013)

9. Income and debt of holder's household

It was found that most of holder's (43.9%) household earned income from agricultural activity alone, which was increased more than a quintuple from 2003 (from 9.3% to 43.9%), while the rest of 56.1 percent were those who earned income from both agricultural activity and other sources.

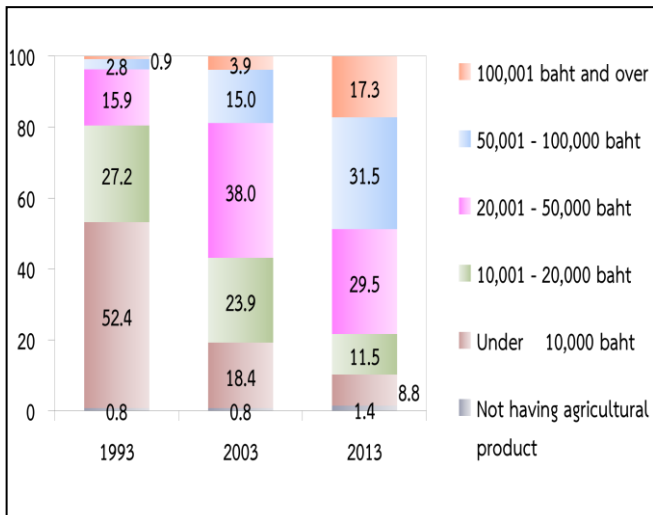
Table 5 Number of holders by household income (1993 – 2013)

Item	1993	2003	2013
Total number of holders (Excluding corporation)	121,324 (100%)	137,496 (100%)	135,659 (100%)
By source of household income			
Agriculture only	49,085 (40.5)	12,842 (9.3)	59,524 (43.9)
Agriculture and others sources	72,239 (59.5)	124,653 (90.7)	76,134 (56.1)
Mainly from agriculture	39,094 (32.2)	54,695 (39.8)	39,360 (29.0)
Mainly from being agricultural worker	2,089 (1.7)	5,088 (3.7)	3,586 (2.6)
Mainly from other sources	31,056 ^{3/} (25.6)	64,870 ^{3/} (47.2)	33,188 (24.5)

^{3/} Number of holdings reported the income's sources from other sources, year 1993 and 2003 included equally information from agriculture and other sources.

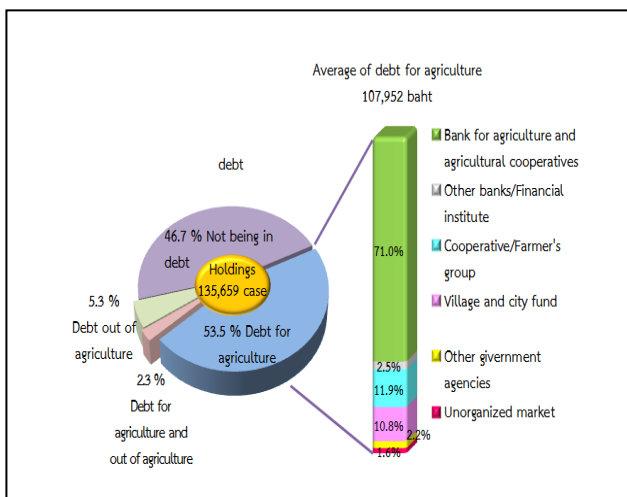
It was discovered that the proportion of the holders who earned income from agricultural products for 50,001 – 100,000 Baht was 31.5 percent, This was followed by those for 20,0001 – 50,000 Baht was 29.5 percent and those for 100,000 Baht and above was 17.3 percent, noticing that this proportion increased about 13.4 percent from 2003.

Figure 8 Number of holders by income from agricultural product (1993 – 2013)

According to debt of household, there were 53.3% of the holders being in debt. The amount of debt for agriculture was 45.7%. The average per household in debt was 107,952 baht. Most of debt (71.0%) borrowed from Bank for agriculture and agricultural cooperative.

Figure 9 Dept of household (2013)

10. Employment on agricultural workers

There were 57.8 percent of the total holdings employed agricultural workers, of which 56.3 percent was the percentage of employment only occasional basis and 0.2 percent was the percentage of employment only on permanent basis. The holdings with the employment of both occasional basis and permanent basis were 1.1 percent. The number of permanent workers for agriculture in 2013 was 4,813 persons. Of this number, 100 percent was the thai workers.

It was found that the number of the permanent agricultural workers had increased, particularly during the year 2003 to 2013 as the number increased in double from 8,518 workers to 17,200 persons.

Table 6 Employment on agricultural (1993 – 2013)

Item	1993	2003	2013
Total number of holdings	121,421 (100%)	137,610 (100%)	135,744 (100%)
Not employ aericultural workers	69,944 (57.6)	43,226 (31.4)	57,341 (42.2)
employ aericultural workers	51,477 (42.4)	94,384 (68.6)	78,403 (57.8)
Permanent workers	266 (0.2)	238 (0.2)	238 (0.2)
Occasional workers	50,098 (41.3)	93,532 (68.0)	76,663 (56.5)
Permanent and Occasional workers	1,113 (0.9)	614 (0.4)	1,502 (1.1)
Number of permanent workers	* (100%)	8,518 (100%)	17,200 (100%)
By sex			
Male	* (52.1)	4,437 (52.1)	9,018 (52.4)
Female	* (47.9)	4,081 (47.9)	8,182 (47.6)
By source of workers			
Thai	* (99.1)	8,443 (99.1)	17,200 (100.0)
Foreigner	* (0.9)	75 (0.9)	-

* In 1993 ,no question about source of workers.

Agriculture

Number of holdings			Average area of holding	
Total	135,744	cases	Total	16.7
Amphoe Muang Maha Sarakham	14,784	cases(10.9%)	Amphoe Muang Maha Sarakham	13.5 Rais
Amphoe Kae Dam	5,229	cases(3.9%)	Amphoe Kae Dam	14.3 Rais
Amphoe Kosum Phisai	17,176	cases(12.6%)	Amphoe Kosum Phisai	17.0 Rais
Amphoe Kantharawichai	10,502	cases(7.7%)	Amphoe Kantharawichai	15.0 Rais
Amphoe Chiang Yun	8,659	cases(6.4%)	Amphoe Chiang Yun	13.8 Rais
Amphoe Borabu	16,500	cases(12.2%)	Amphoe Borabu	17.5 Rais
Amphoe Na Chuak	9,411	cases(6.9%)	Amphoe Na Chuak	18.0 Rais
Amphoe Phayakhaphum Phisai	14,702	cases(10.8%)	Amphoe Phayakhaphum Phisai	18.1 Rais
Amphoe Wapi Pathum	17,203	cases(12.7%)	Amphoe Wapi Pathum	16.6 Rais
Amphoe Na Dun	6,231	cases(4.6%)	Amphoe Na Dun	18.9 Rais
Amphoe Yang Si Surat	5,672	cases(4.2%)	Amphoe Yang Si Surat	16.2 Rais
Amphoe Kut Rang	5,840	cases(4.3%)	Amphoe Kut Rang	25.2 Rais
Amphoe Chun Chom	3,835	cases(2.8%)	Amphoe Chun Chom	14.2 Rais
Area of agricultural holding			Activity of agriculture ^{1/} (Number of holdings)	
Total	2,263,054	Rais	Cultivating crops	133,316 cases (98.2%)
Amphoe Muang Maha Sarakham	199,002	Rais(8.8%)	Rearing livestock	49,055 cases (36.1%)
Amphoe Kae Dam	74,777	Rais(3.3%)	Freshwater culture	3,085 cases (2.3%)
Amphoe Kosum Phisai	291,386	Rais(12.9%)		
Amphoe Kantharawichai	157,093	Rais(6.9%)	Number of holder's household members	
Amphoe Chiang Yun	119,135	Rais(5.3%)	Total	373,842 cases
Amphoe Borabu	288,255	Rais(12.7%)	Number of holder's household members (10 years and over)	
Amphoe Na Chuak	169,779	Rais(7.5%)	Total	353,097 cases
Amphoe Phayakhaphum Phisai	265,969	Rais(11.8%)	Employment on agricultural workers	
Amphoe Wapi Pathum	286,163	Rais(12.6%)	Number of permanent workers	17,200 cases
Amphoe Na Dun	117,828	Rais(5.2%)	Thai	17200 cases (100.0%)
Amphoe Yang Si Surat	92,053	Rais(4.1%)	Foreigner	- cases (-)
Amphoe Kut Rang	147,347	Rais(6.5%)		
Amphoe Chun Chom	54,267	Rais(2.4%)		

^{1/} respondents can answer more than one type of agricultural activity.

Key Findings (Contd)

Education of agricultural holding		
Total	135,659	cases
Bachelor and over	3,358	cases (2.5%)
Vocational education/Teachers' training (every diploma in education)	2,257	cases (1.7%)
Secondary education	19,710	cases (14.5%)
Elementary education	101,289	cases (74.6%)
Lower than Elementary education	8,360	cases (6.2%)
Others	130	cases (0.1%)
No education	554	cases (0.4%)

Income and debt of holder's household

Income from agricultural product		
Total	135,659	cases
100,001 baht and over	23,482	cases (17.3%)
50,001 – 100,000 baht	42,788	cases (31.5%)
20,001 – 50,000 baht	40,063	cases (29.5%)
10,001 – 20,000 baht	15,610	cases (11.5%)
Under 10,000 baht	11,864	cases (8.8%)
Not having agriculture product	1,853	cases (1.4%)

Source of household income		
Total	135,659	ราย
Agriculture only	59,524	ราย(43.9%)
Agriculture and other sources	76,134	ราย(56.1%)
Mainly from agriculture	39,360	ราย(29.0%)
Mainly from being agricultural worker	3,586	ราย(2.6%)
Mainly from other sources	33,188	ราย(24.5%)

debt for agriculture		
Number of holders reporting debt	135,659	ราย
not being in debt	63,370	ราย (46.7%)
being in debt	72,289	ราย (53.3%)
Debt for agriculture	61,992	ราย (45.7%)
Debt out of agriculture	7,125	ราย (5.3%)
Debt for agriculture and out of agriculture	3,171	ราย (2.3%)
amount of debt for agriculture	7,804	ล้านบาท
Average of debt for agriculture	107,952	บาท

Amount of debt for agriculture by source of loan (million baht)

Total	7,804
Bank for agriculture and agriculture cooperative	5,541 (71.0%)
Other bank/Financial institute	194 (2.5%)
Cooperative/Farmer's group	932 (11.9%)
Village and city fund	842 (10.8%)
Other government agencies	170 (2.2%)
Unorganized market	125 (1.6%)

Rice

Number of holdings	130,585 cases
Planted area	1,947,049 rais
Harvested	1,754,157 rais
Product	757,702 (1,000 kg.)
Average product	432 kg./rais

Para Rubber

Number of holdings	1,068 cases
Planted area	8,484 rais

^{2/} One holding may report more than one source of loan

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	iii
บทสรุปผู้บริหาร	vii
สรุปประเด็นเด่น	xxi
สารบัญ	xxv
สารบัญแผนภูมิ	xxvii
สารบัญตาราง	xxix
บทที่ 1 บทนำ	
1. สัมมะโนการเกษตร	1
2. ความเป็นมา	1
3. วัตถุประสงค์	1
4. ประโยชน์ที่จะได้รับ	1
5. ขอบข่าย	2
6. วันสัมมนา	2
7. คู่มรรวม	2
8. คำนิยาม	3
9. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	3
10. คำนิยาม	3
11. การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสัมมะโนการเกษตรด้วย Tablet	5
12. การประมวลผล	5
13. การประเมินผลข้อมูลสัมมะโน	5
14. การนำเสนอผลและการเผยแพร่ข้อมูล	6
บทที่ 2 สรุปผลสัมมะโน	
1. จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร	7
2. ลักษณะการดำเนินงานและขนาดเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	8
3. ลักษณะการถือครองที่ดินและหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	9
4. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และลักษณะการถือครองที่ดิน	9
5. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	10
6. ลักษณะทางด้านประชากรและการทำงาน	10
7. การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร	11
8. รายได้และหนี้สินของครัวเรือน	11
9. การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร	12
ตารางสถิติ	
สารบัญตารางสถิติ	31
ภาคผนวก	
ระเบียบวิธีการทำสำรวจ	131

Contents

	Page
Preface	v
Executive summary	xv
Key findings	xxiii
Contents	xxvi
List of Figures	xxviii
List of Tables	xxix
Chapter 1 Introduction	
1. Agricultural census	15
2. Background	15
3. Census objectives	15
4. Uses of census information	15
5. Scope	16
6. Census date	16
7. Coverage	16
8. Definitions	17
9. Data enumeration	17
10. Definitions	17
11. Innovation of conducting agricultural census	18
12. Data Processing	18
13. Evaluation of census data	19
14. Data dissemination and publication	19
Chapter 2 Summary of Findings	
1. Number of agricultural holdings	21
2. Holding's activity and size of total area of holding	22
3. Land tenure and documentary of right	23
4. Area of holding by land use and land tenure	23
5. Fertilizer and pesticide	24
6. Demographic characteristics and activity status	24
7. Education level of the holders	25
8. Income and Debt of holder's household	25
9. Employment on agricultural workers	26
Statistical Tables	
List of Statistical Tables	37
Appendix	
Methodology	133

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
ตาราง	1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายอำเภอ พ.ศ. 2556	vii
แผนภูมิ	1 เปรียบเทียบจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556	vii
แผนภูมิ	2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำการเกษตร พ.ศ. 2556	viii
แผนภูมิ	3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น พ.ศ. 2536 - 2556	viii
แผนภูมิ	4 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีที่ดิน จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน พ.ศ. 2556	viii
แผนภูมิ	5 เปรียบเทียบเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2536 - 2556	ix
ตาราง	2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ปุ๋ย พ.ศ. 2536 - 2556	ix
แผนภูมิ	6 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และหมวดอายุ พ.ศ. 2536 - 2556	x
ตาราง	3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และหมวดอายุ พ.ศ. 2556	x
ตาราง	4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงาน พ.ศ. 2536 - 2556	xi
แผนภูมิ	7 การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2546 - 2556	xi
ตาราง	5 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. 2536 - 2556	xi
แผนภูมิ	8 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556	xii
แผนภูมิ	9 หนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2556	xii
ตาราง	6 การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556	xii

List of Figures

		Page
Table	1 Number and area of holdings by amphoe (2013)	xv
Figure	1 Comparing number and area of holdings (1993 - 2013)	xv
Figure	2 Number of holdings by type of agricultural activity (2013)	xvi
Figure	3 Number of holdings by size of total area of holding (1993 - 2013)	xvi
Figure	4 Number of holdings with land by land tenure and documentary of right (2013)	xvi
Figure	5 Comparing area of holding by land use (1993 - 2013)	xvii
Table	2 Number of holdings by using fertilizer (1993 - 2013)	xvii
Figure	6 Number of holders by sex and age group (1993 - 2013)	xviii
Table	3 Number of holder's household members by sex and age group (2013)	xviii
Table	4 Number of holder's household members 10 years of age and over by activity status (1993 - 2013)	xix
Figure	7 Education of holders (2003 - 2013)	xix
Table	5 Number of holders by household income (1993 - 2013)	xix
Figure	8 Number of holders by income from agricultural product (1993 - 2013)	xx
Figure	9 Debt of household (2103)	xx
Table	6 Employment on agricultural (1993 - 2013)	xx

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำเกษตร เขตการปกครองและอำเภอ	7
ตาราง 2	ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	8
ตาราง 3	ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	9
ตาราง 4	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน และลักษณะการถือครองที่ดิน	9
ตาราง 5	ผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/ กำจัดศัตรูพืช และเนื้อที่เพาะปลูกที่ใส่ปุ๋ยเคมีและปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้	10
ตาราง 6	ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และหมวดอายุ	10
ตาราง 7	สมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ หมวดอายุ และลักษณะการทำงาน	11
ตาราง 8	อัตราร้อยละของการศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร	11
ตาราง 9	ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน	12
ตาราง 10	ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามหนี้สินเพื่อการเกษตร และจำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งเงินกู้	12
ตาราง 11	ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร และจำนวนลูกจ้างประจำ	13

List of Tables

	Page	
Table 1	Number and percentage of agricultural holdings by activity of agriculture, administrative area and amphoe	21
Table 2	Number of holdings by holding's activity and size of total area of holding	22
Table 3	Number of holdings by land tenure and documentary of right	23
Table 4	Area of holding by land use and land tenure	23
Table 5	Number of holdings with crops by using fertilizer and pesticide, area treated and quantity used inorganic fertilizer	24
Table 6	Number of holders by sex and age group	24
Table 7	Number of holder's household members by sex, age group and activity status	25
Table 8	Distribution of education holding	25
Table 9	Number of holders by household income	26
Table 10	Number of holders by being in debt for agriculture and amount of debt for agriculture by source of loan	26
Table 11	Number of holdings by employment and number of permanent workers	27

บทที่ 1

บทนำ

1. สำมะโนการเกษตร

หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเกษตร โดยการสอบถามจาก **ผู้ถือครองทำการเกษตรทุกคนทั่วประเทศ ณ วันสำมะโน** เปรียบเสมือน การฉายภาพนิ่งของการเกษตรของประเทศไทย ณ วันสำมะโน เพื่อแสดงให้เห็นว่า ณ วันสำมะโน ประเทศไทยมีผู้ถือครองทำการเกษตรเท่าใด อยู่ที่ไหน (จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน) มีลักษณะการทำการเกษตรเป็นอย่างไร (มีจำนวน เนื้อที่เท่าไร ทำอะไร ปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ อะไรบ้าง) มีอายุเท่าไร มีการศึกษาระดับไหน และมีรายได้หนี้สินเท่าใด เป็นต้น

2. ความเป็นมา

ประเทศไทยมีการจัดทำสำมะโนการเกษตรมาแล้ว 5 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2493 ต่อมาใน พ.ศ. 2506 2521 2536 และ 2546 เพื่อให้มีข้อมูลสถิติเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร สำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ และสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายติดตาม และประเมินผลโครงการพัฒนาทางการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ที่แนะนำให้ทุกประเทศจัดทำสำมะโนการเกษตรทุก 10 ปี สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ในการจัดทำโครงการสำมะโนทุกด้าน จึงได้กำหนดที่จะจัดทำสำมะโนการเกษตรครั้งที่ 6 ขึ้นในปี 2556

โดยครั้งนี้การทำสำมะโนการเกษตร ได้ขยายขอบข่ายการทำการเกษตรครอบคลุมถึงการทำนาเกลือสมุทร ตามมติคณะรัฐมนตรี(1 มีนาคม 2554) และได้ผนวกข้อถามการทำประมงทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งไว้ในแบบนับจดด้วย

3. วัตถุประสงค์

1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ได้แก่ จำนวนผู้ถือครอง และเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด การทำนาเกลือสมุทร การใช้ประโยชน์ในที่ดินถือครอง การถือครองที่ดิน เนื้อที่เพาะปลูกพืช เนื้อที่ทำนาเกลือสมุทร และเนื้อที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำนวนการเลี้ยงปศุสัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้เครื่องจักรเครื่องมือเพื่อการเกษตร และกำลังแรงงานที่ใช้ในการเกษตร เป็นต้น

2) เพื่อให้มีข้อมูลดังกล่าวในระดับพื้นที่ย่อย (ระดับหมู่บ้าน) สำหรับใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นต่อไป

3) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบในการเลือกตัวอย่าง สำหรับการสำรวจในรายละเอียดเกี่ยวกับการเกษตร การทำประมงทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

4) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

4. ประโยชน์ที่จะได้รับ

ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำสำมะโนการเกษตรนี้ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษารวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1) ใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการเกษตรในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น และใช้ในการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศในช่วงที่ผ่านมา

2) ใช้ในการวิเคราะห์ศึกษาแนวโน้ม และทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการเกษตร และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

3) ใช้ศึกษาและประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรด้านที่ดินทำกิน

4) ใช้กำหนดนโยบายการใช้ที่ดินให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด ในสภาพของแต่ละท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด

5) ข้อมูลของเกษตรกร เช่น เพศ อายุ ลักษณะการทำงาน รายได้และหนี้สินทางการเกษตร การศึกษา ของผู้ถือครอง สามารถใช้วิเคราะห์โครงสร้างทางประชากรของเกษตรกรและฐานะของครัวเรือน การพึ่งพิงรายได้ เพื่อกำหนดนโยบายช่วยเหลือเกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยผู้ยากจน

6) ข้อมูลด้านแรงงานในภาคเกษตร สามารถใช้ศึกษาการใช้แรงงาน และการย้ายถิ่นจากชนบทสู่เมือง

7) ข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นกรอบในการเลือกตัวอย่างส่วนหนึ่ง (Sampling Frame) สำหรับการสำรวจในรายละเอียดเกี่ยวกับการเกษตรต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

8) ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำบัญชีประชาชาติ สาขาการเกษตร

9) เป็นข้อมูลสำหรับนักวิชาการ นักวิจัย และผู้ที่สนใจนำไปศึกษาวิเคราะห์วิจัยด้านการเกษตร และด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. ขอบข่าย

การทำการเกษตร หมายถึง การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และทำนาเกลือสมุทร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขาย ดังต่อไปนี้

1) **การเพาะปลูกพืช** ได้แก่ การเพาะปลูกข้าว ยางพารา พืชยืนต้น/ไม้ผลและสวนป่า พืชไร่ พืชผัก/สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ การเพาะชำพันธุ์ไม้ การเพาะเห็ดและการเพาะเชื้อเห็ด (รวม การเพาะปลูกข้าวเพื่อบริโภค)

2) **การเลี้ยงปศุสัตว์** ได้แก่ การเลี้ยงวัว ควาย หมู แพะ แกะ ไก่ เป็ด ห่าน และไหม (รวม การเลี้ยงวัว/ควายเพื่อใช้งานเกษตร)

3) **การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด** ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดจำพวกปลา

รวม ปลาและสัตว์น้ำสวยงามอื่นๆ กุ้ง และสัตว์น้ำอื่นๆ เช่น กบ ตะพาบน้ำ จระเข้ น้ำจืด และปลาสวยงาม เป็นต้น (รวม สัตว์น้ำกร่อยที่นำมาเลี้ยงในพื้นที่น้ำจืดด้วย เช่น กุ้งกุลาดำ ปลากระพง เป็นต้น)

4) **การทำนาเกลือสมุทร** ได้แก่ การทำนาเกลือในพื้นที่ 7 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และปัตตานี

ไม่รวม

- 1) การทำการเกษตรเพื่อการศึกษา ทดลอง การแข่งขัน การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ
- 2) การบริการทางการเกษตร เช่น การรับจ้างไถด้วยรถแทรกเตอร์ รับจ้างชุดรับจ้างผสมพันธุ์สัตว์ รับจ้างปักไข่ เป็นต้น

6. วันสำมะโน

หมายถึง วันที่ 1 พฤษภาคม 2556

กำหนดขึ้นเพื่อใช้อ้างอิงข้อมูล เช่น จำนวนผู้ถือครอง และเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร ลักษณะต่าง ๆ ของการทำ การเกษตร เป็นต้น

7. คຸ້ມຮວມ

ผู้ถือครองทำการเกษตรที่จะถูกเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ ผู้ถือครองทำการเกษตรที่ทำการเพาะปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และทำนาเกลือสมุทร ทุกคนในทุกท้องที่ทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลของโครงการนี้ได้ใช้วิธี “Closed Segment Concept” ในระดับจังหวัด กล่าวคือ ผู้ถือครองทำการเกษตรจะถูกนับจดและแฉงนับ ในจังหวัดที่มีการทำการเกษตรเท่านั้น

8. ข้อมูลที่เก็บรวบรวม

ข้อมูลเกี่ยวกับการทำการเกษตรของผู้ถือครอง
ที่เก็บรวบรวม มีดังนี้

- 1) ลักษณะการดำเนินงานและสถานภาพ
ของผู้ถือครอง
- 2) เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม
การใช้ประโยชน์ การถือครองและที่ตั้งของผืนที่ดิน
- 3) การเลี้ยงปศุสัตว์
- 4) ข้าว
- 5) ยางพารา
- 6) พืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า
- 7) พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ
- 8) พืชไร่
- 9) การทำนาเกลือสมุทร
- 10) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด
- 11) เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่ง
เพื่อการเกษตร
- 12) ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช
- 13) ลูกจ้างทำงานเกษตร
- 14) สมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองและลักษณะ
การทำงาน
- 15) การศึกษาและการเป็นสมาชิกองค์กรด้าน
การเกษตรของผู้ถือครอง
- 16) รายได้และหนี้สินทางการเกษตรของ
ครัวเรือนผู้ถือครอง

หมายเหตุ ; ข้อ 1) - 10) ข้อมูลโครงสร้าง
พื้นฐานหลักทางการเกษตร
(สัมภาษณ์ผู้ถือครองทุกคน)
ข้อ 11) - 16) ข้อมูลโครงสร้าง
ทางการเกษตรอื่น (สัมภาษณ์ผู้
ถือครองร้อยละ 25)

9. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะดำเนินการพร้อมกัน ทุก
จังหวัดทั่วประเทศระหว่างวันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2556
โดยสำนักงานสถิติจังหวัดระนองได้ส่งอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
จำนวน 38 คน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล
จำนวน 8 คน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติจังหวัด

ออกไปสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนทุกครัวเรือนในจังหวัด
เพื่อหาผู้ถือครองทำการเกษตร โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา
ขนาดกลาง (Tablet) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

10. คำนิยาม

1. ผู้ถือครองทำการเกษตร

หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่ง**ควบคุม
จัดการ และมีอำนาจตัดสินใจ** เกี่ยวกับการทำการเกษตร
ในที่ถือครอง **และเป็นผู้รับผิดชอบ** ทั้งทางด้านเทคนิคและ
การเงิน อาจดำเนินงานเอง หรือมอบให้ผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมาย ดำเนินงานหรือดูแลแทนก็ได้

- 1) เป็นผู้ทำการเกษตรในวันที่ 1 พฤษภาคม 2556
- 2) เป็นเจ้าของที่ดินที่ใช้ทำการเกษตร เป็นผู้เช่า
หรือทำการเกษตรในที่ดินของผู้อื่นหรือในที่สาธารณะ/
ป่าสงวน โดยไม่คำนึงถึงว่าจะได้รับความยินยอมหรือถูกต้อง
ตามกฎหมายหรือไม่

3) มีที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรผืนเดียวหรือ
หลายผืน ที่ดินดังกล่าวอาจอยู่แห่งเดียวกัน หรืออยู่แยกกัน
ในเขตท้องที่ใดก็ได้ แต่ที่ดินทุกผืนจะต้องอยู่ในเขต
จังหวัดเดียวกัน ซึ่ง

- (1) ที่ดินแต่ละผืนอาจจะใช้ทั้งหมดหรือเพียง
บางส่วน เพื่อการผลิตทางการเกษตรก็ได้
- (2) ที่ดินแต่ละผืนอาจมีเนื้อที่เพียงเล็กน้อย
เช่น คอกสัตว์ ที่เพาะเห็ด ที่เลี้ยงกล้วยไม้ หรือบ่อเลี้ยงปลา
น้ำจืด เป็นต้น

4) การดำเนินงานต้องอยู่ภายใต้**การบริหารหรือการ
จัดการอันเดียวกัน** ซึ่งอาจดำเนินการโดยครัวเรือนเดียว หรือ
ครัวเรือนตั้งแต่ 2 ครัวเรือนขึ้นไป หรือบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่อยู่
ต่างครัวเรือนกัน หรือบริษัท/ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือ
หน่วยงานของรัฐ หรือดำเนินงานในลักษณะอื่นๆ เช่น
กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

2. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

หมายถึง เนื้อที่รวมของที่ดินทุกผืนภายในจังหวัดที่
ผู้ถือครอง**ถือครองอยู่และใช้ทำการเกษตร** (เพาะปลูกพืช
เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ทำนาเกลือ
สมุทร) ซึ่งที่ดินดังกล่าวผู้ถือครองอาจเป็นเจ้าของ **เช่า
หรือทำฟรีในที่สาธารณะ/ป่าสงวน/ที่ของผู้อื่น** ก็ได้

ที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรผืนใด มีบริเวณลานในไร่นา
ยุงฉาง โรงเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ บ้านและบริเวณบ้าน ป่า
คันบ่อ ฯลฯ อยู่ด้วย ให้รวมเนื้อที่ดังกล่าวเข้าไปด้วย

รวม ที่ดินทั้งผืนที่เคยใช้ทำการเกษตร แต่พักทิ้งไว้
ไม่มีการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ในพื้นที่น้ำจืด และทำนาเกลือสมุทร ตั้งแต่
1 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 5 ปี

ไม่รวม ที่ดินทั้งผืน ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) ให้ผู้อื่นเช่าหรือยอมให้ผู้อื่นทำประโยชน์
โดยไม่คิดค่าเช่า
- 2) เคยใช้ทำการเกษตร แต่พักทิ้งตั้งแต่
5 ปีขึ้นไป
- 3) เป็นที่ปลูกบ้าน สิ่งปลูกสร้าง และ
ป่าขึ้นเองตามธรรมชาติ

3. การถือครองที่ดิน

หมายถึง สิทธิในการครอบครองหรือใช้ที่ดินเพื่อ
ทำการเกษตร ในลักษณะต่าง ๆ ของผู้ถือครอง อาจเป็นเนื้อที่ของ
ตนเอง หรือเป็นเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง เช่น เป็นเจ้าของ เช่า
หรือถือครองที่ดินในลักษณะอื่น ซึ่งผู้ถือครองอาจจะถือครอง
ที่ดินในลักษณะเดียว เช่น เป็นเจ้าของอย่างเดียว หรือเช่า
อย่างเดียว หรืออาจจะถือครองที่ดินมากกว่าหนึ่งลักษณะ
เช่น เป็นเจ้าของและเช่า หรือเช่าและถือครองในลักษณะอื่น
รวมกัน เป็นต้น

การถือครองที่ดิน จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

3.1 เนื้อที่ของตนเอง

1) เป็นเจ้าของ หมายถึง

ก. มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ใน
ที่ดิน ดังต่อไปนี้

(1) โฉนดที่ดิน (น.ส.4) โฉนดแผนที่
โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว

(2) น.ส.5 (ใบไต่สวน) คือ หนังสือ
แสดงการสอบสวน เพื่อออกโฉนดที่ดิน

(3) น.ส.3 หรือ น.ส.3 ก. หรือ น.ส.3 ข.
คือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(4) ส.ป.ก. 4-01 คือ หนังสือให้เข้า
ทำประโยชน์ในที่ดินตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดิน

(5) น.ค. คือ หนังสือให้เข้าทำประโยชน์
ในนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งกรม
ประชาสงเคราะห์อาจมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการก็ได้
(6) ส.ท.ก. คือ หนังสือแสดงสิทธิ
ที่ดินทำกินออกโดยกรมป่าไม้ อนุญาตให้บุคคลเข้าทำ
ประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
เป็นการชั่วคราว

(7) ก.ส.น. คือ หนังสือให้เข้าทำ
ประโยชน์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์

(8) น.ส.2 (ใบจอง) คือ หนังสือที่
อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่รัฐจัดให้

(9) ส.ค.1 คือ หนังสือแสดงสิทธิการ
ครอบครองที่ดินมือเปล่า

(10) ใบ ภ.บ.ท. คือ ใบเสร็จเสียภาษี
บำรุงท้องที่ เป็นหลักฐานแสดงการเสียภาษี

(11) อนุญาต 3 (อ.3) คือ ใบอนุญาต
ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แก่บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ทำ
ประมง หรือทำเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาต

ข. เข้าครอบครองที่ดินเสมือนเป็นเจ้าของ ซึ่งได้แก่

(1) ได้รับมรดกตกทอด แต่ยังไม่
ได้เปลี่ยนแปลงชื่อตามกฎหมาย

(2) เข้าครอบครองที่ดินของเอกชน
ที่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน(โฉนด) โดยสงบ
เปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ โดยไม่เสียค่าเช่าและไม่ได้
รับการขัดขวางใด ๆ ทั้งสิ้นเป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป

(3) แย่งการครอบครองที่ดินของ
เอกชนที่ไม่มีโฉนดที่ดิน ด้วยเจตนายึดถือเพื่อตน โดยไม่ถูก
ฟ้องคดีเอาคืนการครอบครองภายใน 1 ปี

3.2 เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง

1) เช่า

หมายถึง ผู้ถือครองเช่าที่ดินจากผู้อื่น
ทำการเกษตร โดยไม่คำนึงถึงลักษณะการจ่ายค่าเช่า ซึ่งอาจ
จ่ายเป็นเงินสด หรือผลผลิต หรืออื่น ๆ ก็ได้

2) ได้ทำฟรี/ที่สาธารณะ/ที่ป่าสงวน/

ที่ป่าเสื่อมโทรม

หมายถึง ที่ดินที่ผู้ถือครองเข้าไปทำการเกษตร โดยไม่มีกรรมสิทธิ์หรือไม่ได้จ่ายค่าเช่า เช่น ที่ดินในเขตป่าสงวน ที่สาธารณะ ที่ดินที่บุคคลอื่นอนุญาตให้ทำประโยชน์ได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน เป็นต้น

11. การพัฒนาการจับเก็บข้อมูลสำมะโนการเกษตรด้วย Tablet

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย ดังนี้

1. ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาขนาดกลาง (Tablet) บันทึกข้อมูลแทนการใช้แบบสอบถามกระดาษ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานในสนามมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือ

1.1 สามารถตรวจสอบความสอดคล้อง/ถูกต้อง ของข้อมูลได้ทันทีในขณะที่ปฏิบัติงานสนาม

1.2 ลดเวลาในการบันทึกข้อมูลจึงทำให้ประมวลผล และนำเสนอผลได้เร็วขึ้น

1.3 สามารถแสดงพิกัด (GPS) การเดินในพื้นที่ของพนักงานแฉงนับแต่ละคน ซึ่งเป็นการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานของพนักงานแฉงนับว่าได้ไปในเขตปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายถูกต้อง (Quality Control)

1.4 สามารถส่งข้อมูลขึ้น Server ในระบบ Cloud ได้ทันที

2. ใช้ Web Application ติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานสนาม ณ เวลาปัจจุบัน

2.1 สามารถติดตามการออกปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ของพนักงานแฉงนับแต่ละคน โดยแสดงข้อมูลในแต่ละเขตปฏิบัติงานบนแผนที่

2.2 สามารถดูความก้าวหน้าของการทำงานแต่ละคนได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับพนักงานแฉงนับ เจ้าหน้าที่วิชาการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันที ในกรณีทำงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือล่าช้า

12. การประมวลผล

หลังจากที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่อง Tablet และผ่านการตรวจสอบขั้นต้นจากงานสนามแล้ว ข้อมูลจะถูกส่งขึ้น Server เพื่อให้เจ้าหน้าที่วิชาการตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง และความแม่นยำของข้อมูลทุกรายการอย่างละเอียด เป็นรายครัวเรือน แล้วยืนยันข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้เจ้าหน้าที่สถิติประจำจังหวัดตรวจสอบความถูกต้อง ความแม่นยำ และความครบถ้วนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อยืนยันความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมดของจังหวัดที่อยู่ใน Server หลังจากนั้นจะประมวลผลในรูปแบบตาราง เพื่อจัดทำเป็นรายงานผลในระดับจังหวัด ภาค และทั่วราชอาณาจักร ต่อไป

สำหรับข้อมูลระดับพื้นที่ย่อยต่ำสุดถึงระดับหมู่บ้าน ผู้สนใจสามารถติดต่อขอได้ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ

13. การประเมินผลข้อมูลสำมะโน

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลสำมะโนการเกษตรเสร็จสิ้นแล้ว สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการประเมินผลข้อมูลสำมะโนการเกษตรที่ได้ โดยการส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปทำการสำรวจซ้ำ (Post Enumeration Survey : PES) ในครัวเรือนทุกครัวเรือนจากเขตแฉงนับตัวอย่างทั่วประเทศ โดยระเบียบวิธีการเลือกตัวอย่างแบบ Stratified Single-Stage Sampling โดยมีกลุ่มจังหวัดของภาคเป็นสตราตรัม ซึ่งมีทั้งสิ้น 4 สตราตรัม คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และจังหวัดเป็นสตราตรัมย่อย ในแต่ละจังหวัดได้ทำการเลือกเขตแฉงนับตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Sampling) จำนวน 1,280 เขตแฉงนับ ซึ่งหลังจากปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จะทำการสอบเทียบ (Matching) ข้อมูลของสำมะโน กับการสำรวจซ้ำ เพื่อนำผลสอบเทียบไปวิเคราะห์และประเมินความคลาดเคลื่อนของคุ่มรวม (Coverage error) และความคลาดเคลื่อนของเนื้อหา (Content error) เช่น การเลี้ยงปศุสัตว์ การปลูกข้าว การปลูกยางพารา การปลูกพืชยืนต้น ไม้ผลและสวนป่า และการปลูกพืชไร่ เป็นต้น

14. การนำเสนอผลและการเผยแพร่ข้อมูล

1. การนำเสนอผล สำนักงานสถิติแห่งชาติ จะเสนอรายงานผล ดังนี้

1) รายงานผลเบื้องต้น เป็นการประมวลผลจากแบบนับจุดของแบบครัวเรือน เพื่อเสนอผลในภาพรวมระดับจังหวัด ภาค และทั่วราชอาณาจักร

2) รายงานผลล่วงหน้า (ประมวลผล 1% จากแบบแจงนับ) เป็นการประมวลผลจากแบบแจงนับของครัวเรือนตัวอย่าง เพื่อเสนอผลในรายละเอียดระดับภาค และทั่วราชอาณาจักร เพื่อให้ผู้สนใจได้ใช้ข้อมูลก่อน ก่อนที่รายงานฉบับสมบูรณ์จะแล้วเสร็จ

3) รายงานผลฉบับสมบูรณ์ (ประมวลผล 100% จากแบบแจงนับ) เป็นการประมวลผลจากแบบแจงนับของครัวเรือนทั้งหมด เพื่อเสนอผลในรายละเอียดระดับจังหวัด ภาค และทั่วราชอาณาจักร

2. การเผยแพร่ข้อมูล ข้อมูลสำมะโนการเกษตร จะเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

- 1) ในรูปแบบเอกสาร รายงาน แผ่นพับ CD – ROM
- 2) ระบบอินเทอร์เน็ต (<http://www.nso.go.th>)
- 3) ระบบคลังข้อมูล (Data Warehouse)
- 4) ระบบภูมิสารสนเทศสถิติ (Geographic

Informaton System : GIS)

บทที่ 2 สรุปผลสำมะโน

1. จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร

จากการทำสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 พบว่า จังหวัดมหาสารคามมีผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 135,744 ราย คราวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 50.1 ของ คราวเรือนทั้งจังหวัด^{1/} โดยลักษณะการทำเกษตรส่วนใหญ่ ทำการเพาะปลูกพืช ร้อยละ 98.2 รองลงมาเป็น การเลี้ยงปศุสัตว์ ร้อยละ 36.1 และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ร้อยละ 2.3

ผู้ถือครองทำการเกษตรร้อยละ 12.7 อยู่ในอำเภอวาปีปทุม รองลงมาอยู่ในอำเภอโกสุมพิสัย (ร้อยละ 12.6) อำเภอบรบือ (ร้อยละ 12.2) อำเภอเมืองมหาสารคาม (ร้อยละ 10.9) และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย (ร้อยละ 10.8)

สำหรับอำเภอซึ่งมีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 2.8

หากพิจารณาลักษณะการทำเกษตรเป็นรายอำเภอ พบว่า ผู้ถือครองที่ทำการเพาะปลูกพืช อยู่ในอำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอวาปีปทุมมากที่สุด (ร้อยละ 12.7) รองลงมาคือ อำเภอบรบือ อำเภอเมืองมหาสารคาม และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย (ร้อยละ 12.3 11.0 และ 10.4 ตามลำดับ) สำหรับอำเภอกันทรวิชัย อำเภอนาเชือก และอำเภอเขียงยืน (ร้อยละ 7.8 6.9 และ 6.4 ตามลำดับ) ผู้ถือครองที่เลี้ยงปศุสัตว์ส่วนใหญ่ อยู่ในอำเภอวาปีปทุม (ร้อยละ 18.1) รองลงมาคือ อำเภอบรบือ และอำเภอเมืองมหาสารคาม (ร้อยละ 13.9 และ 10.1 ตามลำดับ) สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดมีมากที่สุด ในอำเภอโกสุมพิสัย (ร้อยละ 28.5) รองลงมาคือ อำเภอนาเชือก อำเภอวาปีปทุม อำเภอกันทรวิชัย และอำเภอเมืองมหาสารคาม (ร้อยละ 11.4 9.1 8.9 และ 8.3 ตามลำดับ)

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำเกษตร และอำเภอ

อำเภอ	รวม		ลักษณะการทำเกษตร ^{2/}					
			การเพาะปลูกพืช		การเลี้ยงปศุสัตว์		การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในพื้นที่น้ำจืด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ถือครอง	135,744	100.0	133,316	100.0	49,055	100.0	3,085	100.0
			(98.2)		(36.1)		(2.3)	
อำเภอ								
เมืองมหาสารคาม	14,784	10.9	14,619	11.0	4,953	10.1	257	8.3
แกดำ	5,229	3.9	5,169	3.9	2,891	5.9	102	3.3
โกสุมพิสัย	17,176	12.6	16,905	12.7	3,804	7.8	878	28.5
กันทรวิชัย	10,502	7.7	10,391	7.8	2,477	5.0	273	8.9
เขียงยืน	8,659	6.4	8,580	6.4	1,354	2.8	193	6.3
บรบือ	16,500	12.2	16,390	12.3	6,837	13.9	180	5.8
นาเชือก	9,411	6.9	9,258	6.9	4,349	8.9	353	11.4
พยัคฆภูมิพิสัย	14,702	10.8	13,888	10.4	4,900	10.0	236	7.6
วาปีปทุม	17,203	12.7	16,978	12.7	8,886	18.1	280	9.1
นาคูน	6,231	4.6	6,182	4.6	2,747	5.6	106	3.4
ยางสีสุราช	5,672	4.2	5,615	4.2	2,379	4.8	91	3.0
กุฉีกรัง	5,840	4.3	5,810	4.4	2,156	4.4	111	3.6
ชื่นชม	3,835	2.8	3,531	2.7	1,322	2.7	25	0.8

^{1/} คราวเรือนทั้งจังหวัด ปี 2556 มีจำนวน 271,033 คราวเรือน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

^{2/} ลักษณะการทำเกษตร ตอบได้มากกว่า 1 ประเภท

2. ลักษณะการดำเนินงานและขนาดเนื้อที่ถือครอง

ทำการเกษตร

ผู้ถือครองทำการเกษตรในจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.8) ทำการเกษตรโดยการปลูกพืช เป็นหลัก ซึ่งอาจจะเป็นการปลูกพืชอย่างเดียวหรือปลูกพืช ร่วมกับการทำการเกษตรในลักษณะอื่นด้วย โดยผู้ถือครองที่ทำการเกษตรประเภทเดียวมีร้อยละ 64.6 โดยทำการเพาะปลูกพืชมากที่สุดมีถึงร้อยละ 62.8 รองลงมาเป็นการเลี้ยงปศุสัตว์ ร้อยละ 1.7 และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดมีร้อยละ 0.1 สำหรับผู้ถือครองที่ทำการเกษตร 2 ประเภท และตั้งแต่ 3 ประเภทขึ้นไป มีร้อยละ 34.2 และ 1.2 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงขนาดเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.3) มีเนื้อที่ถือครองขนาดต่ำกว่า 40 ไร่ ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 57.8 เป็นผู้ถือครองที่มีเนื้อที่ขนาด 10 - 39 ไร่ สำหรับผู้ถือครองทำการเกษตรที่ถือครองเนื้อที่ขนาดใหญ่ (140 ไร่ขึ้นไป) มีเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น

ตาราง 2 ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการดำเนินงานและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น	135,744	100.0
ลักษณะการดำเนินงาน		
ทำการเกษตรประเภทเดียว	87,634	64.6
เพาะปลูกพืช	85,239	62.8
เลี้ยงปศุสัตว์	2,224	1.7
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	171	0.1
ทำการเกษตร 2 ประเภท	46,508	34.2
เพาะปลูกพืชและเลี้ยงปศุสัตว์	45,196	33.3
เพาะปลูกพืชและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	1,279	0.9
เลี้ยงปศุสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	33	-
ทำการเกษตรตั้งแต่ 3 ประเภทขึ้นไป	1,602	1.2
เพาะปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	1,602	1.2
ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่)	135,744	100.0
ต่ำกว่า 2	2,904	2.1
2 - 5	20,438	15.1
6 - 9	24,754	18.3
10 - 19	45,763	33.7
20 - 39	32,760	24.1
40 - 59	6,830	5.0
60 - 139	2,227	1.6
140 ขึ้นไป	68	0.1

3. ลักษณะการถือครองที่ดินและหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.1) ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองอย่างเดียว ผู้ถือครองร้อยละ 6.0 ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองและทำการเกษตรในเนื้อที่ของผู้อื่นด้วย สำหรับผู้ที่ทำการเกษตรโดยไม่มีเนื้อที่ถือครองเป็นของตนเองเลยมีร้อยละ 3.9 เมื่อพิจารณาหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในเนื้อที่ของตนเองนั้นพบว่า ผู้ถือครองที่ทำการเกษตรในที่ดินที่มีหนังสือสำคัญแสดงเป็นกรรมสิทธิ์เป็นโฉนด/ ตราจอง/ นส.5/ นส.3/ และ นส.3ก. นส.3ข. มีร้อยละ 96.5 สำหรับผู้ทำการเกษตรในที่ดินที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐ เช่น สปก.4-01/ นค./ สทก./ กสน./ นส.2/ สค.1 มีร้อยละ 7.1 และผู้ทำการเกษตรในที่ดินที่มีเพียงใบแสดงการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ภบท. และใบอนุญาต อ.3 มีร้อยละ 0.3

ตาราง 3 ผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีที่ดิน จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น	135,744	100.0
ลักษณะการถือครองที่ดิน		
เนื้อที่ของตนเอง	122,330	90.1
เป็นเจ้าของ	122,330	90.1
เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง	5,338	3.9
เช่า	2,190	1.6
ได้ทำฟรี/ที่สาธารณะ/ที่ป่าสงวน/ ที่ป่าเสื่อมโทรม	3,038	2.2
เช่าและได้ทำฟรีฯ	110	0.1
เนื้อที่ของตนเองและไม่ใช่ของตนเอง	8,077	6.0
หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน^{3/} (เฉพาะเนื้อที่ของตนเอง)		
โฉนด (นส.4)/ ตราจอง/ นส.5/ นส.3/ นส.3ก./ นส.3ข.	125,872	96.5
สปก.4-01/ นค./ สทก./ กสน.	8,740	6.7
นส.2/ สค.1	517	0.4
ภบท./ อ.3	426	0.3

4. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และลักษณะการถือครองที่ดิน

จากเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งจังหวัด 2,263,054 ไร่ พบว่า เนื้อที่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.0) เป็นที่ปลูกข้าว รองลงมาเป็นที่ปลูกพืชไร่ (ร้อยละ 12.8) ที่อื่น ๆ (ร้อยละ 1.0) และเป็นที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล / ที่ปลูกสวนป่า (ร้อยละ 0.9) ตามลำดับ

ส่วนลักษณะการถือครองที่ดิน พบว่า เนื้อที่ถือครองที่ใช้ทำการเกษตรนั้น ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.9) เป็นเนื้อที่ของตนเอง

ตาราง 4 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และลักษณะการถือครองที่ดิน

รายการ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น	2,263,054	100.0
การใช้ประโยชน์ในที่ดิน		
ที่ปลูกข้าว	1,898,398	84.0
ที่ปลูกยางพารา	9,252	0.4
ที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล / ที่ปลูกสวนป่า	19,584	0.9
ที่ปลูกพืชไร่	290,142	12.8
ที่ปลูกพืชผัก สมุนไพร และ ไม้ดอกไม้ประดับ	3,511	0.2
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	7,730	0.3
ที่เลี้ยงปศุสัตว์ (คอกสัตว์)	6,396	0.3
ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	4,640	0.2
ที่อื่น ๆ	23,401	1.0
ลักษณะการถือครองที่ดิน	2,263,054	100.0
เนื้อที่ของตนเอง	2,124,516	93.9
เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง	138,538	6.1

^{3/} ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานตามหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินมากกว่า 1 ประเภท

5. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

ผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกพืชส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.4) มีการใช้ปุ๋ย ซึ่งในจำนวนนี้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.9) เป็นการใส่ปุ๋ยเคมี โดยมีผู้ที่ใส่ปุ๋ยเคมี อย่างเดียวร้อยละ 49.7 และใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอื่นๆ ร้อยละ 46.2 ส่วนที่ใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ มีร้อยละ 1.2 นอกนั้นเป็นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ ร้อยละ 0.7 และ 0.6 ตามลำดับ โดยผู้ถือครองมีปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 45.2 กก./ไร่ สำหรับการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชพบว่า ผู้ถือครองที่ปลูกพืชร้อยละ 26.9 มีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ซึ่งวิธีการที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นการใช้สารเคมี (ร้อยละ 24.4)

ตาราง 5 ผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชและเนื้อที่เพาะปลูกที่ใช้ปุ๋ยเคมีและปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช	133,157	100.0
การใช้ปุ๋ย		
ไม่ใช้ปุ๋ย	2,098	1.6
ใช้ปุ๋ย	131,059	98.4
ปุ๋ยเคมี	66,233	49.7
ปุ๋ยอินทรีย์	882	0.7
ปุ๋ยชีวภาพ	855	0.6
ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอื่น ๆ	61,455	46.2
ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	1,633	1.2
การป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	133,157	100.0
ไม่มีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	97,281	73.1
มีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช ^{4/}	35,876	26.9
ใช้สารเคมี	32,518	24.4
ใช้สารธรรมชาติ	3,876	2.9
ใช้ศัตรูธรรมชาติ	1,207	0.9
ใช้วิธีอื่น ๆ	3,816	2.9
2. เนื้อที่เพาะปลูกที่ใช้ปุ๋ยเคมี (ไร่)	2,123,683	-
3. ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ (1,000 กก.)	96,065	-
เฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	45.2	-

6. ลักษณะทางด้านประชากรและการทำงาน

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นบุคคลธรรมดา เป็นชายมากกว่าหญิง คือเป็นชายร้อยละ 58.1 และหญิงร้อยละ 41.9 เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า ผู้ถือครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.4) มีอายุ 35 ปีขึ้นไป โดยอยู่ในช่วงอายุ 35 – 64 ปี ร้อยละ 74.6 และเป็นผู้ถือครองที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปร้อยละ 22.8

ตาราง 6 ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศและหมวดอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัท)	135,659	100.0
เพศ		
ชาย	78,839	58.1
หญิง	56,820	41.9
หมวดอายุ		
10 – 14	28	-
15 – 19	84	0.1
20 – 24	221	0.2
25 – 34	3,250	2.4
35 – 44	21,556	15.9
45 – 54	40,308	29.7
55 – 64	39,337	29.0
65 – 69	14,244	10.5
70 ปีขึ้นไป	16,630	12.3

จังหวัดมหาสารคามมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 373,842 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 ของประชากรทั้งจังหวัด^{5/} โดยเป็นหญิงมากกว่าชายคือร้อยละ 52.2 และ 47.8 ตามลำดับ มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.8 คน สำหรับอัตราส่วน ฟังฟังของครัวเรือน^{6/} เป็นร้อยละ 44.8

เมื่อพิจารณาลักษณะการทำงานของสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.8) ทำงานเชิงเศรษฐกิจ โดยเป็นผู้ที่ทำงานเกษตรในถือครองมากถึงร้อยละ 84.1 ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ถือครองอย่างเดียวร้อยละ 53.1 ทำงานเกษตรในที่ถือครองและทำงานอื่นด้วยร้อยละ 31.0 ขณะที่ผู้ไม่ทำงานเกษตรในที่ถือครองเลยมีเพียงร้อยละ 6.7

^{4/} ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชมากกว่า 1 วิธี

^{5/} ประชากรทั้งจังหวัด ปี 2556 มีจำนวน 955,644 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

^{6/} อัตราส่วนฟังฟัง = $\frac{\text{จำนวนเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) และคนชรา (อายุ 60 ปีขึ้นไป)}}{\text{ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี)}} \times 100$

ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี)

ตาราง 7 สมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร
จำแนกตามเพศ หมวดอายุ และลักษณะ
การทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัทฯ)	373,842	100.0
เฉลี่ยต่อครัวเรือน	2.8	
เพศ		
ชาย	178,586	47.8
หญิง	195,257	52.2
หมวดอายุ		
ต่ำกว่า 15	36,912	9.9
15 – 24	38,413	10.3
25 – 34	37,551	10.0
35 – 44	67,271	18.0
45 – 54	79,402	21.2
55 – 64	65,567	17.5
65 – 69	22,227	5.9
70 ปีขึ้นไป	26,498	7.1
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป	353,097	100.0
ลักษณะการทำงาน		
ทำงานเชิงเศรษฐกิจ	320,823	90.8
ทำงานเกษตรในถือครองอย่างเดียว	187,545	53.1
ทำงานเกษตรในถือครองเป็นหลัก และทำงานอื่นด้วย	69,986	19.8
ทำงานอื่นเป็นหลักและทำงานเกษตร ในถือครองด้วย	39,762	11.2
ทำงานอื่นเป็นหลัก (ไม่ทำงานเกษตรในถือครอง)	23,531	6.7
ไม่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ	32,274	9.2

7. การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร

เมื่อพิจารณาการศึกษาของผู้ถือครองจังหวัดมหาสารคามพบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.6) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 14.5 ต่ำกว่าประถมศึกษา (ร้อยละ 6.2) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 2.5) ระดับปวช./ ปวส./ ฝึกหัดครู (รวมอนุปริญญาทุกสาขา) (ร้อยละ 1.7) ไม่มีการศึกษา (ร้อยละ 0.4) และ การศึกษาอื่น ๆ (ร้อยละ 0.1)

ตาราง 8 อัตราร้อยละของการศึกษาของ
ผู้ถือครองทำการเกษตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร	135,659	100.0
ไม่มีการศึกษา	554	0.4
ต่ำกว่าประถมศึกษา	8,360	6.2
ประถมศึกษา	101,289	74.6
มัธยมศึกษา	19,710	14.5
ปวช./ ปวส./ ฝึกหัดครู (รวม อนุปริญญาทุกสาขา)	2,257	1.7
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3,358	2.5
อื่น ๆ	130	0.1

8. รายได้และหนี้สินของครัวเรือน

ผู้ถือครองทำการเกษตรเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.1) มีรายได้ของครัวเรือนมาจากการทำการเกษตร และจากแหล่งอื่น ขณะที่ผู้ที่มีรายได้จากการทำการเกษตรอย่างเดียว มีร้อยละ 43.9 โดยผู้ถือครองมีรายได้จากผลผลิตเกษตรอย่างเดียว อยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 31.5) รองลงมา คือรายได้ 20,001 – 50,000 และ 100,001 - 500,000 บาท ร้อยละ 29.5 และ 15.8 ตามลำดับ

ตาราง 9 ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัท)	135,659	100.0
แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน		
จากการเกษตรอย่างเดียว	59,524	43.9
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	76,134	56.1
ส่วนใหญ่จากการเกษตร	39,360	29.0
ส่วนใหญ่จากการรับจ้างทำงานเกษตร	3,586	2.6
ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น	33,188	24.5
จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร	135,659	100.0
ยังไม่มีผลผลิตจากการเกษตร	1,853	1.4
มีรายได้จากผลผลิต (บาท)		
ต่ำกว่า 5,001	4,175	3.1
5,001 - 10,000	7,689	5.7
10,001 - 20,000	15,610	11.5
20,001 - 50,000	40,063	29.5
50,001 - 100,000	42,788	31.5
100,001 - 500,000	21,507	15.8
500,001 - 1,000,000	1,617	1.2
1,000,001 ขึ้นไป	358	0.3

สำหรับหนี้สิน พบว่าผู้ถือครองฯ (ร้อยละ 46.7) ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 53.3 มีหนี้สิน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นหนี้สินเพื่อการเกษตรถึงร้อยละ 45.7 มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตรทั้งสิ้น 7,804 ล้านบาท หรือเฉลี่ย 107,952 บาท/ครัวเรือนที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร

เมื่อพิจารณาจำนวนหนี้สินทั้งหมดของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร พบว่า ร้อยละ 98.4 เป็นหนี้ในระบบ เป็นหนี้นอกระบบเพียงร้อยละ 1.6 โดยแหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.0) มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และยังคงมีหนี้จากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ อีกร้อยละ 11.9 และ 10.8 ตามลำดับ

ตาราง 10 ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามหนี้สินเพื่อการเกษตร และจำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งเงินกู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัท)	135,659	100.0
หนี้สินเพื่อการเกษตร		
ไม่มีหนี้สิน	63,370	46.7
มีหนี้สิน	72,289	53.3
เพื่อการเกษตร	61,992	45.7
นอกการเกษตร	7,125	5.3
เพื่อการเกษตรและนอกการเกษตร	3,171	2.3
2. จำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร (บาท)	7,803,760,046	100.0
แหล่งเงินกู้		
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	5,540,999,030	71.0
ธนาคารอื่น ๆ / สถาบันการเงิน	193,689,380	2.5
สหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร	931,984,701	11.9
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	842,323,683	10.8
หน่วยงานราชการอื่น ๆ	170,410,560	2.2
แหล่งเงินกู้นอกระบบ	124,352,690	1.6
พ่อค้าคนกลาง	26,514,386	0.4
นายทุนเงินกู้	65,685,014	0.8
ญาติ / เพื่อนบ้าน / บุคคลอื่น	32,153,290	0.4
เฉลี่ยต่อครัวเรือนที่เป็นหนี้	107,952	-
เฉลี่ยต่อครัวเรือนผู้ถือครองทั้งสิ้น	57,525	-

9. การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร

ผู้ถือครองทำการเกษตรของจังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 57.8 มีการจ้างลูกจ้างทำงานเกษตรโดยผู้ถือครอง มีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวอย่างเดียว ร้อยละ 56.5 จ้างทั้งลูกจ้างประจำและชั่วคราว ร้อยละ 1.1 ส่วนที่มีการจ้างลูกจ้างประจำอย่างเดียว มีเพียงร้อยละ 0.2 สำหรับลูกจ้างประจำมีจำนวนทั้งสิ้น 17,200 คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นลูกจ้างที่เป็นคนไทยทั้งหมด

ตาราง 11 ผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจ้าง
ลูกจ้างทำงานเกษตร และจำนวนลูกจ้างประจำ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น	135,744	100.0
ไม่จ้างลูกจ้างทำงานเกษตร	57,341	42.2
จ้างลูกจ้างทำงานเกษตร	78,403	57.8
จ้างลูกจ้างประจำ	238	0.2
จ้างลูกจ้างชั่วคราว	76,663	56.5
จ้างลูกจ้างประจำและชั่วคราว	1,502	1.1
2. จำนวนลูกจ้างประจำทำงานเกษตร	17,200	100.0
เพศ		
ชาย	9,018	52.4
หญิง	8,182	47.6
แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ		
คนไทย	17,200	100.0
คนต่างด้าว	-	-

Chapter 1

Introduction

1. Agricultural census

The Agricultural Census is the collection and compilation of statistics on agriculture. The census information is collected from all agricultural holdings throughout the country, in which it performs as a snapshot regarding information in agricultural sector of the country on the census date such as number of agricultural holdings, location (province, district, sub-district, village), agricultural activities (area, land use, crops, livestock, etc.) and characteristics of agricultural holders and their households, such as age, education, income, debt and so forth.

2. Background

The Thailand Agricultural Census had been earlier conducted five times: 1950, 1963, 1978, 1993 and 2003. The census aims to provide basic information on the fundamental structure of agriculture which will constitute the bases for which policymakers and planners will continuously formulate plans for development, monitoring, and evaluation related to agriculture. Under the Statistics Act 2007, the National Statistical Office (NSO) is mandated to carry out censuses of the country. The 2013 Agricultural Census was also undertaken in accordance with the recommendation of the Food and Agricultural Organization (FAO) for conducting agricultural census every 10 years.

This census round had extended the scope of agricultural activity to include sea salt farm, as according to the Cabinet approval (1st March 2011), as well as to include questions on marine fishery and coastal aquaculture into the enumeration form.

3. Census objectives

1) To collect basic information on the fundamental structure of agriculture, such as number of agricultural holdings and agricultural holding, freshwater culture, sea salt farm, utilization of land, land tenure status, area under crops/sea salt farm/freshwater culture, number of livestock, use of fertilizer, use of agricultural machinery, manpower involved in agricultural activities, etc.,

2) To provide those information at administrative units (village) for developing policy and plans in both national and sub-national level

3) To provide the basis for sampling frame for other surveys undertakings related to agriculture marine fishery and coastal aquaculture

4) To determine changes of basic information on agricultural structure over the past 10 years

4. Uses of census information

Census information provided to public and private agencies, academic institutions and international organizations are for the following uses:

1) To develop plans and policies related to agricultural economy in both national and sub-national levels, and to monitor and evaluate country's development plans

2) To study trend and directions of changes in agriculture and economic growth of the country

3) To determine and support information for formulating policy about land distribution for farmer

4) To develop policy on land use of appropriate crops for each area in order to maximize the use of land for agriculture.

5) To provide information on characteristics of farm holders such as sex, age, work status, income and debt from agricultural activity, education, etc., which can be used to study the demographic of farm holders and socio-economic status of their household and the income dependency of agricultural households, in order to formulate policy for assisting farm holders, especially the poor farmers.

6) To provide information on agricultural manpower for the study on labor intensive in agriculture and labor migration from rural to urban.

7) To provide the basis for sampling frame for other surveys related to agriculture of Ministry of Agriculture and Cooperatives and other relevant agencies.

8) To provide information for the compilation of National Accounts in agricultural sector.

9) To provide data for academic researchers and general publics for studying an in-depth analysis related to agriculture and relevant issues.

5. Scope

The scope of this census round covered the agricultural activities on crops, livestock, freshwater culture and sea salt farm, which were operated for selling purpose. Data gathered on these agricultural activities were:

1) **Cultivating crops;** rice, para rubber, permanent crops and forest, field crops, vegetable crops/herb and flower/ornamental plant, pasture, tree nursery and mushroom culture (including cultivating rice for owned consumption).

2) **Rearing livestock;** only selected animals which are cattle, buffalo, pig, goat, sheep, chicken, duck, goose and silkworm (including raising of cattle/buffalo for agricultural work).

3) **Freshwater culture;** all kind of fishes. Including fancy fishes and sea creatures, shrimp and other kinds of freshwater sea creatures such as frog, soft-shelled turtle, crocodile, etc. (including brackish-water creatures raised in freshwater area such as giant tiger prawn, snapper, etc.).

4) **Sea salt farm;** only sea salt farm located in 7 provinces which are Chachoengsao, Chon Buri, Chanthaburi, Samut Sakhon, Samut Songkhram, Phetchaburi and Pattani.

Exclude 1) Agricultural activity for education, experiment, competition, sport and leisure

2) Agricultural services, i.e. plough service by using tractor, well digging service, animal breeding service, egg hatching service, etc.

6. Census date

This refers to 1st May 2013.

The census date was set as the reference date in obtaining census information, for example, agricultural holdings, area of holdings and characteristics agricultural activities, and so forth.

7. Coverage

The census coverage covered all agricultural holdings, who engaged in cultivating crops, rearing livestock, freshwater culture and sea salt farm, whether in municipal or in non-municipal area, throughout the country.

This census was adopted the 'Closed Segment Concept' within the province for data collection, that means the agricultural holder who operated agricultural activities only within their current province will be listed and enumerated.

8. Census Items

The data collected in the 2013 Agricultural Census are as follows :

- 1) Activity and legal status
- 2) Holding area by land use, land tenure and documentary of right
- 3) Livestock
- 4) Rice
- 5) Para rubber
- 6) Permanent crop and forest (planted)
- 7) Vegetable crop, herb, flower and ornamental plant
- 8) Field crop
- 9) Sea salt farm
- 10) Fresh water culture
- 11) Machinery and equipment
- 12) Fertilizer and pesticide
- 13) Employment on holding
- 14) Holder household's members and activity status
- 15) Education and membership of agricultural activity groups
- 16) Income and debt for agriculture of holder's household

Note ; Item 1) - 10) are basic agricultural structure data

Item 11) - 16) are other agricultural structure data

9. Data enumeration

The data collection was conducted in all provinces throughout the country during 1 – 31 May 2013. There were altogether around 20,000 manpower to carry out the census; comprising of enumerators (agricultural village volunteers) for 15,000 persons, supervisors (agricultural extension officers) for 3,000 persons and the NSO staff for 2,000 persons. The field staff were sent out to interview the household head of all households (listing) in order to find agricultural households and consequently interview for detailed information on agricultural activities (enumeration).

10. Definitions

1. Holding

A holding is an economic unit of agricultural production (cultivating crops, rearing livestock and culturing fresh water) under single management comprising all livestock kept and all land used wholly or partly for agricultural production purposes, without regard to title or legal form. The holding's land may consist of one or more parcels, located in one or more separate areas of the same province.

2. Holder

A holder refers to a civil or juridical person who exercises management control and takes major decisions over the agricultural holding operation. The holder has technical and economic responsibility for the holding and may undertake all responsibilities directly, or delegate responsibilities to a hired manager. A hired manager participating in economic and financial responsibilities in addition to managing the holding is considered a holder.

3. Area of Holding

Area of holding is the combined area of all the holding's parcels in the province, including land owned by the holder, rented from others and land under other tenure forms. (Land owned by the holder but rented to others are excluded).

The holding area includes farmyard, land occupied by farm buildings and holder's house located on the holding.

4. Land Tenure

This refers to the arrangements or rights under which the holder holds or uses holding land. A holding may be operated under one or more tenure forms as follows:

1) Owned : A holder is considered an owner of a piece of land if

(1) he, according to the law, has a full right in it, i.e. he possesses a land certificate such as title deed, NS 3, SK 1 which is issued by the authority concerned, he may have the right on the land which is resulted by the law or he may possess some certificates, according to the Land Reform Act, which legally permits him to operate the land; or

(2) he occupies and cultivates the land as if he were the owner as in the case of inheritance pending documentary evidence or pending the separation of the title deeds or other important documents; or

(3) he has occupied and cultivated the land continually without any resistance for 10 years and over.

2) Rented : A renter is one who rents the land from another person for agricultural operation and he has to pay rents to the land owner by cash or crop product.

11. Innovation of conducting agricultural census by using tablet

Modern technologies were implemented for census data collection as follows:

1. Using tablet for data collection instead of the traditional paper form, in order to improve the efficiency of the field operation.

1.1 Be able to immediately check for data consistency and completeness.

1.2 Reduce time for data processing; be able to present the result in timely manner.

1.3 Be able to identify the location for the field operation of each enumerator by using GPS which enhanced the quality control of

enumerator's work according to their assigned enumeration areas.

1.4 Be able to constantly upload data to the Server in the Cloud Computing system.

2. Using Web Application for monitoring progress in field operation in almost real time.

2.1 Be able to track the field work of each enumerator linked to the maps on the tablet.

2.2 Be able to monitor progress in field operation by different levels of the field management hierarchy – enumerators, supervisors and NSO staff – in order to make decision about where to redirect resources in case of delayed field work or unmet deadline.

12. Data Processing

From the data collection stage, in which the census information was collected by using Tablet, and the initial checking during the fieldwork, the data was sent to the Server for further process on the inspection of data consistency, data accuracy and coverage completion in detail of each household by the fieldwork supervisors. After that the fieldwork supervisors submitted the correctness of the data to the statistical authorities at the provincial statistical office. The final checking for the correctness and completeness of the census data of each province was then confirmed and sent to the Server, and the data was further processed for statistics tabulations and summarized for reporting the census result at provincial level, regional level and the whole kingdom.

For the request of the census data disseminated up to the village level, users should contact directly with the National Statistical Office.

13. Evaluation of census data

After the completion of census field work, NSO has carried out the Post Enumeration Survey (PES) in order to evaluate the quality of census data. The PES was conducted for all households of the selected enumeration areas throughout the country. The Stratified Single-Stage Sampling was applied to this PES. That is, there were four strata referring to four regions – Central, North, Northeast and South and provinces in each region were represented as sub-stratum. Within each sub-stratum, the enumeration areas were systematically selected; the total samples were 1,280 enumeration areas. After the PES field operation, information between the census and the PES were processed for matching check. And then the process for investigation was to analyse and evaluate errors of the census coverage and the census content, for example the information on the agricultural activity engagement such as livestock, growing rice, planting para rubber, planting permanent crops and planting field crops, etc.

14. Data dissemination and publication

1. Data dissemination

1) Preliminary report; general information of all household from the listing form will be disseminated at provincial level, regional level and whole kingdom.

2) Advance report; information from the 1% data from the enumeration form will be disseminated at regional level and whole kingdom, for which users can obtain some basic results from this report prior to the completion of the final report.

3) Final report; detailed information of the 100% data from the enumeration form will be disseminated at provincial level, regional level and whole kingdom.

2. Publication

- 1) Documentation, Report, Fact Sheet, CD-ROM
- 2) Web site <http://www.nso.go.th>
- 3) Data Warehouse
- 4) Geographic Information System: GIS

Chapter 2

Summary of Findings

1. Number of agricultural holdings

The 2013 Agricultural Census show that the total number of holding in Maha Sarakham province was 135,744. The households of agricultural holdings were accounted for 50.1 percent of total households in the province.^{1/} The majority of agricultural activity was cultivating crops (98.2%), followed by rearing livestock (36.1%) and freshwater culture (2.3%).

In addition, agricultural holdings located in Wapi Pathum (12.7%), followed by Kosum Phisai (12.6%), Borabu (12.2%) Muang Maha Sarakham (10.9%) and Phayakhaphum Phisai (10.8%).

Less of them (2.8%) were found in Chun Chom.

Concerning agricultural activities by Amphoe, it was discovered that agricultural holdings engaging in cultivating crops (12.7%) were found in Kosum Phisai and Wapi Pathum . It was followed by Borabu Muang, Maha Sarakham and Phayakhaphum Phisai (12.3% 11.0% and 10.4% respectively). Followed by Kantharawichai, Na Chuak, and Chiang Yun (7.8%, 6.9% and 6.4% respectively). The major portion of Rearing livestock (18.1%) was found in Wapi Pathum. This was followed by those lived in Borabu and Muang Maha Sarakham (13.9% and 10.1% respectively). For the holdings Freshwater culture most of them (28.5%) were found in Kosum Phisai. This was followed by Na Chuak, Wapi Pathum, Kantharawichai and Muang Maha Sarakham (11.4% 9.1% 8.9% and 8.3% respectively).

Table 1 Number and percentage of agricultural holdings by activity of agriculture, and amphoe

Amphoe	Total		Activity of agriculture ^{2/}					
			Cultivating crops		Rearing livestock		Freshwater culture	
	Number	Percentage	Number	Percentage	Number	Percentage	Number	Percentage
Number of holdings	135,744	100.0	133,316	100.0	49,055	100.0	3,085	100.0
			(98.2)		(36.1)		(2.3)	
District								
Muang Maha	14,784	10.9	14,619	11.0	4,953	10.1	257	8.3
Kae Dam	5,229	3.9	5,169	3.9	2,891	5.9	102	3.3
Kosum Phisai	17,176	12.6	16,905	12.7	3,804	7.8	878	28.5
Kantharawichai	10,502	7.7	10,391	7.8	2,477	5.0	273	8.9
Chiang Yun	8,659	6.4	8,580	6.4	1,354	2.8	193	6.3
Borabu	16,500	12.2	16,390	12.3	6,837	13.9	180	5.8
Na Chuak	9,411	6.9	9,258	6.9	4,349	8.9	353	11.4
Phayakhaphum	14,702	10.8	13,888	10.4	4,900	10.0	236	7.6
Wapi Pathum	17,203	12.7	16,978	12.7	8,886	18.1	280	9.1
Na Dun	6,231	4.6	6,182	4.6	2,747	5.6	106	3.4
Yang Si Surat	5,672	4.2	5,615	4.2	2,379	4.8	91	3.0
Kut Rang	5,840	4.3	5,810	4.4	2,156	4.4	111	3.6
Chun Chom	3,835	2.8	3,531	2.7	1,322	2.7	25	0.8

^{1/} In 2013, total households in Ranong Province is 271,033 households (from the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior).

^{2/} Respondents can answer more than 1 type of agricultural activity.

2. Holding's activity and size of total area of holding

The agricultural holdings in Maha Sarakham province that the major portion (62.8%) of the holding's activity was cultivating crops. It was found that they engaged in various kinds of agricultural activity, i.e. the single activity and the multiple activities. For the single agricultural activity, which was accounted for 64.6 percent of the total holdings. There were around 62.8% engaging in cultivating crops, followed by rearing livestock 1.7% and freshwater culture 0.1%.

The percentages of agricultural holdings involving in two-types activity, three-types activity and above of agricultural holdings that were found 34.2% and 1.2%, respectively.

Considering the size of area of holding, most of agricultural holdings (93.3%) had an area less than 40 rais, which of this number 57.8 percent was of agricultural holdings having area 10 - 39 rais. There was only 0.1 percent for the agricultural holdings having area 140 rais and above.

Table 2 Number of holdings by holding's activity and size of total area of holding

Item	Number	Percentage
Total number of holdings	135,744	100.0
By holding's activity		
Single agricultural activity	87,634	64.6
Cultivating crops	85,239	62.8
Rearing livestock	2,224	1.7
Freshwater culture	171	0.1
Two-type activity	46,508	34.2
Cultivating crops and Rearing livestock	45,196	33.3
Cultivating crops and Freshwater culture	1,279	0.9
Rearing livestock and Freshwater culture	33	-
Three-type activity and above	1,602	1.2
Cultivating crops, Rearing livestock and Freshwater culture	1,602	1.2
By size of total area of holding (rai)	135,744	100.0
Under 2	2,904	2.1
2 – 5	20,438	15.1
6 – 9	24,754	18.3
10 – 19	45,763	33.7
20 – 39	32,760	24.1
40 – 59	6,830	5.0
60 – 139	2,227	1.6
140 and over	68	0.1

3. Land tenure and documentary of right

Regarding the land tenure, it was found that the majority of holdings (90.1%) operated under own land alone. This was followed by the holdings operated under both own land and other land (6.0%). The holdings operated under other land alone was 3.9 percent.

Considering the documentary of right, 96.5 percent was of holdings with their own land and had the right in the group of Title deed/ NS 5/ NS 3/ NS 3k/ NS 3khor. The holdings having the right in the group of SPK 4-01/ NK/ STK/ KSN/NS2/ SK1 was found 7.1 percent. It was discovered that the holdings having only the proof of payment for land development tax (PBT/ A3) was found 0.3 percent.

Table 3 Number of holdings by land tenure and documentary of right

Item	Number	Percentage
Total number of holdings	135,744	100.0
By land tenure		
Own land	122,330	90.1
Owner only	122,330	90.1
Others	5,338	3.9
Rent only	2,190	1.6
Free only	3,038	2.2
Rent and Free	110	0.1
Own land and others	8,077	6.0
By documentary of right^{3/} (own land only)		
Title deed/ NS 5/ NS 3/ NS 3 k/ NS 3Khor	125,872	96.5
SPK 4-01/NK/STK/KSN	8,740	6.7
NS2/SK1	517	0.4
PBT/A3	426	0.3

4. Area of holding by land use and land tenure

The total area of holding in the whole province was 2,263,054 rais. Of this number, the major portion (84.0%) was the area under rice , followed by permanent field crop (12.8%), others (1.0%) and permanent crop/forest (0.9%) respectively.

Considering land tenure, it was found that the major portion (93.9%) was the area owned by the holder.

Table 4 Area of holding by land use and land tenure

Item	Number	Percentage
Total area of holdings	2,263,054	100.0
By land use		
Rice	1,898,398	84.0
Para rubber	9,252	0.4
Permanent crop/Forest	19,584	0.9
Field crop	290,142	12.8
Vegetable crop, herb, flower and ornamental plant	3,511	0.2
Pasture	7,730	0.3
Pen	6,396	0.3
Freshwater culture	4,640	0.2
Others	23,401	1.0
By land tenure	2,263,054	100.0
Own land	2,124,516	93.9
Other	138,538	6.1

^{3/} One holding may report more than one type of documentary of right

5. Fertilizer and pesticide

The majority of agricultural holdings (98.4%) used fertilizer. From those who used fertilizer, most of them (95.9%) used inorganic fertilizer (used alone or with other fertilizers). By this number, about 49.7 percent, used organic and bio, pesticide, bio and inorganic and other (46.2%, 1.2%, 0.7 and 0.6% respectively). There were using inorganic and other fertilizers, 34.1 percent and using organic and bio fertilizers, 1.3 percent. It was found that the average using Inorganic fertilizer was 45.2 kg./rai.

Considering the use of pesticide, 26.9 percent of holdings engaging in crops used the pesticide, in which the chemical pesticide was mainly used (24.4%).

Table 5 Number of holdings with crops by using fertilizer and pesticide, area treated and quantity

Item	Number	Percentage
1. Number of holdings with crops	133,157	100.0
By using fertilizer		
Not use fertilizer	2,098	1.6
Use fertilizer	131,059	98.4
Inorganic	66,233	49.7
Organic	882	0.7
Bio	855	0.6
Inorganic and other	61,455	46.2
Organic and Bio	1,633	1.2
By using pesticide	133,157	100.0
Not use pesticide	97,281	73.1
Use pesticide ^{4/}	35,876	26.9
Chemical	32,518	24.4
Organic	3,876	2.9
Natural-enemies	1,207	0.9
Others	3,816	2.9
2. Area treated inorganic fertilizer (rai)	2,123,683	-
3. Quantity used inorganic fertilizer (1,000 kg.)	96,065	-
Average per rai (kg.)	45.2	-

6. Demographic characteristics and activity status

Table 6 indicates that male holders (58.1%) had more proportion than female holders (41.9%). Considering by age of holder, the majority of holders (97.4%) was holders aged 35 years and above, 74.6 percent in the age group 35 - 64 years and 22.8 percent in the age group 65 years and above.

Table 6 Number of holdings by sex and age group

Item	Number	Percentage
Total number of holders (Excluding corporation)	135,659	100.0
By sex		
Male	78,839	58.1
Female	56,820	41.9
By age group		
10 - 14	28	-
15 - 19	84	0.1
20 - 24	221	0.2
25 - 34	3,250	2.4
35 - 44	21,556	15.9
45 - 54	40,308	29.7
55 - 64	39,337	29.0
65 - 69	14,244	10.5
70 and over	16,630	12.3

Concerning members of agricultural households in Maha Sarakham province, they were totally 373,842 members, which were accounted for 39.2 percent^{5/} of the whole population of the province. The proportion of female and male were 52.2 percent and 47.8 percent respectively. The average number of members was 2.8 persons. The dependency ratio^{6/} was 44.8 percent.

Concerning activity status of the household members aged 10 years and above, it was found that 90.8 percent engaged in the economically activities. By this, 84.1 percent of the members aged 10 years and above engaged with agricultural activity in their holding. From those members engaging in agricultural activity, 53.1 percent involved with their holding only, while 31.0 percent involved with their holding and other holdings. Those members who engaged in only other works were found 6.7 percent

^{4/} One holding may report more than one method of fertilizers

^{5/} In 2013, total population in Ranong Province is 174,776 persons (from the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior)

^{6/} Dependency ratio = $\frac{\text{Number of population aged under 15 years and 60 years and over} \times 100}{\text{Number of population aged 15 - 59 years}}$

Table 7 Number of holder's household members by sex, age group and activity status

Item	Number	Percentage
1. Total number of holder's household members (Excluding corporation)	373,842	100.0
Average per household	2.8	
By sex		
Male	178,586	47.8
Female	195,257	52.2
By age group		
Under 15	36,912	9.9
15 – 24	38,413	10.3
25 – 34	37,551	10.0
35 – 44	67,271	18.0
45 – 54	79,402	21.2
55 – 64	65,567	17.5
65 – 69	22,227	5.9
70 and over	26,498	7.1
2. Number of holder's household members 10 years of age and over by activity status	353,097	100.0
Economically active	320,823	90.8
Engaged in agricultural work on the holding only	187,545	53.1
Mainly engaged in agricultural works on the holdings	69,986	19.8
Mainly engaged in other works	39,762	11.2
Mainly engaged in other works (Not engaged in agricultural work on the holding)	23,531	6.7
Not economically active	32,274	9.2

7. Education level of the holders

Regarding the education of agricultural holdings in Maha Sarakham province, most of holders (74.6%) completed the elementary education. The holders with secondary education was 14.5 percent, followed by those with lower than elementary education (6.2%), bachelor and over (2.5%), vocational education/ teachers' training (every (1.7%) and those with no education (0.4%) and others education (0.1%).

Table 8 Distribution of education holding

Item	Number	Percentage
Education	135,659	100.0
No education	554	0.4
Lower than elementary education	8,360	6.2
Elementary education	101,289	74.6
Secondary education	19,710	14.5
Vocational education/ Teachers' training (every diploma in education)	2,257	1.7
Bachelor and over	3,358	2.5
Other	130	0.1

8. Income and debt of holder's household

It was found that more than a half of holder's household (56.1%) earned income from agriculture and other sources, while the rest of 43.9 percent were those who earned income from both agriculture only. The proportion of the holders who earned 50,001 - 100,000 Baht was maximum (31.5%), followed by those who earned 20,001 - 50,000 Baht and 100,001 - 500,000 Baht (29.5% and 15.8% respectively).

Table 9 Number of holders by household income

Item	Number	Percentage
Total number of holders (Excluding corporation)	135,659	100.0
By source of household income		
Agriculture only	59,524	43.9
Agriculture and other sources	76,134	56.1
Mainly from agriculture	39,360	29.0
Mainly from being agricultural worker	3,586	2.6
Mainly from other sources	33,188	24.5
By income from agricultural Product	135,659	100.0
Not having agricultural product	1,853	1.4
Having agricultural product (baht)		
Under 5,001	4,175	3.1
5,001 - 10,000	7,689	5.7
10,001 - 20,000	15,610	11.5
20,001 - 50,000	40,063	29.5
50,001 - 100,000	42,788	31.5
100,001 - 500,000	21,507	15.8
500,001 - 1,000,000	1,617	1.2
1,000,001 and over	358	0.3

The most of number of agricultural holdings was not being in debt, 46.7 percent and being in debt was 53.3 percent. There were 45.7 percent of the holders being in debt for agriculture. Amount of debt for agriculture was 7,804 million baht (average per households in debt about 107,952 baht per household)

According to debt of household, there were 98.4 percent of the system debt, non system debt only 1.6 percent. There was the most important source of loan (71.0%) from cooperative / farmer's group and bank for agriculture and agricultural cooperative and Village and city fund (11.9% and 10.8%, respectively).

Table 10 Number of holders by being in debt for agriculture and amount of debt for agriculture by source of loan

Item	Number	Percentage
1.Total number of holders (Excluding corporation)	135,659	100.0
By being in debt for agriculture		
Not being in debt	63,370	46.7
Being in debt	72,289	53.3
Debt for agriculture	61,992	45.7
Debt out of agriculture	7,125	5.3
Debt for agriculture and out of agriculture	3,171	2.3
2. Amount of debt for agriculture (baht)	7,803,760,046	100.0
By source of loan		
Bank for agriculture and agricultural cooperative	5,540,999,030	71.0
Other banks / Financial institute	193,689,380	2.5
Cooperative / Farmer's group	931,984,701	11.9
Village and city fund	842,323,683	10.8
Other government agencies	170,410,560	2.2
Unorganized market	124,352,690	1.6
Middleman	26,514,386	0.4
Money lender	65,685,014	0.8
Relative/Neighbour/Others	32,153,290	0.4
Average per households in debt (baht)	107,952	-
Average per total households (baht)	7,525	-

9. Employment on agricultural workers

In Maha Sarakham Province, there were 57.8 percent of the total holdings employed agricultural workers. Of these, the major portion (56.5%) was occasional workers, followed by permanent and occasional workers (1.1%), Permanent workers (0.2%). The permanent workers for agriculture were totally 17,200 persons. Of this number, 100.0 percent was the foreigner workers.

Table 11 Number of holdings by employment and number of permanent workers

Item	Number	Percentage
1. Total number of holdings	135,744	100.0
Not employ agricultural workers	57,341	42.2
Employ agricultural workers	78,403	57.8
Permanent workers	238	0.2
Occasional workers	76,663	56.5
Permanent and occasional workers	1,502	1.1
2. Number of permanent workers	17,200	100.0
By sex		
Male	9,018	52.4
Female	8,182	47.6
By source of workers		
Thai	17,200	100.0
Foreigner	-	-

ตารางสถิติ

STATISTICAL TABLES

สารบัญตารางสถิติ

หน้า

1. ลักษณะการดำเนินงานของผู้ถือครอง

ตาราง	1.1	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจดทะเบียน เกษตรกร	43
ตาราง	1.1(*)	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจดทะเบียน เกษตรกร รายอำเภอ	44
ตาราง	1.2	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	45
ตาราง	1.2(*)	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน รายอำเภอ	47

2. สถานภาพของผู้ถือครอง

ตาราง	2.1	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามสถานภาพของผู้ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	49

3. ฝืนที่ดิน

ตาราง	3.1	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามจำนวนฝืนที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	50

4. ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตาราง	4.1	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	52
ตาราง	4.1(*)	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน รายอำเภอ	53
ตาราง	4.2	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	54
ตาราง	4.3	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ของตนเองและเนื้อที่ถือครอง จำแนกตามเอกสารสิทธิ์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	55
ตาราง	4.3(*)	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ของตนเองและเนื้อที่ถือครอง จำแนกตามเอกสารสิทธิ์ รายอำเภอ	56

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

หน้า

5. การใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ตาราง 5.1	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเนื้อที่ถือครอง ทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	57
ตาราง 5.1(*)	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเนื้อที่ถือครอง ทำการเกษตร รายอำเภอ	59

6. ข้าว

ตาราง 6.1	ข้าว : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	61
ตาราง 6.2	ข้าว : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และ ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	63
ตาราง 6.3	ข้าว : เนื้อที่เพาะปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ ถือครองทั้งสิ้น	65
ตาราง 6.4	ข้าว : เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ ถือครองทั้งสิ้น	66
ตาราง 6.5	ข้าว : ผลผลิตข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	67

7. ยางพารา

ตาราง 7.1	ยางพารา : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกยางพาราและเนื้อที่เพาะปลูก จำแนก ตามชนิดของสวนยาง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	68
ตาราง 7.2	ยางพารา : เนื้อที่เพาะปลูกยางพารา จำแนกตามการให้ผลผลิต และ ชนิดของสวนยาง	69

8. พืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า

ตาราง 8.1	พืชยืนต้นและไม้ผล : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและจำนวนต้น จำแนกตามลักษณะการปลูกและพืชที่ปลูก	70
ตาราง 8.2	สวนป่า (ปลูก) : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและจำนวนต้น จำแนกตามลักษณะการปลูกและพืชที่ปลูก	71

9. พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ

ตาราง 9.1	พืชผักและสมุนไพร : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จำแนกตามพืชที่ปลูก	72
ตาราง 9.2	ไม้ดอกไม้ประดับ : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จำแนกตามพืชที่ปลูก	73

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

หน้า

10. พีชไร่

ตาราง 10.1	พีชไร่ : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จำแนกตามพีชที่ปลูก	74

11. ปศุสัตว์

ตาราง 11.1	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงโคและจำนวนโค จำแนกตามชนิดพันธุ์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	75
ตาราง 11.2	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงโคและจำนวนโค จำแนกตามชนิดพันธุ์ และจำนวนโคที่เลี้ยง	76
ตาราง 11.3	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและจำนวนโค กระบือ จำแนกตามชนิดพันธุ์ และจำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง	77
ตาราง 11.4	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสุกรและจำนวนสุกร จำแนกตามชนิดพันธุ์ และจำนวนสุกรที่เลี้ยง	78
ตาราง 11.5	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและจำนวนแพะ แกะ จำแนกตามจำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง	79
ตาราง 11.6	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและจำนวนไก่ เป็ด จำแนกตามชนิดพันธุ์ และจำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง	80
ตาราง 11.7	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและปริมาณเส้นไหม/รังไหม จำแนกตามชนิดพันธุ์ และปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้	81

12. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

ตาราง 12.1	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด : จำนวนผู้ถือครอง จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน วัตถุประสงค์หลัก และขนาดเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง	82
ตาราง 12.2	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด : จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง จำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก และขนาดเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง	83
ตาราง 12.3	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด : จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการให้ผลผลิตและเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง จำแนกตามลักษณะของหน่วยเลี้ยง และชนิดสัตว์น้ำหลัก	84

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

หน้า

13. การใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	
ตาราง 13.1 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น และชนิดของเครื่องจักรฯ	87
ตาราง 13.2 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มา และชนิดของเครื่องจักรฯ	89
ตาราง 13.3 จำนวนเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น และชนิดของเครื่องจักรฯ	91
14. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	
ตาราง 14.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการใช้ปุ๋ย ชนิดของปุ๋ย และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	93
ตาราง 14.2 เนื้อที่ใส่ปุ๋ยเคมีและปริมาณปุ๋ยที่ใช้ จำแนกตามประเภทของพืชที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	94
ตาราง 14.3 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	96
ตาราง 14.4 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช วิธีการป้องกันฯ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	97
15. การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตรและลักษณะการทำงาน	
ตาราง 15.1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	98
ตาราง 15.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจ้างลูกจ้างประจำทำงานเกษตร แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ จำนวนลูกจ้างประจำ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	99
ตาราง 15.3 จำนวนลูกจ้างประจำทำงานเกษตร จำแนกตามเพศ แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	101
ตาราง 15.4 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงานของผู้ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)	102
ตาราง 15.5 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงาน เพศ และหมวดอายุของผู้ถือครอง (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)	103
ตาราง 15.6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรอายุ 10 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะการทำงาน เพศ และหมวดอายุ (รวมผู้ถือครอง)	106

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

หน้า

16. ลักษณะทางด้านประชากรของผู้ถือครองทำการเกษตร และสมาชิกในครัวเรือน (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)	
ตาราง 16.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม เพศ หมวดยุ และขนาด เนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	109
ตาราง 16.2 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาด ครัวเรือนผู้ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	112
ตาราง 16.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ หมวดยุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (รวมผู้ถือครอง)	113
17. การศึกษาและการเป็นสมาชิกองค์กรด้านการเกษตร	
ตาราง 17.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	116
ตาราง 17.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการเป็นสมาชิกองค์กร ด้านการเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	117
18. รายได้และหนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)	
ตาราง 18.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ ของครัวเรือน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	118
ตาราง 18.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร ประเภทของการทำการเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	119
ตาราง 18.3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการมีหนี้สิน วัตถุประสงค์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	123
ตาราง 18.4 จำนวนผู้ถือครองที่มีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำแนกตามประเภทของหนี้สิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	124
ตาราง 18.5 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำแนกตามจำนวน เงินที่เป็นหนี้ และแหล่งเงินกู้	126
ตาราง 18.6 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีหนี้สินเพื่อการเกษตรจากแหล่งเงินกู้ นอกกระบบ จำแนกตามจำนวนเงินที่เป็นหนี้ แหล่งเงินกู้ และอัตรา ดอกเบี้ยต่อเดือน	127

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

หมายเหตุการนำเสนอข้อมูล

1. เนื่องจากตอนที่ 11 - 16 เป็นข้อมูลจากตัวอย่างร้อยละ 25 ดังนั้น ค่าที่ประมาณได้ของข้อมูลรายการเดียวกันในรายงานผลฉบับนี้ อาจมีความแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้เนื่องจากการปิดเศษ

2. มาตรการที่ใช้ในรายงาน

$$1 \text{ ไร่} = 1,600 \text{ ตารางเมตร}$$

$$1 \text{ ไร่} = 0.16 \text{ เฮกตาร์}$$

List of Statistical Tables

1. Activity of holding

Table 1.1	Number and area of holdings by agricultural registration of holder	43
Table 1.1(*)	Number and area of holdings by agricultural registration of holder and amphoe	44
Table 1.2	Number and area of holdings by activity of holding and size of total area of holding	45
Table 1.2(*)	Number and area of holdings by activity of holding and amphoe	47

2. Legal Status of Holder

Table 2.1	Number and area of holdings by legal status of holder and size of total area of holding	49

3. Parcel

Table 3.1	Number and area of holdings by number of parcels and size of total area of holding	50

4. Land Tenure

Table 4.1	Number of holdings by land tenure and size of total area of holding	52
Table 4.1(*)	Number of holdings by land tenure and amphoe	53
Table 4.2	Area of holding by land tenure and size of total area of holding	54
Table 4.3	Number of holdings reporting own land and area owned by type of documentary of right and size of total area of holding	55
Table 4.3(*)	Number of holdings reporting own land and area owned by type of documentary of right and amphoe	56

5. Land Use

Table 5.1	Number of holdings reporting land use and area of holding by size of total area of holding	57
Table 5.1(*)	Number of holdings reporting land use and area of holding by amphoe	59

6. Rice

Table 6.1	Rice : Number of holdings, planted area, harvested area and product by purpose of cultivation and size of total area of holding	61
Table 6.2	Rice : Number of holdings by kind of rice cultivated and size of total area of holding	63

List of Statistical Tables (Contd.)

Table 6.3	Rice : Planted area by kind of rice cultivated and size of total area of holding	65
Table 6.4	Rice : Harvested area by kind of rice cultivated and size of total area of holding	66
Table 6.5	Rice : Product by kind of rice cultivated and size of total area of holding	67
7. Para Rubber		
Table 7.1	Para rubber : Number of holdings and planted area by type of clone and size of total area of holding	68
Table 7.2	Para rubber : Planted area by exploitation and type of clone	69
8. Permanent Crop and Forest		
Table 8.1	Permanent crop : Number of holdings, planted area and number of trees by plantation features and name of crop cultivated	70
Table 8.2	Forest (planted) : Number of holdings, planted area and number of trees by plantation features and name of crop cultivated	71
9. Vegetable Crop, Herb, Flower and Ornamental Plant		
Table 9.1	Vegetable crop and herb : Number of holding, planted and harvested area by name of crop cultivated	72
Table 9.2	Flower and ornamental plant : Number of holdings, planted and harvested area by name of crop cultivated	73
10. Field Crop		
Table 10.1	Field crop : Number of holdings, planted and harvested area by name of crop cultivated	74
11. Livestock		
Table 11.1	Number of holdings rearing cattle and number of cattle by kind of breeding and size of total area of holding	75

List of Statistical Tables (Contd.)

Table 11.2	Number of holdings rearing cattle and number of cattle by kind of breeding and number of cattle of holding	76
Table 11.3	Number of holdings and number of cattle and buffaloes by kind of breeding and number of livestock of holding	77
Table 11.4	Number of holdings rearing pigs and number of pigs by kind of breeding and number of pigs of holding	78
Table 11.5	Number of holdings rearing goats and sheep and number of livestock heads by number of livestock of holding	79
Table 11.6	Number of holdings rearing chickens, ducks and goose and number of livestock heads by kind of breeding and number of livestock of holding	80
Table 11.7	Number of holdings and quantity of silk/cocoon product by kind of breeding and quantity of product of holding	81

12. Fresh Water Culture

Table 12.1	Fresh water culture : Number of holdings by activity, main purpose and size of water area under culture	82
Table 12.2	Fresh water culture : Number of holdings and water area under culture by main purpose and size of water area under culture	83
Table 12.3	Fresh water culture : Number of holdings reporting product and water area under culture by type of culture facilities and major species	84

13. Machinery and Equipment

Table 13.1	Number of holdings reporting the use of machinery and equipment by size of total area of holding and type of machinery and equipment	87
Table 13.2	Number of holdings reporting the use of machinery and equipment by source and type of machinery and equipment	89
Table 13.3	Number of machinery and equipment owned by holder by size of total area of holding and type of machinery and equipment	91

List of Statistical Tables (Contd.)

14. Fertilizer and Pesticide

Table 14.1	Number of holdings with crops by using fertilizer, type of fertilizers and size of total area of holding	93
Table 14.2	Area treated by inorganic fertilizer and quantity used by kind of crops and size of total area of holding	94
Table 14.3	Number of holdings with crops by using organic fertilizer, type of organic fertilizer and size of total area of holding	96
Table 14.4	Number of holdings with crops by using pesticide, method and size of total area of holding	97

15. Employment and Activity Status

Table 15.1	Number and area of holdings by employment agricultural workers and size of total area of holding	98
Table 15.2	Number of holdings by employment permanent workers, source of workers, number of permanent workers and size of total area of holding	99
Table 15.3	Number of permanent workers for agriculture by sex, source of permanent workers and size of total area of holding	101
Table 15.4	Number and area of holdings by activity status of holder and size of total area of holding (excluding corporation)	102
Table 15.5	Number and area of holdings by activity status, sex and age group of holder (excluding corporation)	103
Table 15.6	Number of holder's household members age 10 years and over by activity status, sex and age group (including holder)	106

16. Demographic Characteristics of Holder and Member

(Excluding Corporation)

Table 16.1	Number of holders by sex, age group and size of total area of holding	109
Table 16.2	Number and area of holdings by size of holder's household and size of total area of holding	112
Table 16.3	Number of holder's household members by sex, age group and size of total area of holding (including holders)	113

List of Statistical Tables (Contd.)

17. Education and Membership of Agricultural Activity Groups

Table 17.1	Number of holders by level of educational attainment and size of total area of holding	116
Table 17.2	Number of holders by membership of agricultural activity groups and size of total area of holding	117

18. Income and Debt of Holder's Household (Excluding Corporation)

Table 18.1	Number of holders by source of household income and size of total area of holding	118
Table 18.2	Number of holders by income from agricultural product, type of farm and size of total area of holding	119
Table 18.3	Number of holders by being in debt, purpose and size of total area of holding	123
Table 18.4	Number of holders being in debt for agriculture by type of debt and size of total area of holding	124
Table 18.5	Number of holders reporting debt for agriculture by amount of debt and source of loan	126
Table 18.6	Number of holders reporting debt for agriculture from unorganized market by amount of debt, source of loan and interest rate per month	127

Note for Data Presentation

1. In this report the data section 11 - 16 estimate from the 25% sample holdings. So the same estimators in different tables may be different due to rounding effect.

2. Measures used

1 rai = 1,600 square meters.

= 0.16 hectare.

1. ลักษณะการดำเนินงานของผู้ถือครอง Activity of Holding

ตาราง 1.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจดทะเบียนเกษตรกร

Table 1.1 Number of holdings by agricultural registration of holder

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total จำนวน Number		ผู้ถือครองที่จดทะเบียนเกษตรกร Agricultural registration of holder จำนวน Number		ผู้ถือครองที่ไม่จดทะเบียนเกษตรกร Agricultural unregistration of holder จำนวน Number	
	รวม Total	135,744		118,490		17,254
ต่ำกว่า Under 2	2,904		1,170		1,734	
2 - 5	20,438		15,011		5,427	
6 - 9	24,754		20,956		3,798	
10 - 19	45,763		41,619		4,144	
20 - 39	32,760		30,990		1,770	
40 - 59	6,830		6,568		262	
60 - 139	2,227		2,112		115	
140 - 499	68		64		4	
500 ขึ้นไป and over	-		-		-	

ตาราง 1.1 (*) จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจดทะเบียนเกษตรกร รายอำเภอ

Table 1.1 (*) Number of holdings by agricultural registration of holder and amphoe

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total จำนวน Number	ผู้ถือครองที่จดทะเบียนเกษตรกร		ผู้ถือครองที่ไม่จดทะเบียนเกษตรกร	
		จำนวน Number	จำนวน Number	จำนวน Number	จำนวน Number
รวม Total	135,744	118,490	17,254		
เมืองมหาสารคาม Muang Maha Sarakham	14,784	13,176	1,608		
แกดำ Kae Dam	5,229	4,198	1,031		
โกสุมพิสัย Kosum Phisai	17,176	13,501	3,675		
กันทรวิชัย Kantharawichai	10,502	9,342	1,160		
เชียงใหม่ Chiang Yun	8,659	7,578	1,081		
บรบือ Borabu	16,500	14,773	1,727		
นาเชือก Na Chuak	9,411	7,917	1,494		
พยัคฆภูมิพิสัย Phayakhaphum Phisai	14,702	13,144	1,558		
วาปีปทุม Wapi Pathum	17,203	15,625	1,578		
นาดูน Na Dun	6,231	5,763	468		
ยางสีสุราช Yang Si Surat	5,672	5,446	226		
กุดรัง Kut Rang	5,840	5,317	523		
ชื่นชม Chun Chom	3,835	2,710	1,125		

ตาราง 1.2 (*) จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองที่ทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน รายอำเภอ

เนื้อที่ : ไร่

Table 1.2 (*) Number and area of holdings by activity of holding and amphoe

Area : Rai

	อำเภอ Amphoe	รวมทั้งสิ้น Total		เพาะปลูกพืช Cultivating crops		เลี้ยงปศุสัตว์ Rearing livestock		เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Freshwater culture	
		จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total		135,744	2,263,054	85,239	1,287,756	2,224	1,566	171	1,397
เมืองมหาสารคาม	Muang Maha Sarakham	14,784	199,002	9,727	116,566	153	165	10	19
แกดำ	Kae Dam	5,229	74,777	2,329	28,315	59	28	-	-
โกสุมพิสัย	Kosum Phisai	17,176	291,386	12,820	203,918	144	178	119	1,191
กันทรวิชัย	Kantharawichai	10,502	157,093	7,902	113,724	107	87	2	6
เชียงยืน	Chiang Yun	8,659	119,135	7,201	96,186	74	86	2	2
บรบือ	Borabu	16,500	288,255	9,591	144,586	108	92	1	45
นาเชือก	Na Chuak	9,411	169,779	4,937	78,651	140	98	4	38
พยัคฆภูมิพิสัย	Phayakhaphum Phisai	14,702	265,969	9,684	168,281	796	449	17	9
วาปีปทุม	Wapi Pathum	17,203	286,163	8,225	115,040	210	179	11	70
นาดูน	Na Dun	6,231	117,828	3,451	56,731	45	38	3	2
ยางสีสุราช	Yang Si Surat	5,672	92,053	3,263	48,312	56	35	1	11
กุฉีกรัง	Kut Rang	5,840	147,347	3,609	80,972	29	21	-	-
ชื่นชม	Chun Chom	3,835	54,267	2,500	36,475	303	109	1	5

ตาราง 3.1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามจำนวนพื้นที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

เนื้อที่ : ไร่

Table 3.1 Number and area of holdings by number of parcels and size of total area of holding (Contd.) Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่)	4 ฝั่ง parcels		5 ฝั่ง parcels		6 ฝั่งขึ้นไป parcels and over	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	6,516	197,844	2,792	99,260	2,375	115,620
ต่ำกว่า Under 2	-	-	-	-	-	-
2 - 5	9	41	1	5	1	5
6 - 9	93	729	17	137	7	58
10 - 19	1,497	22,809	338	5,355	109	1,766
20 - 39	3,484	97,281	1,517	43,790	897	27,200
40 - 59	1,082	50,263	688	32,791	800	38,420
60 - 139	345	25,759	229	16,883	527	42,287
140 - 499	6	962	2	299	34	5,886
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-

4. ลักษณะการถือครองที่ดิน Land Tenure

ตาราง 4.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 4.1 Number of holdings by land tenure and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	เนื้อที่ของตนเอง Own land เป็นเจ้าของ Owner		เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง Others				เนื้อที่ของตนเอง และไม่ใช้ของตนเอง Own land and others
		รวม Sub - total	เช่า Rent	ได้ทำฟรี Free	ถือครองมากกว่า หนึ่งลักษณะ More than one kind			
รวม Total	135,744	122,330	2,190	3,038	110	8,077		
ต่ำกว่า Under 2	2,904	2,633	49	212	1	9		
2 - 5	20,438	18,349	784	1,069	8	228		
6 - 9	24,754	22,776	485	631	18	844		
10 - 19	45,763	41,545	617	750	46	2805		
20 - 39	32,760	29,137	218	309	29	3067		
40 - 59	6,830	5,961	27	51	5	786		
60 - 139	2,227	1,870	9	16	3	329		
140 - 499	68	59	1	-	-	8		
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	1		

ตาราง 4.1 (*) จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน รายอำเภอ

Table 4.1 (*) Number of holdings by land tenure and amphoe

อำเภอ Amphoe	รวมทั้งสิ้น Total	เนื้อที่ของตนเอง Own land เป็นเจ้าของ Owner		เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง Others				เนื้อที่ของตนเอง และไม่ใช้ของตนเอง Own land and others
		รวม Sub - total	เช่า Rent	ได้ทำฟรี Free	ถือครองมากกว่า หนึ่งลักษณะ More than one kind			
รวม Total	135,744	122,330	2,190	3,038	110	8,076		
เมืองมหาสารคาม Muang Maha Sarakham	14,784	13,532	359	216	7	670		
แกดำ Kae Dam	5,229	4,979	42	72	2	134		
โกสุมพิสัย Kosum Phisai	17,176	14,362	433	704	41	1,636		
กันทรวิชัย Kantharawichai	10,502	9,208	309	117	8	860		
เสิงยี่สิบ Chiang Yun	8,659	7,849	216	133	5	456		
บรบือ Borabu	16,500	15,282	170	339	11	698		
นาเชือก Na Chuak	9,411	7,744	137	413	15	1,102		
พยัคฆภูมิพิสัย Phayakhaphum Phisai	14,702	13,492	131	258	9	812		
วาปีปทุม Wapi Pathum	17,203	16,192	169	184	4	654		
นาดูน Na Dun	6,231	5,440	66	317	5	403		
ยางสีสุราช Yang Si Surat	5,672	5,268	49	94	1	260		
กุฉีกรัง Kut Rang	5,840	5,457	85	37	2	259		
ชื่นชม Chun Chom	3,835	3,525	24	154	-	132		

ตาราง 4.2 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน

เนื้อที่ : ไร่

Table 4.2 Area of holding by land tenure and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่ทั้งสิ้น Total area	เนื้อที่ของตนเอง		เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง		
		Own land		Others		
		เป็นเจ้าของ Owner	รวม Sub - total	เช่า Rent	ได้ทำฟรี Free	
รวม Total	2,263,054	2,124,516	138,538	69,616	68,922	
ต่ำกว่า Under 2	1,575	1,392	184	41	143	
2 - 5	79,058	71,696	7,362	3,229	4,133	
6 - 9	183,722	172,328	11,394	5,311	6,083	
10 - 19	627,749	590,724	37,025	18,593	18,432	
20 - 39	874,414	825,087	49,327	24,494	24,833	
40 - 59	318,218	298,909	19,309	10,184	9,125	
60 - 139	166,912	154,073	12,839	6,992	5,847	
140 - 499	11,406	10,308	1,098	771	327	
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	

Area : Rai

ตาราง 4.3 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ของตนเองและเนื้อที่ถือครอง จำแนกตามเอกสารสิทธิ์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 4.3 Number of holdings reporting own land and area owned by type of documentary of right and size of total area of holding Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่ทั้งสิ้น Total area	โฉนด (นส.4) / ตราจอง/ นส. 5 / นส.3 / นส. 3ก./ นส.3ข Title deed / NS 5 / NS 3K		ส.ป.ก. 4-01 / น.ค. / ส.ท.ก. / ก.ส.น. SPK 4-01 / NK / STK / KSN		นส. 2 / ส.ค. 1 NS 2 / SK 1		ภ.บ.ท./อ.3 PBT/A3	
		จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	2,124,516	125,872	1,964,400	8,740	146,896	517	6,596	426	6,624
ต่ำกว่า Under 2	1,392	2,618	1,368	16	16	5	5	3	2
2 - 5	71,696	18,099	69,742	474	1,792	32	135	10	28
6 - 9	172,328	22,896	166,227	871	5,611	52	310	27	181
10 - 19	590,724	42,949	563,580	2,420	24,738	157	1,428	105	979
20 - 39	825,087	30,817	761,722	3,313	58,342	171	2,405	165	2,617
40 - 59	298,909	6,363	264,437	1,104	31,549	70	1,342	73	1,580
60 - 139	154,073	2,067	129,634	520	22,546	27	703	41	1,190
140 - 499	10,308	63	7,691	22	2,302	3	268	2	47
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายงานรายงานเอกสารสิทธิ์มากกว่า 1 ประเภท

Note : One holding may report more than one type of documentary of right.

ตาราง 4.3 (*) จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ของตนเองและเนื้อที่ถือครอง จำนวนตามเอกสารสิทธิ์ รายการอำเภอ

เนื้อที่ : ไร่

Table 4.3 (*) Number of holdings reporting own land and area owned by type of documentary of right and amphoe

Area : Rai

อำเภอ Amphoe	เนื้อที่ทั้งสิ้น Total area	โฉนด (นส.4) / ตราจอง/ นส. 5 / นส.3 / นส. 3ก./ Title deed / NS 5 / NS		ส.ป.ก. 4-01 / น.ค. / ส.ท.ก. / ก.ส.น. SPK 4-01 / NK / STK / KSN		นส. 2 / ส.ค. 1 NS 2 / SK 1		ภ.บ.ท./อ.3 PBT/A3	
		จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	2,124,516	125,872	1,964,400	8,740	146,896	517	6,596	426	6,624
เมืองมหาสารคาม	186,550	13,617	169,032	954	15,664	82	1,045	53	809
แกดำ	72,665	5,109	72,564	6	86	1	15	-	-
โกสุมพิสัย	260,227	14,526	211,394	2,579	45,020	188	2,313	93	1,501
กันทรวิชัย	144,750	9,820	140,978	442	3,598	18	167	1	7
เขียงยืน	111,728	8,240	109,924	134	1,176	46	507	9	121
บรบือ	275,065	15,148	247,960	1,431	24,170	103	1,557	100	1,378
นาเชือก	151,598	8,480	137,122	981	14,206	26	212	6	57
พยัคฆภูมิพิสัย	254,360	14,303	254,141	14	145	-	-	4	74
วาปีปทุม	276,779	16,791	274,172	139	2,131	22	248	13	229
นาดูน	108,324	5,687	102,733	304	5,431	4	61	7	99
ยางสีสุราช	88,095	5,522	87,509	58	469	7	59	2	58
กุฉีรัง	142,829	4,973	105,487	1,685	34,658	20	413	137	2,271
ชื่นชม	51,547	3,656	51,384	13	143	-	-	1	20

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานเอกสารสิทธิ์มากกว่า 1 ประเภท

Note : One holding may report more than one type of documentary of right.

เนื้อที่ : ไร่

ตาราง 5.1 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินและเนื้อที่ถือครองทำเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

Table 5.1 Number of holdings reporting land use and area of holding by size of total area of holding (Contd.) Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	ที่ปลูกสวนป่า Forest (planted)		ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ Pasture		ที่เลี้ยงปศุสัตว์ Pen		ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Fresh water culture		ที่ปลูกบ้าน ป่า ที่รกร้างว่างเปล่า และที่อื่น ๆ Others	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	2,225	14,627	2,152	7,730	13,758	6,396	2,103	4,640	12,506	23,401
ต่ำกว่า Under 2	14	9	81	34	1,907	487	72	26	1,098	416
2 - 5	58	120	101	147	1,050	534	165	219	906	599
6 - 9	128	330	134	137	1,588	511	278	511	1,530	1,255
10 - 19	588	2,105	518	1,092	3,850	1,507	711	1,633	3,645	4,718
20 - 39	884	5,108	881	2,930	4,061	2,044	627	1,490	3,923	8,731
40 - 59	353	3,058	276	1,446	985	711	170	451	1,016	4,126
60 - 139	190	3,034	151	1,484	308	482	73	287	378	3,424
140 - 499	10	864	10	461	9	120	7	24	10	132
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินมากกว่า 1 ลักษณะ

Note : One holding may report more than one type of land use

ตาราง 5.1 (*) จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายอำเภอ

เนื้อที่ : ไร่

Table 5.1 (*) Number of holdings reporting land use and area of holding by amphoe

Area : Rai

อำเภอ Amphoe	รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น Total area		ที่ปลูกข้าว Rice		ที่ปลูกยางพารา Para rubber		ที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล Permanent crop		ที่ปลูกพืชไร่ Field crop		ที่ปลูกพืชผัก สมุนไพร และไม้ดอก ไม้ประดับ Vegetable crop, herb, flower and ornamental plant	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	130,615	1,898,398	1,128	9,252	1,394	4,957	24,830	290,142	1,816	3,511		
เมืองมหาสารคาม Muang Maha Sarakham	14,345	179,047	44	414	235	811	1,363	11,191	344	408		
แกดำ Kae Dam	5,155	69,733	19	159	51	351	327	1,815	20	13		
โกสุมพิสัย Kosum Phisai	15,872	200,856	45	482	193	671	5,450	81,285	898	2,130		
กันทรวิชัย Kantharawichai	10,317	152,685	101	709	157	247	102	671	164	260		
เชียงยืน Chiang Yun	8,504	110,721	119	1,072	94	392	553	4,733	65	115		
บรบือ Borabu	16,170	228,677	111	837	89	466	4,925	48,742	42	99		
นาเชือก Na Chuak	9,023	125,746	97	878	113	351	4,091	37,108	71	66		
พยัคฆภูมิพิสัย Phayakhaphum Phisai	13,840	260,592	34	238	97	240	130	636	59	65		
วาปีปทุม Wapi Pathum	16,860	266,873	314	2,321	127	370	784	6,099	68	132		
นาดูน Na Dun	6,136	108,849	130	1,070	33	172	600	5,416	19	33		
ยางสีสุราช Yang Si Surat	5,577	87,831	56	488	90	166	351	2,344	16	21		
กุฉีกรัง Kut Rang	5,547	72,525	19	221	85	610	4,360	71,117	15	120		
ชื่นชม Chun Chom	3,269	34,263	39	363	30	110	1,794	18,986	35	50		

หมายเหตุ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินมากกว่า 1 ลักษณะ

Note : One holding may report more than one type of land use

เนื้อที่ : ไร่

ตาราง 6.1 ข้าว : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ต่อ) Area : Rai
 Table 6.1 Rice : Number of holdings, planted area, harvested area and product by purpose of cultivation and size of total area of holding (Contd.)
 ผลผลิต : 1,000 กก.
 Product : 1,000 kg.

ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เพื่อขาย For sale						เพื่อบริโภคและขาย For consumption and sale				
	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area		เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area		ผลผลิต Product	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area		เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area		ผลผลิต Product
	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product			จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product	
รวม Total	816	19,970	19,845	12,686	101,396	1,693,161	1,535,679	664,225			
ต่ำกว่า Under 2	4	4	4	2	81	175	103	49			
2 - 5	126	691	690	418	9,351	39,987	37,944	17,717			
6 - 9	160	1,679	1,671	991	17,506	132,187	123,565	56,121			
10 - 19	286	6,016	6,013	3,915	37,532	499,795	459,511	200,373			
20 - 39	197	8,044	7,970	5,131	28,743	689,335	619,281	265,878			
40 - 59	28	1,838	1,799	1,161	6,147	230,728	204,811	86,655			
60 - 139	14	1,386	1,386	865	1,982	97,577	87,284	36,200			
140 ขึ้นไป and over	1	313	313	203	54	3,377	3,181	1,231			

ตาราง 6.2 ข้าว : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

Table 6.2 Rice : Number of holdings by kind of rice cultivated and size of total area of holding (Contd.)

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	ข้าวนาปีและนาปรัง First and second crops			ข้าวเจ้าและข้าวเหนียว Non - glutinous and glutinous
	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	
รวม Total	5,002	2,124	165	2,713
ต่ำกว่า Under 2	12	3	3	6
2 - 5	659	256	69	334
6 - 9	865	379	35	451
10 - 19	1,784	789	35	960
20 - 39	1,367	590	22	755
40 - 59	241	85	1	155
60 - 139	72	21	-	51
140 ขึ้นไป and over	2	1	-	1

ตาราง 6.3 ข้า : เนื้อที่เพาะปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน

เนื้อที่ : ไร่

Table 6.3 Rice : Planted area by kind of rice cultivated and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ไร่)	รวมเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้น				ข้าวนปี ^{1/}			ข้าวนาปรัง		
	Total planted area				First crop ^{1/}		Second crop			
	รวมทั้งสิ้น	ข้าวจ้าว	ข้าวนึ่ง	Glutinous	รวม	ข้าวจ้าว	ข้าวนึ่ง	รวม	Non - glutinous	Glutinous
รวม Total	1,947,049	1,088,485	858,565	852,899	1,874,033	1,021,134	852,899	73,016	67,350	5,666
ต่ำกว่า 2	543	205	338	333	527	194	333	16	11	5
2 - 5	77,005	25,402	51,603	51,058	74,160	23,102	51,058	2,845	2,301	545
6 - 9	177,919	76,297	101,622	100,770	171,238	70,467	100,770	6,681	5,830	851
10 - 19	582,071	306,070	276,001	274,221	559,479	285,258	274,221	22,591	20,812	1,779
20 - 39	754,343	454,821	299,523	297,575	724,243	426,668	297,575	30,100	28,153	1,948
40 - 59	246,284	158,896	87,388	86,970	238,640	151,671	86,970	7,644	7,225	419
60 - 139	104,733	64,179	40,554	40,465	101,822	61,357	40,465	2,911	2,822	89
140 ขึ้นไป and over	4,150	2,614	1,537	1,507	3,924	2,417	1,507	227	197	30

^{1/} รวมข้าวจ้าว

^{1/} Including upland rice

ตาราง 6.4 ข้าว : เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน

เนื้อที่ : ไร่

Table 6.4 Rice : Harvested area by kind of rice cultivated and size of total area of holding Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่เก็บเกี่ยวทั้งสิ้น Total harvested area				ข้าวในปี ^{1/} First crop ^{1/}				ข้าวนาปรัง Second crop					
	รวมทั้งสิ้น Total		ข้าวเหนียว Glutinous		รวม Sub - total		ข้าวเจ้า Non - glutinous		รวม Sub - total		ข้าวเจ้า Non - glutinous		ข้าวเหนียว Glutinous	
รวม Total	1,754,157	970,865	783,292	1,682,123	904,309	777,814	72,033	66,555	5,478					
ต่ำกว่า Under 2	461	164	298	445	153	293	16	11	5					
2 - 5	72,424	23,599	48,825	69,604	21,314	48,290	2,820	2,285	535					
6 - 9	163,884	69,799	94,084	157,266	63,996	93,270	6,618	5,803	815					
10 - 19	529,865	276,771	253,095	507,521	256,146	251,375	22,345	20,625	1,720					
20 - 39	672,929	402,426	270,504	643,335	374,703	268,632	29,594	27,723	1,872					
40 - 59	217,472	139,070	78,402	209,932	131,944	77,988	7,540	7,126	414					
60 - 139	93,336	56,660	36,676	90,462	53,875	36,587	2,874	2,785	89					
140 ขึ้นไป and over	3,785	2,376	1,410	3,559	2,179	1,380	227	197	30					

^{1/} รวมข้าวไร่

^{1/} Including upland rice

ตาราง 6.5 ข้าว : ผลผลิตข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

ผลผลิต : 1,000 กก.

Product : 1,000 kg.

Table 6.5 Rice : Product by kind of rice cultivated and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมผลผลิตทั้งสิ้น			ข้าวนปี ^{1/}			ข้าวนาปรัง		
	Total Product			First crop ^{1/}			Second crop		
	รวมทั้งสิ้น	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	รวม	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	รวม	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว
Total	Non - glutinous	Glutinous	Sub - total	Non - glutinous	Glutinous	Sub - total	Non - glutinous	Glutinous	
รวม Total	757,702	434,492	323,210	706,421	385,547	320,874	51,281	48,945	2,336
ต่ำกว่า Under 2	229	82	148	218	74	144	11	8	4
2 - 5	32,657	10,949	21,708	30,826	9,344	21,482	1,831	1,606	225
6 - 9	72,448	32,214	40,235	67,937	28,061	39,876	4,511	4,153	359
10 - 19	229,551	124,944	104,606	213,881	109,984	103,897	15,669	14,960	709
20 - 39	289,726	179,959	109,767	268,347	159,390	108,957	21,380	20,569	811
40 - 59	92,405	60,912	31,493	86,909	55,590	31,319	5,496	5,322	174
60 - 139	39,099	24,451	14,648	36,906	22,301	14,606	2,193	2,151	42
140 ขึ้นไป and over	1,585	1,585	1,585	1,585	1,585	1,585	1,585	1,585	1,585

^{1/} รวมข้าวไร่

^{1/} Including upland rice

7. ยางพารา Para Rubber

ตาราง 7.1 ยางพารา : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกยางพาราและเนื้อที่เพาะปลูก จำนวนตามชนิดของสวนยาง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 7.1 Para rubber : Number of holdings and planted area by type of clone and size of total area of holding Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total		สวนยางพันธุ์ดี High yield clone		สวนยางพันธุ์พื้นเมือง Low yield clone		สวนยางพันธุ์ดีและพันธุ์พื้นเมือง High yield clone and low yield clone	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	1,068	8,484	973	7,658	94	823	1	3
ต่ำกว่า Under 2	3	3	3	3	-	-	-	-
2 - 5	25	74	24	70	1	4	-	-
6 - 9	48	199	43	175	5	23	-	-
10 - 19	231	1,126	211	1,052	19	72	1	3
20 - 39	456	3,206	415	2,881	41	325	-	-
40 - 59	198	2,116	184	1,967	14	149	-	-
60 - 139	105	1,714	92	1,480	13	234	-	-
140 ขึ้นไป and over	2	47	1	30	1	17	-	-

ตาราง 7.2 ยางพารา : เนื้อที่เพาะปลูกยางพารา จำแนกตามการให้ผลผลิต และชนิดของสวนยาง

เนื้อที่ : ไร่

Table 7.2 Para rubber : Planted area by exploitation and type of clone

Area : Rai

ชนิดของสวนยาง Type of clone	รวมทั้งสิ้น Total	การให้ผลผลิต Exploitation		
		ยางอ่อนยังไม่ให้ผลผลิต Immature	ยางกำลังให้ผลผลิต Mature	ยางแก่ไม่ให้ผลผลิต Senile
รวม Total	8,484	6,774	1,506	204
สวนยางพันธุ์ดี High yield clone	7,659	6,179	1,359	121
สวนยางพันธุ์พื้นเมือง Low yield clone	825	595	147	83

8. พืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Permanent Crop and Forest

ตาราง 8.1 พืชยืนต้นและไม้ผล : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและจำนวนต้น จำแนกตามลักษณะการปลูกและพืชที่ปลูก

Table 8.1 Permanent crop : Number of holdings, planted area and number of trees by plantation features and name of crop cultivated

ชื่อพืชยืนต้นและไม้ผล Name of permanent crop	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ปลูกเป็นกลุ่ม Compact plantation				ปลูกปะปนกัน Scattered plantation		
		เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่) Planted area (rai)	จำนวนต้น Number of trees		จำนวนต้นทั้งหมด Total	จำนวนต้นทั้งหมด Total	จำนวนต้น Number of trees	
			ให้ผลผลิตแล้ว Productive age	ให้ผลผลิตแล้ว Productive age			ให้ผลผลิตแล้ว Productive age	
กล้วยน้ำว้า Banana (kluai numwa)	244	167	41,950	15,100	17,321	10,979		
แคนตาลูป Cantaloupe	40	128	25,650	25,650	-	-		
แตงโม Water melon	64	325	188,131	138,335	-	-		
น้อยหน่า Sugar apple	68	24	2,361	800	9,664	3,680		
มะม่วง Mango	557	717	19,929	14,695	50,233	17,473		
สับปะรด Pine apple	3	2	16,000	300	400	400		
หม่อน Indian mulberry	103	78	27,156	23,764	5,712	4,000		

ตาราง 8.2 สวนป่า (ปลูก) : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและจำนวนต้น จำแนกตามลักษณะการปลูกและพืชที่ปลูก

Table 8.2 Forest (planted) : Number of holdings, planted area and number of trees by plantation features and name of crop cultivated

ชื่อสวนป่า Name of forest (planted)	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ปลูกเป็นกลุ่ม Compact plantation		ปลูกปะปนกัน Scattered plantation		
		เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่) Planted area (rai)	จำนวนต้น Number of trees		จำนวนต้น Number of trees	ให้ผลผลิตแล้ว ให้ผลผลิตแล้ว
			จำนวนต้นทั้งสิ้น Total	ให้ผลผลิตแล้ว Productive age		
กฤษณา Wattle	1	110	16,500	50	-	-
ประดู่ Pradu	63	203	30,080	4,720	13,084	2,794
ไม้ทุกชนิด (ยกเว้นไม้เต็ง) Bamboo	99	90	11,980	4,616	12,396	4,900
ยางนา Yang-na	37	39	6,018	698	6,168	893
ยูคาลิปตัส Eucalyptus	2,081	9,302	1,405,979	1,142,725	237,647	175,362
สัก Teak	39	90	13,175	991	2,079	739

9. พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ Vegetable crop, Herb, Flower and Ornamental plant

ตาราง 9.1 พืชผักและสมุนไพร : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จำแนกตามพืชที่ปลูก เนื้อที่ : ไร่

Table 9.1 Vegetable crop and herb : Number of holding, planted and harvested area by name of crop cultivated Area : Rai

ชื่อพืชผักและสมุนไพร Name of vegetable crop and herb	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ Area	
		เพาะปลูก Planted	เก็บเกี่ยว Harvested
ข้าวโพดรับประทาน Sweet corn	221	482	480
คะน้า Chinese kale	322	1,650	1,646
ถั่วฝักยาว Yard long bean	162	139	139
ผักชี Coriander	101	112	111
ผักบุ้งจีน Chinese convolvulus	171	479	479
พริกชี้ใหญ่ Bird pepper	150	129	126
พริกชี้ฟ้า Chilli pepper	235	207	206
หอมแดง Shallot	226	612	612
หอมแบ่ง (ต้นหอม) Spring onion	308	969	969
โหระพา Basil	172	344	344
กะเพรา Holy basil	80	169	168

ตาราง 9.2 ไม่ดอกไม้ประดับ : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จำแนกตามพืชที่ปลูก

เนื้อที่ : ไร่

Table 9.2 Flower and ornamental plant : Number of holdings, planted and harvested area by name of crop cultivated Area : Rai

ชื่อไม้ดอกไม้ประดับ Name of flower and ornamental plant	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ Area	
		เพาะปลูก Planted	เก็บเกี่ยว Harvested
มะลิ Jasmine	73	49	49
ดาวเรือง Marigold	26	21	21
อโศกนิมมา Aglaonema	1	12	12
ไผ่ Bamboo	5	9	9
พุทธรักษา Canna	13	6	6
ชวนชม Shuanshom	8	6	5
ปาล์มต่าง ๆ Other Palms	1	4	4
เฟื่องฟ้า Bougainvillea	5	4	4
บัวสวรรค์ Gustavia	1	2	2
ดอกพุด Gardenia	7	2	2

10. พืชไร่ Field Crop

ตาราง 10.1 พืชไร่ : จำนวนผู้ถือครองที่ปลูก เนื้อที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จำแนกตามพืชที่ปลูก

เนื้อที่ : ไร่

Table 10.1 Field crop : Number of holdings, planted and harvested area by name of crop cultivated Area : Rai

ชื่อพืชไร่ Name of holdings	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ Area	
		เพาะปลูก Planted	เก็บเกี่ยว Harvested
มันสำปะหลัง Cassava	16,632	133,302	128,037
อ้อยโรงงาน Sugarcane (intustry)	13,009	144,014	138,277

11. ปศุสัตว์ Livestock

ตาราง 11.1 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงโคและจำนวนโค จำแนกตามชนิดพันธุ์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 11.1 Number of holdings rearing cattle and number of cattle by kind of breeding and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนโค Number of cattle								
		โคเนื้อ Beef cattle			โคนม Dairy cattle					
		รวม Sub-total	โคพันธุ์และ โคลูกผสม Pure breed/ crossed breed	โคขุน (รวม วัวมัน) Feedlot (Fattened)	โคพื้นเมือง Native	รวม Sub-total	โคตัวเมีย cow	โคตัวผู้ Sire		
รวม Total	34,115	122,585	25,165	2,680	94,740	3,425	1,289	1,753	33	350
ต่ำกว่า Under 2	1,302	4,430	1,226	102	3,102	25	16	-	-	9
2 - 5	2,525	7,422	1,447	211	5,764	99	26	62	3	8
6 - 9	4,443	13,430	2,407	334	10,689	219	91	91	-	37
10 - 19	11,312	37,681	7,071	744	29,866	1,027	381	564	7	75
20 - 39	10,969	42,340	8,666	883	32,791	1,399	518	712	8	161
40 - 59	2,610	12,550	2,817	225	8,971	537	206	291	5	35
60 - 139	934	5,026	1,387	181	3,458	119	51	33	10	25
140 ขึ้นไป and over	20	243	144	-	99	-	-	-	-	-

ตาราง 11.3 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและจำนวนโค กระบือ จำนวนตามชนิดพันธุ์ และจำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง

Table 11.3 Number of holdings and number of cattle and buffaloes by kind of breeding and number of livestock of holding

จำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง (ตัว) Number of livestock of holding (heads)	โคเนื้อ Beef cattle		โคนม Dairy cattle		กระบือ Buffaloes	
	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads
รวม Total	33,976	122,585	241	3,425	10,279	32,318
1 - 2	12,868	21,837	56	92	4,799	7,659
3 - 4	12,714	43,526	57	191	3,590	12,005
5 - 9	7,490	44,593	42	266	1,690	10,018
10 - 19	802	9,500	21	294	178	2,031
20 - 49	94	2,439	49	1,531	20	505
50 - 99	6	390	15	948	2	100
100 - 299	2	300	1	103	-	-
300 - 499	-	-	-	-	-	-
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการเลี้ยงโคมากกว่า 1 ชนิด

Note : One holding may report more than one kind of breedings.

ตาราง 11.4 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสุกรและจำนวนสุกร จำแนกตามชนิดพันธุ์ และจำนวนสุกรที่เลี้ยง

Table 11.4 Number of holdings rearing pigs and number of pigs by kind of breeding and number of pigs of holding

จำนวนสุกรที่เลี้ยง (ตัว) Number of pigs of holding (heads)	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนสุกร Number of pigs			
		รวม Total	สุกรพันธุ์ Breeding	สุกรขุน Fattened	สุกรพื้นเมือง Native
รวม Total	4,903	83,736	18,897	56,223	8,616
1 - 2	1,196	1,785	953	410	422
3 - 4	656	2,271	895	790	586
5 - 9	875	5,842	1,540	2,960	1,342
10 - 19	1,184	15,436	3,254	9,597	2,585
20 - 49	803	21,552	3,897	14,529	3,126
50 - 99	113	6,975	1,383	5,137	455
100 - 299	36	4,637	855	3,682	100
300 - 499	11	4,220	750	3,470	-
500 ขึ้นไป And over	29	21,018	5,370	15,648	-

ตาราง 11.5 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและจำนวนแพะ แกะ จำนวนตามจำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง

Table 11.5 Number of holdings rearing goats and sheep and number of livestock heads by number of livestock of holding

	แพะ Goat		แกะ Sheep	
	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads
รวม Total	12	315	2	24
1 - 2	2	3	-	-
3 - 4	1	3	-	-
5 - 9	3	19	1	6
10 - 19	1	16	1	18
20 - 49	3	74	-	-
50 - 99	-	-	-	-
100 - 299	2	200	-	-
300 - 499	-	-	-	-
500 ขึ้นไป and over	-	-	-	-

ตาราง 11.6 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและจำนวนไก่ เป็ด จำนวนตามชนิดพันธุ์ และจำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง

Table 11.6 Number of holdings rearing chickens, ducks and goose and number of livestock heads by kind of breeding and number of livestock of holding

จำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง (ตัว) Number of livestock of holding (heads)	ไก่ Chicken				เป็ด Duck				ห่าน Goose		
	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads			จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads			จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	จำนวนตัว Number of heads	
		รวม Total	ไก่ไข่ Layer	ไก่เนื้อ Broiler		ไก่พื้นเมือง Native	รวม Total	เป็ดไข่ Layer			เป็ดเนื้อ Meat
รวม Total	11,391	2,034,354	1,038,894	613,725	3,204	124,213	80,156	13,302	30,755	147	748
1 - 19	3,371	32,336	1,977	1,945	1,801	13,735	4,700	1,812	7,223	142	608
20 - 99	6,927	240,450	9,333	10,539	1,194	40,509	15,297	6,870	18,342	5	140
100 - 499	1,000	135,191	10,734	7,077	173	28,434	18,624	4,620	5,190	-	-
500 - 999	23	12,883	4,950	1,800	13	8,250	8,250	-	-	-	-
1,000 - 9,999	25	70,074	8,780	52,064	23	33,285	33,285	-	-	-	-
10,000 - 49,999	40	693,420	453,120	240,300	-	-	-	-	-	-	-
50,000 - 99,999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100,000 ขึ้นไป and over	5	850,000	550,000	300,000	-	-	-	-	-	-	-

ตาราง 11.7 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงและปริมาณเส้นไหม/รังไหม จำนวนตามชนิดพันธุ์ และปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้

Table 11.7 Number of holdings and quantity of silk/cocoon product by kind of breeding and quantity of product of holding

ปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้ (กก.) Quantity of product of holding (kg.)	ไหมพันธุ์พื้นเมือง Polyvoltine		ไหมพันธุ์อุกสมต่างประเทศ Bivoltine	
	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ปริมาณเส้นไหม (กก.) Quantity of silk product (kg.)	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ปริมาณรังไหม (กก.) Quantity of cocoon product (kg.)
รวม Total	673	6,817	26	163
ต่ำกว่า 50	667	3,367	26	163
50 - 99	3	150	-	-
100 - 199	1	100	-	-
200 - 499	-	-	-	-
500 ขึ้นไป and over	2	3,200	-	-

ตาราง 12.2 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ : จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง จำนวนตามวัตถุประสงค์หลัก และขนาดเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง

เนื้อที่ : ไร่

Table 12.2 Fresh water culture : Number of holdings and water area under culture by main purpose and size of water area under culture Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง (ไร่) Size of water area under culture (rai)	รวม Total		ขาย Sale		บริโภค Consumption	
	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ผิวน้ำ Water area under culture	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ผิวน้ำ Water area under culture	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ผิวน้ำ Water area under culture
รวม Total	2,899	5,108	1,019	3,386	1,880	864
ต่ำกว่า Under 2	2,151	1,181	559	317	1,592	635
2 - 5	533	1,442	270	808	263	100
6 - 9	107	761	92	661	15	123
10 - 19	86	1,151	76	1,027	10	-
20 - 39	20	486	20	486	-	-
40 - 59	2	87	2	87	-	-
60 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-

ตาราง 12.3 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด : จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการให้ผลผลิต และเนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง จำแนกตามลักษณะของหน่วยงานเลี้ยงและชนิดสัตว์น้ำหลัก (ต่อ)
 Table 12.3 Freshwater culture : Number of holdings reporting product and water area under culture by type of culture facilities and major species (Contd.)

ชนิดสัตว์น้ำหลัก Major species	อื่นๆ Others					
	จำนวนผู้ถือครอง			Number of holdings		
	ไม่เคยให้ ผลผลิต Not having product	เคยให้ผลผลิต Having product	เพาะฟัก Breeding	อนุบาลสัตว์น้ำ Nursing	เพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำ Breeding and nursing	เนื้อที่ผิวน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยง (ไร่) Water area under culture (rai)
ปลาช่อน Striped Snake head fish	-	-	-	-	-	-
ปลาดุก Walking Catfish	5	4	-	1	1	1
ปลาตะเพียน Common Silver Barb	-	1	-	0	-	1
ปลานวลจันทร์เทศ Migeal	-	-	-	102	-	4
ปลานิล Nile Tilapia	-	1	-	9	-	1
ปลาไน Common Carib	-	-	-	-	-	-

13. การใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Machinery and Equipment

ตาราง 13.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น และชนิดของเครื่องจักรฯ

Table 13.1 Number of holdings reporting the use of machinery and equipment by size of total area of holding and type of machinery and equipment

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	รวมทั้งสิ้น Total	ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)							Type of machinery and equipment	
		ต่ำกว่า 2 Under	2 - 5	6 - 9	10 - 19	20 - 39	40 - 59	60 - 139		140 ขึ้นไป And over
		เครื่องจักรและเครื่องมือ								
รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ	99,120	315	12,954	17,881	34,254	26,069	5,649	1,946	51	Tractor 4 wheels
รถไถเดินตาม	71,687	338	8,713	11,364	24,846	20,386	4,431	1,579	31	Tractor 2 wheels
เครื่องสูบน้ำหรือระเหยน้ำ										Water pump
- ใช้เครื่องยนต์	37,529	155	3,622	5,763	13,002	11,243	2,714	1,005	24	- Engine
- ใช้มอเตอร์ไฟฟ้า	3,437	30	456	522	1,235	846	241	106	-	- Electrical motor
- ใช้พลังงานธรรมชาติ	1,051	16	130	180	418	220	67	20	-	- Natural energy
เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืช										Sprayer
- ใช้แรงงานคน	16,118	92	2,134	2,776	5,415	4,165	1,040	494	4	- Manual
- ใช้เครื่องยนต์	17,265	67	1,907	2,947	5,774	4,878	1,096	574	20	- Engine
เครื่องกำจัดวัชพืช										Weeder
- ใช้แรงงานคน	12,135	68	1,624	2,024	4,348	3,173	638	252	8	- Manual
- ใช้เครื่องยนต์	15,583	110	1,693	2,632	5,194	4,488	1,046	399	20	- Engine
เครื่องปลูก										Planter and seeder
- ใช้แรงงานคน	8,396	50	1,196	1,451	3,002	2,136	431	131	-	- Manual
- ใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนด้วยตนเอง	609	4	91	89	198	137	65	24	-	- Engine
- ใช้พลังงานทดแทน	1,207	5	137	166	391	376	86	44	4	- Attach to tractor 2 wheels
- ใช้พลังงานทดแทน	1,322	8	77	143	374	422	163	131	4	- Attach to tractor 4 wheels

ตาราง 13.1 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น และชนิดของเครื่องจักรฯ (ต่อ)

Table 13.1 Number of holdings reporting the use of machinery and equipment by size of total area of holding and type of machinery and equipment (Contd.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	รวมทั้งสิ้น Total	ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่)							Type of machinery and equipment	
		Size of total area of holding (rai)								
		ต่ำกว่า 2 Under	2 - 5	6 - 9	10 - 19	20 - 39	40 - 59	60 - 139		140 ขึ้นไป And over
เครื่องเก็บเกี่ยว (ใช้เครื่องยนต์) - เครื่องเกี่ยวอ้อย - เครื่องเกี่ยวข้าว	772 69,790	- 194	80 8,606	131 12,115	270 24,552	181 18,937	57 4,080	44 1,267	8 39	Harvesting machine - Reaper (sugar) - Combine harvester
เครื่องนวดหรือกะเทาะเมล็ด (เครื่องสี/รูด ตูสี/นวด) - เครื่องนวดข้าวและธัญพืช - เครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด - เครื่องสีฝัดข้าวและธัญพืช (ทำความสะอาด)	32,202 1,320 11,906	102 - 33	4,451 172 1,806	6,055 250 2,359	10,954 482 4,231	8,315 288 2,682	1,721 95 587	588 33 208	16 - -	Thresher - Rice and cereal thresher - Corn sheller - Rice and cereal winnower
เครื่องสีข้าว เครื่องรีดนม (ใช้เครื่องยนต์)	107,072 226	490 4	15,131 16	19,456 48	37,169 73	27,333 53	5,592 28	1,856 4	43 -	Rice miller Milking machine
อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร										Transportation equipment
รถบรรทุก 4 ล้อ	64,340	402	10,295	12,585	21,897	15,182	3,027	917	35	Truck 4 wheels
รถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไป	38,469	145	2,956	5,330	13,285	12,391	3,048	1,279	36	Truck 6 wheels and over
เรือ	344	-	45	66	122	80	16	16	-	Boat
รถเกษตรกร	15,445	76	2,150	2,823	5,338	4,148	713	188	8	Farm truck

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานแหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้แต่ละชนิดได้มากกว่า 1 แหล่ง

Note : One holding may report each type of machinery and equipment used more than one sources.

ตาราง 13.2 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มา และชนิดของเครื่องจักรฯ

Table 13.2 Number of holdings reporting the use of machinery and equipment by source and type of machinery and equipment

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	แหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้ Source of machinery and equipment				Type of machinery and equipment	
	เป็นของผู้ถือครอง Owned by the holder	สหกรณ์หรือ กลุ่มเกษตรกร Cooperatives or farmer' s group	ผู้มารับจ้าง Agricultural service	หน่วยงานของรัฐ Government agency		อื่น ๆ Others
เครื่องจักรและเครื่องมือ	Machinery and equipment					
รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ	6,377	146	93,034	104	54	Tractor 4 wheels
รถไถเดินตาม	50,185	123	22,687	52	86	Tractor 2 wheels
เครื่องสูบน้ำหรือระหัดวิดน้ำ	24,841	268	12,794	163	72	Water pump
- ใช้เครื่องยนต์	1,791	218	1,666	526	4	- Engine
- ใช้มอเตอร์ไฟฟ้า	398	57	669	25	8	- Electrical motor
- ใช้พลังงานธรรมชาติ						- Natural energy
เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืช	7,951	44	8,391	35	32	Sprayer
- ใช้แรงงานคน	6,978	80	10,373	53	15	- Manual
- ใช้เครื่องยนต์	5,880	20	6,539	8	36	- Engine
เครื่องกำจัดวัชพืช	8,916	16	6,775	20	28	Weeder
- ใช้แรงงานคน	1,595	20	7,185	20	621	- Manual
- ใช้เครื่องยนต์	191	-	421	-	4	- Engine
เครื่องปลูก	796	-	424	-	-	Planter and seeder
- ใช้แรงงานคน	184	-	1,137	-	-	- Manual
- ใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนด้วยตนเอง						- Engine
- ใช้พ่วงกับรถไถเดินตาม						- Attach to tractor 2 wheels
- ใช้พ่วงกับรถแทรกเตอร์ 4 ล้อ						- Attach to tractor 4 wheels

ตาราง 13.2 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มา และชนิดของเครื่องจักรฯ (ต่อ)
 Table 13.2 Number of holdings reporting the use of machinery and equipment by source and type of machinery and equipment (Contd.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	แหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้				Type of machinery and equipment
	เป็นของผู้ถือครอง Owned by the holder	สหกรณ์หรือ กลุ่มเกษตรกร Cooperatives or farmer's group	ผู้มารับจ้าง Agricultural service	หน่วยงานของรัฐ Government agency	
เครื่องเก็บเกี่ยว (ใช้เครื่องยนต์)					Harvesting machine
- เครื่องเกี่ยวอ้อย	32	-	744	4	- Reaper (sugar)
- เครื่องเกี่ยวข้าว	610	104	69,216	130	- Combine harvester
เครื่องนวดหรือกะเทาะเมล็ด (เครื่องสี/รูด ตูสี/นวด)					Thresher
- เครื่องนวดข้าวและธัญพืช	271	235	31,952	56	- Rice and cereal thresher
- เครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด	28	4	1,292	4	- Corn sheller
- เครื่องสีเมล็ดข้าวและธัญพืช (ทำความสะอาด)	71	172	11,840	13	- Rice and cereal winnower
เครื่องสีข้าว	1,530	5,791	105,589	441	Rice miller
เครื่องรีดนม (ใช้เครื่องยนต์)	96	-	130	-	Milking machine
อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร					Transportation equipment
รถบรรทุก 4 ล้อ	16,501	74	48,516	77	Truck 4 wheels
รถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไป	2,673	62	35,853	28	Truck 6 wheels and over
เรือ	296	-	52	-	Boat
รถเกษตรกร	5,844	201	9,752	12	Farm truck

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานแหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้แต่ละชนิดได้มากกว่า 1 แหล่ง

Note : One holding may report each type of machinery and equipment used more than one sources.

ตาราง 13.3 จำนวนเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน และชนิดของเครื่องจักรฯ (ต่อ)

Table 13.3 Number of machinery and equipment owned by holder by size of total area of holding and type of machinery and equipment (Contd.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	รวมทั้งสิ้น Total	ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ไร่)						Type of machinery and equipment
		Size of total area of holding (rai)						
		ต่ำกว่า 2 Under	2 - 5	6 - 9	20 - 39	40 - 59	60 - 139	
เครื่องเก็บเกี่ยว (ใช้เครื่องยนต์)								Harvesting machine
- เครื่องเกี่ยวอ้อย	20	-	-	-	4	-	12	- Reaper (sugar)
- เครื่องเกี่ยวข้าว	510	12	24	66	243	98	52	- Combine harvester
เครื่องนวดหรือกะเทาะเมล็ด (เครื่องสี/รูด ตูสี/นวด)								Thresher
- เครื่องนวดข้าวและธัญพืช	210	-	22	42	88	47	8	- Rice and cereal thresher
- เครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด	16	-	-	12	4	-	-	- Corn sheller
- เครื่องสีฝักข้าวและธัญพืช (ทำคามสะอาด)	52	-	16	19	8	4	5	- Rice and cereal winnower
เครื่องสีข้าว	1,085	16	93	166	591	147	72	Rice miller
เครื่องรีดนม (ใช้เครื่องยนต์)	177	-	4	4	47	118	4	Milking machine
อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร								Transportation equipment
รถบรรทุก 4 ล้อ	11,760	117	2,020	2,655	5,014	1,365	562	Truck 4 wheels
รถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไป	2,297	8	92	229	1,095	491	366	Truck 6 wheels and over
เรือ	202	-	37	62	76	12	16	Boat
รถเกษตรกร	3,866	19	609	840	1,869	389	135	Farm truck

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานแหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้แต่ละชนิดได้มากกว่า 1 แหล่ง

Note : One holding may report each type of machinery and equipment used more than one sources.

ตาราง 13.3 จำนวนเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น และชนิดของเครื่องจักรฯ

Table 13.3 Number of machinery and equipment owned by holder by size of total area of holding and type of machinery and equipment

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	รวมทั้งสิ้น Total	ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่)					Type of machinery and equipment	
		ต่ำกว่า 2 Under	2 - 5	6 - 9	20 - 39	40 - 59		60 - 139
เครื่องจักรและเครื่องมือ								
รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ	5,464	23	205	470	2,602	1,275	770	118
รถไถเดินตาม	33,577	117	3,721	6,649	17,681	3,925	1,465	20
เครื่องสูบน้ำหรือระหัดวิดน้ำ								
- ใช้เครื่องยนต์	17,089	89	1,541	3,251	8,914	2,356	923	16
- ใช้มอเตอร์ไฟฟ้า	1,245	22	180	228	564	161	90	-
- ใช้พลังงานธรรมชาติ	263	12	51	60	100	36	4	-
เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืช								
- ใช้แรงงานคน	5,588	46	791	1,201	2,400	752	398	-
- ใช้เครื่องยนต์	5,037	30	407	874	2,585	683	437	20
เครื่องกำจัดวัชพืช								
- ใช้แรงงานคน	4,018	50	776	1,091	1,605	361	132	4
- ใช้เครื่องยนต์	6,411	61	644	1,317	3,225	814	326	24
เครื่องปลูก								
- ใช้แรงงานคน	1,431	28	455	458	425	57	8	-
- ใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนด้วยตนเอง	142	-	8	16	64	38	16	-
- ใช้พ่วงกับรถไถเดินตาม	567	-	73	81	295	74	41	4
- ใช้พ่วงกับรถแทรกเตอร์ 4 ล้อ	164	-	-	12	56	40	53	4

14. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช Fertilizer and Pesticide

ตาราง 14.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำนวนตามการใช้ปุ๋ย ชนิดของปุ๋ย และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 14.1 Number of holdings with crops by using fertilizer, type of fertilizers and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	ผู้ถือครองที่ไม่ใช้ปุ๋ย Holdings that do not use fertilizer	ผู้ถือครองที่ใช้ปุ๋ย Holdings that use fertilizer									
			รวม Sub - Total	ปุ๋ยเคมี Inorganic		ปุ๋ยอินทรีย์ Organic		ปุ๋ยชีวภาพ Bio		ชนิดของปุ๋ย Type of fertilizers		ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ Inorganic , Organic and Bio
				ปุ๋ยเคมี Inorganic	ปุ๋ยอินทรีย์ Organic	ปุ๋ยอินทรีย์ Inorganic and Organic	ปุ๋ยชีวภาพ Bio	ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยชีวภาพ Inorganic and Bio	ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ Organic and Bio			
รวม Total	133,157	2,098	66,233	882	855	28,062	12,876	1,633	20,517			
ต่ำกว่า Under 2	760	66	380	59	18	120	24	22	70			
2 - 5	20,090	519	11,925	197	250	2,952	1,731	389	2,127			
6 - 9	24,779	455	13,570	179	167	4,435	2,582	333	3,059			
10 - 19	45,825	657	22,436	302	227	9,761	4,741	496	7,207			
20 - 39	32,749	324	14,503	128	158	8,355	3,051	312	5,919			
40 - 59	6,681	54	2,658	9	25	1,827	565	61	1,482			
60 - 139	2,218	23	750	8	8	589	182	20	638			
140 ขึ้นไป and over	55	-	12	-	3	24	-	-	16			

เนื้อที่ : ไร่

Area : Rai

ปริมาณปุ๋ย : กก.

Quantity : kg.

ตาราง 14.2 เนื้อที่ใส่ปุ๋ยเคมีและปริมาณปุ๋ยที่ใช้ จำแนกตามประเภทของพืชที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 14.2 Area treated by inorganic fertilizer and quantity used by kind of crops and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่)	รวม Total		ข้าว Rice		ยางพารา Para rubber		พืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Permanent crop and forest	
	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used
รวม Total	2,123,683	96,065,322	1,821,457	78,519,099	8,872	419,561	10,487	354,255
ต่ำกว่า Under 2	545	42,912	416	30,237	4	195	21	1,924
2 - 5	72,972	4,242,994	69,473	3,950,417	48	2,380	188	15,152
6 - 9	175,751	8,911,744	166,581	8,222,477	244	16,274	334	16,904
10 - 19	599,084	27,399,404	544,662	24,086,502	856	59,500	2,798	96,753
20 - 39	826,455	35,008,004	706,923	28,194,248	3,252	158,567	3,526	128,564
40 - 59	291,424	13,323,270	230,830	9,876,211	2,490	110,328	2,158	56,594
60 - 139	148,915	6,777,939	98,660	4,042,381	1,978	72,318	1,422	34,361
140 ขึ้นไป and over	8,536	359,054	3,913	116,626	-	-	40	4,003

เนื้อที่ : ไร่

Area : Rai

ปริมาณปุ๋ย : 1,000 กก.

Quantity : 1,000 kg.

ตาราง 14.2 เนื้อที่ใส่ปุ๋ยเคมีและปริมาณปุ๋ยที่ใช้ จำแนกตามประเภทของพืชที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

Table 14.2 Area treated by inorganic fertilizer and quantity used by kind of crops and size of total area of holding (Contd.)

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ Vegetable crop, herb, flower and ornamental plant		พืชไร่ Field crop		ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ Pasture	
	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used	เนื้อที่ใส่ปุ๋ย Area treated	ปริมาณปุ๋ย Quantity used
รวม Total	4,862	239,689	277,953	16,532,530	52	188
ต่ำกว่า Under 2	67	7,268	37	3,289	-	-
2 - 5	435	26,564	2,826	248,483	2	-
6 - 9	600	31,017	7,992	625,072	-	-
10 - 19	1,787	77,583	48,981	3,079,066	-	-
20 - 39	1,212	61,072	111,539	6,465,553	4	-
40 - 59	660	30,147	55,267	3,249,803	19	188
60 - 139	100	6,040	46,728	2,622,840	27	-
140 ขึ้นไป and over	-	-	4,583	238,425	-	-

ตาราง 14.3 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 14.3 Number of holdings with crops by using organic fertilizer, type of organic fertilizer and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวม Total	ผู้ถือครองที่ไม่ใช้ ปุ๋ยอินทรีย์ Holdings that do not organic fertilizers	ผู้ถือครองที่ใช้ปุ๋ย ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ ^{1/} Holdings that use organic fertilizers				ปุ๋ยอินทรีย์อื่น ๆ Organic fertilizer others	
			รวม Sub - Total	ปุ๋ยคอก Manure	ปุ๋ยหมัก Compost			ปุ๋ยพืชสด Green manure
					รวม	ปุ๋ยคอก		
รวม Total	133,157	82,062	51,094	48,336	7,597	1,992	3,458	
ต่ำกว่า Under 2	760	488	272	230	60	13	24	
2 - 5	20,090	14,424	5,665	5,306	982	286	333	
6 - 9	24,779	16,774	8,005	7,458	1,333	340	437	
10 - 19	45,825	28,060	17,765	16,820	2,567	714	1,164	
20 - 39	32,749	18,035	14,713	14,086	1,917	449	1,028	
40 - 59	6,681	3,302	3,379	3,238	494	145	272	
60 - 139	2,218	963	1,254	1,167	237	44	189	
140 ขึ้นไป and over	55	15	40	32	8	-	12	

^{1/} ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการใช้ปุ๋ยมากกว่า 1 วิธี

^{1/} One holding may report more than one method of fertilizers

ตาราง 14.4 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช จำแนกตามการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช วิธีการป้องกัน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 14.4 Number of holdings with crops by using pesticide, method and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวม Total	ผู้ถือครองที่ไม่มีการ ป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช Holdings that do not use pesticide	ผู้ถือครองที่มีการ ป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช Holdings that use pesticide	วิธีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช ^{1/} Method of using pesticide			
				ใช้สารเคมี Chemical	ใช้สารธรรมชาติ Organic	ใช้ศัตรูธรรมชาติ Natural enemies	
							ปุ๋ยอินทรีย์อื่น ๆ Organic others
รวม Total	133,157	97,281	35,876	32,518	3,876	1,207	3,816
ต่ำกว่า Under 2	760	543	217	164	54	13	31
2 - 5	20,090	15,129	4,960	4,488	692	242	510
6 - 9	24,779	18,316	6,463	5,870	700	247	665
10 - 19	45,825	33,715	12,110	10,982	1,333	427	1,308
20 - 39	32,749	23,425	9,323	8,440	813	246	998
40 - 59	6,681	4,672	2,009	1,840	221	29	227
60 - 139	2,218	1,441	777	717	64	4	77
140 ขึ้นไป and over	55	39	16	16	-	-	-

^{1/} ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการใช้มากกว่า 1 วิธี

^{1/} One holding may report more than one method of fertilizers

15. การจ้างลูกจ้างทำงานเกษตรและลักษณะการทำงาน Employment and Activity Status

ตาราง 15.1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการจ้างลูกจ้างทำงานเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 15.1 Number and area of holdings by employment agricultural workers and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total		ไม่จ้างลูกจ้างทำงานเกษตร Not employ agricultural worker		จ้างลูกจ้างทำงานเกษตร Employ agricultural workers							
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	รวม Sub - total		ลูกจ้างประจำ Employ permanent workers		ลูกจ้างชั่วคราว Employ occasional workers		ลูกจ้างประจำและชั่วคราว Employ permanent and occasional workers	
					จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	135,744	2,256,160	57,341	803,392	78,403	1,452,768	238	5,512	76,663	1,419,902	1,502	27,353
ต่ำกว่า Under 2	2,829	1,567	2,558	1,360	271	207	5	5	266	202	-	-
2 - 5	20,325	78,195	11,135	41,540	9,190	36,655	12	52	9,063	36,100	115	503
6 - 9	24,899	184,887	11,584	85,319	13,316	99,568	16	114	12,934	96,811	366	2,643
10 - 19	45,953	630,100	18,391	249,094	27,562	381,006	85	1,204	26,929	372,266	548	7,536
20 - 39	32,783	872,705	11,239	297,300	21,543	575,406	101	2,610	21,098	563,860	345	8,936
40 - 59	6,682	311,192	1,890	87,913	4,792	223,280	12	594	4,708	219,440	72	3,246
60 - 139	2,219	167,539	537	39,548	1,682	127,992	8	932	1,619	122,570	55	4,489
140 ขึ้นไป and over	55	9,974	7	1,319	48	8,655	-	-	48	8,655	-	-

ตาราง 15.2 จำนวนผู้ถือครองทำกาเกษตร จำแนกตามการจ้างลูกจ้างประจำประเภท แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ จำนวนลูกจ้างประจำ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 15.2 Number of holdings by employment permanent workers, source of workers, number of permanent workers and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	ผู้ถือครองที่ไม่จ้าง ลูกจ้างประจำ Holdings that do not employ permanent worker	ผู้ถือครองที่จ้างลูกจ้างประจำ Holdings that employ permanent workers	
			แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ Source of permanent workers	
			รวม Sub - total	คนไทย Thai
รวม Total	135,744	134,004	1,740	1,740
ต่ำกว่า Under 2	2,829	2,823	5	5
2 - 5	20,325	20,198	128	128
6 - 9	24,899	24,517	382	382
10 - 19	45,953	45,320	633	633
20 - 39	32,783	32,337	445	445
40 - 59	6,682	6,598	84	84
60 - 139	2,219	2,155	63	63
140 ขึ้นไป and over	55	55	-	-

ตาราง 15.3 จำนวนลูกจ้างประจำทำงานเกษตร จำแนกตามเพศ แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ และขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน

Table 15.3 Number of permanent workers for agriculture by sex, source of permanent workers and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	เพศ Sex		แหล่งที่มาของลูกจ้างประจำ Source of permanent workers		
		ชาย Male	หญิง Female	คนไทย Thai		หญิง Female
				รวม Sub - total	ชาย Male	
รวม Total	17,200	9,018	8,182	17,200	9,018	8,182
ต่ำกว่า Under 2	5	5	-	5	5	-
2 - 5	749	386	363	749	386	363
6 - 9	2,984	1,428	1,556	2,984	1,428	1,556
10 - 19	5,829	2,999	2,830	5,829	2,999	2,830
20 - 39	5,470	2,952	2,518	5,470	2,952	2,518
40 - 59	1,452	788	664	1,452	788	664
60 - 139	711	460	251	711	460	251
140 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-

ตาราง 15.4 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงานของผู้ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น
(ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)

เนื้อที่ : ไร่

Table 15.4 Number and area of holdings by activity status of holder and size of total area of holding (excluding corporation) Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวม Total		ทำงานเกษตร Engaged in agricultural work on the holding only		ทำงานเกษตรในถือครองและทำงานอื่น Engaged in agricultural work on the holding and other works			
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	ทำงานเกษตรในถือครองเป็นหลัก และทำงานอื่นด้วย Mainly engaged in agricultural work on the holding		ทำงานอื่นเป็นหลักและ ทำงานเกษตรในถือครองด้วย Mainly engaged in other works Mainly engaged in other works	
					จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	135,659	2,255,229	90,016	1,540,037	31,588	529,123	14,055	186,069
ต่ำกว่า Under 2	2824.35	1564.53	1830.69	1018.38	549.06	321.53	444.6	224.62
2 - 5	20,300	78,109	12,532	48,049	4,440	17,470	3,328	12,591
6 - 9	24,883	184,776	15,821	117,354	6015.27	44930.14	3,048	22,492
10 - 19	45,929	629,806	30,818	423,117	10,802	148,339	4,309	58,350
20 - 39	32,771	872,429	22,650	602,225	7,699	205,935	2,422	64,269
40 - 59	6,678	311,031	4,683	217,835	1,615	75,241	380	17,955
60 - 139	2,219	167,539	1,658	125,994	443.66	32842.61	117	8,703
140 ขึ้นไป and over	55.16	9973.8	24	4,445	23.24	4044.08	8	1,485

ตาราง 15.5 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงาน เพศ และหมวดอายุของผู้ถือครอง
(ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) (ต่อ)

เนื้อที่ : ไร่

Table 15.5 Number and area of holdings by activity status, sex and age group of holder (excluding corporation) (Contd.) Area : Rai

เพศและหมวดอายุของผู้ถือครอง Sex and age group of holder	รวม Total		ทำงานเกษตร Engaged in agricultural work on the holding only		ทำงานเกษตรในที่ดินถือครองและทำงานอื่น Engaged in agricultural work on the holding and other works			
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	ทำงานเกษตรในที่ดินถือครองเป็นหลัก และทำงานอื่นด้วย Mainly engaged in agricultural work on the holding		ทำงานอื่นเป็นหลักและ ทำงานเกษตรในที่ดินถือครองด้วย Mainly engaged in other works	
					จำนวน Number	เนื้อที่ Area		จำนวน Number
ชาย Male	78,839	1,362,885	50,417	903,688	19,739	341,530	8,683	117,666
10 - 14	16	594	16	594	-	-	-	-
15 - 19	52	841	40	760	4	12	8	70
20 - 24	56	688	20	431	28	186	8	70
25 - 29	352	3,862	207	2,572	62	505	83	785
30 - 34	1,062	14,364	542	8,006	314	3,859	206	2,499
35 - 39	3,310	45,537	1,655	23,279	991	14,755	664	7,503
40 - 44	7,550	113,756	3,644	55,770	2,657	43,275	1,248	14,711
45 - 49	11,698	186,399	5,999	96,893	3,724	63,642	1,975	25,864
50 - 54	12,785	210,386	7,342	127,808	3,763	61,203	1,680	21,375
55 - 59	13,146	232,708	8,243	147,725	3,444	61,504	1,459	23,479
60 - 64	11,453	211,311	8,384	156,252	2,348	44,484	721	10,575
65 - 69	8,555	169,648	6,706	133,108	1,472	30,723	376	5,817
70 ขึ้นไป and over	8,805	172,790	7,619	150,491	932	17,382	254	4,918

ตาราง 15.6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรอายุ 10 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะการทำงาน เพศ และหมวดอายุ (รวมผู้ถือครอง) (ต่อ)
 Table 15.6 Number of holder's household members age 10 years and over by activity status, sex and age group (including holder) (Contd.)

เพศและหมวดอายุของผู้ถือครอง Sex and age group of holder	รวมทั้งสิ้น Total	ทำงานเชิงเศรษฐกิจ Economically active					ไม่ทำงาน เชิงเศรษฐกิจ Not economically active work
		รวม Sub - total	ทำงานเกษตร ในผู้ถือครอง Engaged in agricultural work on the holding only	ทำงานเกษตรในผู้ถือครองและทำงานอื่น on the holding and other works		ทำงานอื่น (ไม่ทำงานเกษตร ในผู้ถือครอง) Mainly engaged in other works (Not engaged in agricultural work on the holding)	
				ทำงานเกษตร ในผู้ถือครองเป็นหลัก และทำงานอื่นด้วย Mainly engaged in agricultural work on other holdings	ทำงานอื่นเป็นหลัก และทำงานเกษตร ในผู้ถือครองด้วย Mainly engaged in other works		
หญิง Female	184,977	167,265	102,205	34,508	18,563	11,990	17,712
10 - 14	7,871	2,686	1,511	118	143	914	5,185
15 - 19	10,061	4,548	2,378	423	383	1,364	5,513
20 - 24	9,137	6,702	2,078	998	1,168	2,457	2,435
25 - 29	8,300	7,658	2,776	1,144	1,349	2,390	642
30 - 34	10,676	10,320	4,251	2,399	1,972	1,698	356
35 - 39	15,551	15,367	7,146	4,226	2,626	1,370	183
40 - 44	21,210	21,014	11,305	5,794	3,224	691	195
45 - 49	22,247	22,117	13,096	5,947	2,719	355	130
50 - 54	19,292	19,170	12,440	4,419	2,130	182	122
55 - 59	18,325	18,142	12,962	3,721	1,293	166	183
60 - 64	15,727	15,409	11,981	2,607	753	69	317
65 - 69	11,672	11,263	9,243	1,484	445	91	409
70 ขึ้นไป and over	14,909	12,868	11,036	1,229	359	243	2,041

ตาราง 16.1 จำนวนผู้ถือครองทำกำรเกษตร จำแนกตาม เพศ หนวคอายุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทงสิ้น (ต่อ)

Table 16.1 Number of holders by sex, age group and size of total area of holding (Contd.)

เพศและหนวคอายุ Sex and age group	รวม Total	ขนาดเนื้อที่ถือครองทงสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)							140 ขึ้นไป And over
		ต่ำกว่า Under 2	2 - 5	6 - 9	10 - 19	20 - 39	40 - 59	60 - 139	
ชาย Male	78,839	1,541	10,955	13,774	26,759	20,067	4,267	1,431	44
10 - 14	16	-	-	-	-	8	8	-	-
15 - 19	52	4	4	12	19	4	8	-	-
20 - 24	56	-	17	16	16	4	4	-	-
25 - 29	352	12	97	94	104	38	8	-	-
30 - 34	1,062	38	253	219	301	205	45	-	-
35 - 39	3,310	100	761	681	1,012	609	113	33	-
40 - 44	7,550	172	1,407	1,539	2,485	1,511	308	128	-
45 - 49	11,698	228	2,102	2,125	3,883	2,652	520	174	12
50 - 54	12,785	201	1,862	2,529	4,353	3,070	575	192	4
55 - 59	13,146	259	1,693	2,265	4,571	3,365	732	245	16
60 - 64	11,453	252	1,207	1,789	3,961	3,276	727	237	4
65 - 69	8,555	123	810	1,168	2,985	2,624	651	190	4
70 ขึ้นไป and over	8,805	152	741	1,337	3,069	2,701	568	233	4

ตาราง 16.2 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดครัวเรือนผู้ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 16.2 Number and area of holdings by size of holder's household and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holdings (rai)	ขนาดครัวเรือนผู้ถือครอง Size of holder's household											
	รวม Total		1 คน person		2 - 3 คน persons		4 - 5 คน persons		6 - 9 คน persons		10 คนขึ้นไป persons and over	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	135,659	2,255,229	29,630	398,064	67,870	1,120,046	30,254	560,806	7,747	172,314	157	3,999
ต่ำกว่า Under 2	2,824	1,565	1,433	778	879	513	426	226	82	48	5	1
2 - 5	20,300	78,109	6,205	23,440	9,948	38,536	3,466	13,574	668	2,508	13	51
6 - 9	24,883	184,776	6,143	45,172	12,819	95,338	5,026	37,596	876	6,519	20	152
10 - 19	45,929	629,806	9,401	126,543	23,463	322,337	10,393	142,740	2,610	37,313	62	873
20 - 39	32,771	872,429	5,203	136,116	16,694	445,049	8,355	223,018	2,486	67,430	33	816
40 - 59	6,678	311,031	963	44,353	3,161	147,551	1,867	87,090	678	31,676	8	362
60 - 139	2,219	167,539	276	20,470	879	65,378	706	53,929	346	26,821	12	941
140 ขึ้นไป and over	55	9,974	7	1,192	28	5,346	16	2,633	-	-	4	803

ตาราง 16.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ หมวดอายุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (รวมผู้ถือครอง) (ต่อ)

Table 16.3 Number of holder's household members by sex, age group and size of total area of holding (including holders) (Contd.)

เพศและหมวดอายุ Sex and age group	รวม Total	ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)							140 ขึ้นไป And over
		ต่ำกว่า Under 2	2 - 5	6 - 9	10 - 19	20 - 39	40 - 59	60 - 139	
ชาย Male	178,586	2,973	23,116	30,141	60,634	47,171	10,455	3,993	104
ต่ำกว่า Under 15	18,762	314	2,671	3,130	6,208	4,849	1,045	536	8
15 - 19	10,220	144	1,429	1,734	3,439	2,595	590	285	4
20 - 24	8,996	131	1,269	1,606	3,100	2,241	441	205	4
25 - 29	8,600	146	1,149	1,486	2,869	2,237	526	183	4
30 - 34	9,975	173	1,256	1,765	3,380	2,545	641	198	16
35 - 39	13,105	199	1,847	2,247	4,292	3,434	793	292	-
40 - 44	17,405	301	2,444	2,974	6,065	4,307	902	408	4
45 - 49	19,540	354	2,870	3,288	6,564	4,956	1,106	390	12
50 - 54	18,323	278	2,560	3,472	6,139	4,624	936	296	19
55 - 59	17,225	318	2,128	3,020	5,934	4,500	977	332	16
60 - 64	14,291	269	1,532	2,244	4,945	4,128	874	294	4
65 - 69	10,555	151	1,002	1,439	3,687	3,234	804	234	4
70 ขึ้นไป and over	11,589	194	957	1,736	4,011	3,521	821	342	8

17. การศึกษาและการเป็นสมาชิกองค์กรด้านการเกษตร การศึกษา และการเป็นสมาชิกของกลุ่มการเกษตร Education and Membership of Agricultural Activity Groups

ตาราง 17.1 จำนวนผู้ถือครองทำกิจการเกษตร จำนวนตามระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 17.1 Number of holders by level of educational attainment and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวม Total	ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ Level of educational attainment					ปริญญาตรี หรือสูงกว่า Bachelor and over	อื่น ๆ Others
		ไม่มีการศึกษา No education	ต่ำกว่า ประถมศึกษา Lower than elementary education	ประถมศึกษา Elementary education	มัธยมศึกษา Secondary education	ปวช./ ปวส./ ฝึกหัดครู (รวมอนุปริญญาทุกสาขา) Vocational education/ Teachers' training (every diploma in education)		
รวม Total	135,659	554	8,360	101,289	19,710	2,257	3,358	130
ต่ำกว่า Under 2	2,824	56	181	2,043	360	75	105	5
2 - 5	20,300	93	991	15,123	3,272	371	445	4
6 - 9	24,883	118	1,388	18,896	3,467	403	586	25
10 - 19	45,929	166	2,900	34,555	6,481	709	1,072	47
20 - 39	32,771	101	2,252	24,364	4,655	568	785	46
40 - 59	6,678	16	473	4,765	1,107	79	238	-
60 - 139	2,219	4	166	1,508	361	53	123	4
140 ขึ้นไป and over	55	-	8	35	8	-	4	-

ตาราง 17.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการเป็นสมาชิกองค์กรด้านการเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 17.2 Number of holders by membership of agricultural activity groups and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	ไม่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตร		เป็นผู้ถือครองทำการเกษตร		องค์กรด้านการเกษตร ^{1/}				รวม
	สมาชิกองค์กรด้านการเกษตร		ไม่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตร		Agricultural activity groups ^{1/}				
	Holders not being in membership of agricultural activity groups	Holders being in membership of agricultural activity groups	กลุ่มเกษตรกร	สมาชิกของเกษตรกร	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด (สกต.) หรือสหกรณ์ในภาคการเกษตรอื่นๆ	สมาชิกของ ธกส.	กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตร	สมาคม/สหพันธ์/ด้านการเกษตร	
รวม Total	54,125	81,533	11,679	63,581	13,752	4,138	516	3,814	
ต่ำกว่า Under 2	1,899	925	151	643	105	76	4	111	
2 - 5	11,545	8,755	1,593	6,000	1,646	446	55	506	
6 - 9	11,130	13,753	1,905	10,032	2,701	710	91	787	
10 - 19	17,222	28,707	4,106	22,335	4,985	1,513	190	1,293	
20 - 39	10,021	22,749	3,010	18,794	3,430	1,057	112	874	
40 - 59	1,743	4,935	720	4,290	673	254	52	155	
60 - 139	553	1,665	190	1,451	205	83	12	88	
140 ขึ้นไป and over	11	44	4	36	8	-	-	-	

^{1/} ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการเป็นสมาชิกองค์กรด้านการเกษตรมากกว่า 1 กลุ่ม

^{1/} One holding may report more than one group of membership of agriculture activity.

18. รายได้และหนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)

Income and Debt of Holder's Household (Excluding Corporation)

ตาราง 18.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 18.1 Number of holders by source of household income and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน Source of household income				
	รวม Total	จากการเกษตรอย่างเดียว Agriculture only		ส่วนใหญ่จากการรับจ้าง ทำงานเกษตร Mainly from being agricultural worker	
		ส่วนใหญ่จากการเกษตร Mainly from agriculture	จากการเกษตรและแหล่งอื่น Agriculture and other sources		
รวม Total	135,659	59,524	39,360	3,586	33,188
ต่ำกว่า Under 2	2,824	874	380	203	1,369
2 - 5	20,300	8,350	3,781	833	7,336
6 - 9	24,883	10,587	6,475	822	7,000
10 - 19	45,929	20,629	13,769	1,011	10,519
20 - 39	32,771	14,883	11,367	601	5,919
40 - 59	6,678	3,073	2,712	96	796
60 - 139	2,219	1,096	865	20	238
140 ขึ้นไป and over	55	32	11	-	12

ตาราง 18.3 จำนวนผู้ถือครองทำกาเกษตร จำแนกตามการมีหนี้สิน วัตถุประสงค์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 18.3 Number of holders by being in debt, purpose and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	ผู้ถือครองที่ไม่มีหนี้สิน Holders not being in debt	ผู้ถือครองที่มีหนี้สิน Holders being in debt			
			รวม Sub-total	วัตถุประสงค์ Purpose		
				หนี้สินเพื่อการเกษตร Debt for agriculture	หนี้สินนอกการเกษตร Debt out of agriculture	หนี้สินเพื่อการเกษตร และนอกการเกษตร Debt for agriculture And out of agriculture
รวม Total	135,659	63,370	72,289	61,992	7,125	3,171
ต่ำกว่า Under 2	2,824	1,989	836	644	162	29
2 - 5	20,300	12,310	7,990	6,377	1,263	350
6 - 9	24,883	12,811	12,072	10,119	1,500	454
10 - 19	45,929	20,870	25,058	21,528	2,420	1,111
20 - 39	32,771	12,478	20,293	17,917	1,433	943
40 - 59	6,678	2,281	4,397	3,921	269	208
60 - 139	2,219	616	1,603	1,454	72	77
140 ขึ้นไป and over	55	16	40	32	7	-

ตาราง 18.4 จำนวนผู้ถือครองที่มีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำแนกตามประเภทของหนี้สิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

จำนวนเงิน : บาท
Amount of debt : Baht

Table 18.4 Number of holders being in debt for agriculture by type of debt and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	แหล่งเงินทุน Source of loan									
	จำนวนเงินที่เป็นหนี้สิน Total amount of debt	ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ (ธกส.) Bank for agriculture and agricultural cooperative		ธนาคารอื่น ๆ /สถาบันการเงิน Other banks/Financial institute		สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร Cooperative/Farmer's group		กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ Village and city fund		จำนวนเงิน Amount of debt
		จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	
รวม Total	7,803,760,045	48,748	5,540,999,030	1,120	193,689,980	7,777	931,984,701	31,786	842,323,683	
ต่ำกว่า 2	82,044,409	423	51,195,591	12	13,297,516	102	6,127,622	377	9,360,058	
2 - 5	508,196,787	4,056	318,749,636	132	13,574,390	849	80,043,121	3,689	86,789,504	
6 - 9	915,304,279	7,059	604,813,591	183	18,121,152	1,439	111,175,561	5,448	145,776,840	
10 - 19	2,425,165,103	17,034	1,737,791,137	439	53,094,209	2,668	291,868,780	10,986	286,013,850	
20 - 39	2,629,889,768	15,342	1,924,625,521	260	59,555,913	2,124	303,207,012	8,756	245,003,368	
40 - 59	810,910,584	3,509	596,639,621	70	26,398,601	448	64,659,654	1,799	50,594,123	
60 - 139	421,635,401	1,297	298,584,055	25	9,647,600	142	73,685,341	720	17,989,713	
140 ขึ้นไป and over	10,613,715	28	8,599,878	-	-	4	1,217,610	12	796,226	

จำนวนเงิน : บาท

ตาราง 18.4 จำนวนผู้ถือครองที่มีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำนวนตามประเภทของหนี้สิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

Amount of debt : Baht

Table 18.4 Number of holders being in debt for agriculture by type of debt and size of total area of holding (Contd.)

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	แหล่งเงินทุน Source of loan									
	หน่วยงานราชการอื่น ๆ Other government agencies		พ่อค้าคนกลาง Middleman		นายทุนเงินกู้ Money lender		ญาติ/เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่น Relative/Neighbour/Others			
	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt	จำนวนผู้ถือครอง Number of holders	จำนวนเงิน Amount of debt
รวม Total	415	170,410,560	139	26,514,386	467	65,685,014	618	32,153,290		
ต่ำกว่า Under 2	4	12,000	4	1,651,430	4	62,813	12	337,379		
2 - 5	40	4,253,777	16	319,286	61	2,606,873	55	1,860,199		
6 - 9	73	18,566,719	33	3,695,327	78	8,739,496	83	4,415,594		
10 - 19	109	31,160,091	20	9,152,080	129	7,205,147	222	8,879,810		
20 - 39	111	56,879,200	36	3,700,343	118	26,949,682	172	9,968,730		
40 - 59	54	54,395,502	21	6,615,748	28	8,432,839	58	3,174,496		
60 - 139	24	5,143,271	9	1,380,172	50	11,688,166	16	3,517,084		
140 ขึ้นไป and over	-	-	-	-	-	-	-	-		

ตาราง 18.5 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำนวนตามจำนวนเงินที่เป็นหนี้และแหล่งเงินกู้

Table 18.5 Number of holders reporting debt for agriculture by amount of debt and source of loan

แหล่งเงินกู้ Source of loan	รวม Total	จำนวนเงินที่เป็นหนี้ (บาท) Amount of debt (baht)									
		ต่ำกว่า Under	2,001 - 5,000	5,001 - 10,000	10,001 - 20,000	20,001 - 50,000	50,001 - 100,000	100,001 - 500,000	500,001 - 1,000,000	1,000,001 ขึ้นไป	And over
		2,001	5,000	10,000	20,000	50,000	100,000	500,000	1,000,000		
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) Bank for agriculture and agricultural cooperative	48,748	222	780	1,453	4,018	15,860	12,100	13,701	502	112	
ธนาคารอื่น ๆ /สถาบันการเงิน Other banks/Financial institute	1,120	8	13	76	149	412	161	219	50	31	
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร Cooperative/Farmer's group	7,777	110	224	457	789	2,157	1,978	1,971	48	44	
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ Village and city fund	31,786	485	890	4,845	13,455	10,073	1,768	255	16	-	
หน่วยราชการอื่น ๆ Other government agencies	415	13	56	55	60	73	38	32	39	48	
พ่อค้าคนกลาง Middleman	139	-	15	4	16	20	24	47	9	4	
นายทุนเงินกู้ Money lender	467	4	16	45	69	144	70	103	8	8	
ญาติ/เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่น Relative/Neighbour/Others	618	16	53	76	113	213	94	48	4	-	

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง

Note : One holder may report more than one source of loan

ตาราง 18.6 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีหนี้สินเพื่อการเกษตรจากแหล่งเงินทุนที่ไร้ระบบ จำแนกตามจำนวนเงินที่รับหนี้ แหล่งเงินทุน และอัตราดอกเบี้ยต่อเดือน (ต่อ)

Table 18.6 Number of holders reporting debt for agriculture from unorganized market by amount of debt, source of loan and interest rate per month (Contd.)

แหล่งเงินทุนและ อัตราดอกเบี้ยต่อเดือน (ร้อยละ) Source of loan and interest rate per month (percent)	รวม Total	จำนวนเงินที่รับหนี้ (บาท) Amount of debt (baht)									
		ต่ำกว่า Under 2,001	2,001 - 5,000	5,001 - 10,000	10,001 - 20,000	20,001 - 50,000	50,001 - 100,000	100,001 - 500,000	500,001 - 1,000,000	1,000,001 ขึ้นไป And over	
นายทุนเงินกู้ Money lender	467	4	16	45	69	144	70	103	8	8	8
ต่ำกว่า Under 2	44	-	4	4	12	12	12	8	4	-	-
2 - 4.99	258	4	12	16	21	103	34	62	-	8	-
5 - 9.99	99	-	4	8	28	25	16	17	-	-	-
10 - 14.99	45	-	-	12	4	4	4	17	4	-	-
15 - 19.99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 ขึ้นไป and over	16	-	-	-	12	-	4	-	-	-	-
ญาติ/เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่น Relative/Neighbour/Others	618	16	53	76	113	213	94	48	4	-	-
ต่ำกว่า Under 2	354	16	44	37	56	109	64	24	4	-	-
2 - 4.99	154	-	-	28	37	64	17	8	-	-	-
5 - 9.99	73	-	9	4	12	25	12	11	-	-	-
10 - 14.99	12	-	-	-	-	8	-	4	-	-	-
15 - 19.99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 ขึ้นไป and over	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 รายอาจรายงานการกู้เงินจากแหล่งเงินทุนมากกว่า 1 แหล่ง

Note : One holder may report more than one source of loan

ภาคผนวก

APPENDIX

โครงการสำมะโนการเกษตร พ.ศ.2556
ระเบียบวิธีการสำรวจ สำหรับการรายงานผลระดับจังหวัด

1. คุ้มครอง (coverage)

ผู้ถือครองทำการเกษตรทุกรายในทุกท้องที่ทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล (การทำกรเกษตร หมายถึง การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และการทำนาเกลือสมุทร)

2. ระดับการนำเสนอผล

กำหนดให้มีการเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด

3. แผนการสุ่มตัวอย่าง (sample design)

การทำสำมะโนการเกษตร พ.ศ.2556 ได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานหลักทางการเกษตร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ถือครองทำการเกษตรทุกคน และส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลโครงสร้างทางการเกษตรอื่นๆ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ถือครองตัวอย่าง

การสำรวจด้วยตัวอย่างในส่วนที่ 2 ได้กำหนดแผนการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบ Single-stage sampling

- **หน่วยตัวอย่าง :** ผู้ถือครองทำการเกษตร
- **กรอบตัวอย่าง :** ได้จากการนับจรายชื่อผู้ถือครองทำการเกษตร ในแต่ละเขตแ่งนับ
- **การเลือกหน่วยตัวอย่าง :** ในแต่ละเขตแ่งนับทำการเลือกผู้ถือครองทำการเกษตรตัวอย่างจำนวน 1 ใน 4 หรือประมาณ 25% ของผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น ด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ (systematic sampling)
- **ความน่าจะเป็นในการเลือกผู้ถือครองทำการเกษตรตัวอย่างในแต่ละเขตแ่งนับ :**

$$p_i = \frac{n_i}{N_i} \quad \text{โดยที่}$$

n_i คือ จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรตัวอย่าง เขตแ่งนับ i

N_i คือ จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น เขตแ่งนับ i

4. การคำนวณค่าถ่วงน้ำหนัก

การคำนวณค่าประมาณยอดรวมของจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร ต้องใช้ค่าถ่วงน้ำหนักซึ่งสามารถคำนวณได้จากผลคูณของค่าต่าง ๆ เหล่านี้

4.1 การคำนวณค่าถ่วงน้ำหนักเริ่มต้น (BW : base weight) คำนวณจากแผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ โดยค่าถ่วงน้ำหนักเริ่มต้นจะมีค่าเท่ากับผลคูณส่วนกลับของความน่าจะเป็นที่หน่วยตัวอย่างจะถูกเลือกมาเป็นตัวแทนในแต่ละชั้น

4.2 การปรับค่าถ่วงน้ำหนักด้วยการไม่ตอบ (Adj_NR : adjustment for unit non-response)

ค่าถ่วงน้ำหนักเริ่มต้นของแต่ละผู้ถือครองตัวอย่าง จะถูกปรับด้วยอัตราการไม่ตอบในแต่ละเขตแดน

ตัวอย่าง การปรับอัตราการไม่ตอบในแต่ละ EA เท่ากับ $Adj_NR_i = \frac{n_i}{n'_i}$ โดยที่

n_i คือ จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรตัวอย่างที่กำหนด ของเขตแดนตัวอย่าง i

n'_i คือ จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรตัวอย่างที่ได้รับความร่วมมือ ของเขตแดนตัวอย่าง i

ดังนั้นค่าถ่วงน้ำหนักสุดท้าย (final weight) เกิดจากผลคูณของค่าถ่วงน้ำหนักเริ่มต้นคูณด้วยอัตราการไม่ตอบ ($FW_i = BW_i \times Adj_NR_i$) ซึ่งค่าถ่วงน้ำหนักสุดท้ายที่คำนวณได้จะถูกนำไปให้แต่ละผู้ถือครองตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้ในการประมาณค่าประชากรต่อไป

2013 Agricultural Census
Methodology (Provincial level)

1. Coverage

The target population for the survey included all agricultural holders which agricultural activity were cultivating crops, rearing livestock, culturing fresh water and salt evaporation ponds.

2. Estimates of survey interest

This survey provided the estimates of provincial level.

3. Sample design

The survey was designed to be a sample census. The questionnaire was divided into 2 parts.

Part 1 section 1-10 (short form) : Agricultural holders infrastructure , All agricultural holders were enumerated for the short form.

Part 2 section 11-16 : Other structure agricultural holders, Selected agricultural holders approximately 1 on 4 were enumerated for the long form (section 1-16). The sample design of the survey for the part 2 designed to be the single stage sampling.

- **Sampling units** : agricultural holders
- **Sampling frame** : The new list of agricultural holders were used as the sampling frame.
- **Sampling selection** : The systematic sampling method was applied to draw agricultural holders from each EA. The sampling fraction in each EA was 1 in 4. Then all the selected agricultural holders were enumerated with the long form (section 1-16)
- **The selection probability of the agricultural holders** : $P_i = \frac{n_i}{N_i}$, where

n_i is number of sampled agricultural holders of ith EA

N_i is total number of agricultural holders of ith EA

4. Sample weighting

The weighting process for this survey included two main steps.

4.1 base weight (BW) : The base weight was equal to the reciprocal of the probability of selection assigned to each sample agricultural holders.

4.2 adjustment for unit non-response (ADJ_NR) : The base weights were adjusted for non-response on agricultural holder. Non-response adjustment within each EA was

$$\text{Adj_NR}_i = \frac{n_i}{n'_i}, \text{ where}$$

n_i is number of sampled agricultural holders of ith EA

n'_i is number of sampled agricultural holders that response to the survey of ith EA

The final weights assigned to each responding unit were computed as the product of the base weights and the non-response adjustment ($\text{FW}_i = \text{BW}_i \times \text{Adj_NR}_i$). The final weights were used in all analysis to produce estimate of population parameters.

รัฐได้ข้อมูล เกษตรกรได้ประโยชน์ ผลผลิตได้ราคา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

www.nso.go.th